اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۲۶ مهر ۱۴۰۲
• ۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۱۸ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۴۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۲۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

شرکت‌های دانش‌بنیان را تقویت کنید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار حدود هزار نفر از نخبگان و استعدادهای برتر علمی کشـور، خواسـتار یک جهش تازه و مبتکرانه علمی و ورود به فصل تازه‌ای از فعالیت‌های نوآورانه در مراکز و محیط‌های علمی ـ دانشگاهی شدند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تشـکیل شـرکت‌های دانش‌بنیان را از عوامل نشاط و پیشـرفت اقتصادی و علمی کشـور و در عین حال، ایجاد احسـاس مفید بودن در نخبگان خواندند و تاکید کردند: شـرکت‌های دانش‌بنیان را تقویت کنید که یکی از راه‌های تقویت، خودداری کامل دسـتگاه‌ها و شـرکت‌های دولتی از واردات و خرید محصولات خارجی است که مشابه آن را شرکت‌های دانش‌بنیان تولید می‌کنند.

۲

مشوق‌های مالیاتی مشروط با هدف توسعه زنجیره ارزش اعطا می‌شود

بازی دوسر برد برای دولت و صنعت

بسـیاری از فعالان اقتصـادی بر این باورند که چالش پیـش‌روی بخش صنعت ایران، عدم‌توسـعه زنجیـره ارزش و وقفه در فروش مـواد اولیه صنعتی اسـت. این موضوع به سـرمایه‌گذاری ناکافی در تکمیل زنجیره ارزش بازمی‌گردد که مانع رشد و رقابت‌پذیری صنایع شـده است. از همین‌رو باید در حوزه تامین مالی بخش تحقیق و توسعه، اقدامات عملی و فوری انجام شـود. برهمین اسـاس نیز دولت به اهمیت هدایت منابع به سـمت توسـعه زنجیره ارزش و تشویق صنایع به سـرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه (R&D) رسـیده است. در این زمینه، یکی از راهکارهای پیشنهادی، اجرای نظام مشروط اعطای مشـوق‌های مالیاتی اسـت که با هدف ایجاد شـرایط برد-برد از طریق تشویق صنایع به سـرمایه‌گذاری در تحقیق و توسـعه و ایجاد درآمد مالیاتی بالاتر بـرای دولت از طریق افزایش سـودآوری و ارزش‌افزوده محصولات انجام می‌شود. بسیاری از فعالان اقتصادی معتقدند اجرای مدل جدید حمایت دولت از صنایع بزرگ، بازی دوسـر برد برای دولت و صنعت خواهد بود.

۴

گزارش میدانی صمت از برگزاری ۳ نمایشگاه همزمان

حضـوری از جـنس تعامل

۸و۱۵

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

ارزش‌های مشترک خانوادگی

۲

گفت‌وگوها

رشد ناشی از واسطه‌گری گمراه‌کننده است

۱۲

برق‌سازی خودرو برای کشور گران تمام می‌شود

۱۳

گزارش‌های روز

بازار آزاد مساوی عدالت و انصاف نیست

۶

خیز بهارستان‌نشینان برای توسعه ترانزیتی

مجلـس شـورای اسـلامی در مصوبه‌ای مقـرر کرد به‌منظور افزایش رقابت‌پذیری گذر (ترانزیت) از مسـیر ایران نسبت به مسـیرهای رقیب اقداماتی انجام شود. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز یکشنبه ۲۳ مهر و در جریان بررسی گزارش کمیسیون تلفیـق درباره لایحه برنامه هفتم توسـعه، بندهایی از مـاده ۵۸ لایحه برنامه هفتم توسـعه را تصویب کردند که طبق این مصوبه قرار اسـت مشوق‌ها و حمایت‌های موضوع قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب اسـفند سـال ۱۳۸۷ تا پایان برنامه اجرایی شـود. در جریان بررسی لایحه برنامه هفتم، کمیسیون تلفیق به افزایـش ۲۰میلیون تنی ترانزیتی از مسـیر ایران رأی داده کـه البته این مصوبه بـا مخالفت رئیس مجلس و رئیس سازمان برنامه مواجه شده است.

۱۰

جناب آقای دکتر محمد کلانتری

انتخاب جنابعالی را به‌عنوان **رئیس هیات‌مدیره شـرکت صنایع آهن و فولاد سـرمدابرکوه** تبریک عرض نموده و از خداوند منان توفیقات و پیشرفت روزافزون را برای جنابعالی آرزومندیم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعات صمت

جناب آقای دکتر منصور یزدی‌زاده

انتخاب جنابعالی را به‌عنوان **مدیرعامل شرکت فولاد جهان‌آرا** تبریک عرض نموده و از خداوندمنان توفیق و بهروزی جنابعالی را از درگاه باریتعالی مسئلت داریم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعات صمت

جناب آقای دکتر محمد انصاری

ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سـمت ریاسـت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته، امید اسـت در سـایه تاییدات الهی و با کوله‌باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم.

شرکت گندم کوب تهران

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته امید است در سایه تاییدات الهی در این عرصه خطیر موفق و سر بلند باشید

شرکت کیمیاآران [غیاثی]

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،از درگاه ایزد منان مزید توفیقات برای خدمتی سر شار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

شرکت آرایشی بهداشتی وریامهر آریا (مقدم)

مناقصه عمومی خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰

شـرکت توسـعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد **خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰ برای کارخانه خود، واقع در اسـتان کردسـتان** را به تامین کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شـماره ۰۲۱-۲۷۶۴۵۳۰۸ تمـاس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین کنندگان صبانور بصورت دربسـته مهرو موم شـده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسـنجانی شـرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شـرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مزایده عمومی فروش املاک و اراضی شماره ۱۴۰۲/۱۲

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به نمایندگی از سازمان ملی زمین و مسکن در نظر دارد **تعداد ۵۶ قطعه اراضـی و املاک تجاری و مسـکونی خود را در شـهرهای تهـران، اسلامشهر، پیشوا، ملارد، فیروزکوه، پاکدشـت، رباط‌کریم و دماوند** از طریق مزایده عمومی با شرایط نقد و اقساط به فروش برساند.

متقاضیـان می‌توانند برای مشاهده اطلاعات کامل و مشخصات امـلاک و اراضی، مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد و شرایط و ثبت‌نام در مزایده، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

شماره مزایده در سامانه ستاد ایران ۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۱

آخرین مهلت دریافت اسناد مزایده از سامانه ستاد مورخ ۱۴۰۲/۸/۱۵

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد مورخ ۱۴۰۲/۸/۲۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۲۷

اداره کل راه و شهر سازی استان تهران

سرمقاله

ارزش‌های مشترک خانوادگی

محمد بهارلو محمدزاده
مشاور انجمن
کسب‌وکارهای خانوادگی

معنـا و مفهوم ارزش‌های مشـترک خانوادگی به باورها، اصول و معیارهای اخلاقی مربوط می‌شود که یک خانواده به‌طورجمعی از آنهـا پیروی می‌کند. این ارزش‌هـا، رفتارها و تصمیمات، هریک از اعضای خانـواده را هدایت می‌کنند و به‌عنوان پایه‌ای برای وحدت و هماهنگی در درون خانواده عمل می‌کنند. ارزش‌های مشـترک خانوادگی را می‌توان مجموعه‌ای از ایده‌ها و ایده‌آل‌های مشـترک در نظـر گرفت که نحوه تعامل اعضای یک خانـواده را با یکدیگر و با دنیای اطراف شـکل می‌دهند. آنها می‌توانند شامل اصولی مانند احترام، صداقت، مهربانی، همدلی، مسـئولیت‌پذیری و بسـیاری موارد دیگر باشـند. در واقع ارزش‌های مشترک به‌عنوان قطب‌نما بـرای رفتار، تصمیم‌گیـری و تعاملات بین اعضـای خانواده عمل می‌کنند. داشتن ارزش‌های مشترک در خانواده به چند دلیل مهم اسـت. اولا، حـس وحدت، تعلق، پیوند قـوی، تفاهم و همکاری را بیـن افراد خانواده ارتقا می‌دهد کـه می‌تواند منجر به ارتباط بهتر و حل‌وفصل راحت‌تر تعارضات شـود. ثانیا، ارزش‌های مشـترک، یک جهت‌یاب اخلاقی بـرای خانواده فراهم می‌کند. آنها به عنوان راهنما و تسـهیلگر تصمیم‌گیری عمـل می‌کنند. وقتی همه افراد خانواده درک یکسـانی از درست و نادرست داشته باشند، احتمال اختلاف‌نظـر کاهـش می‌یابد و محیط هماهنگ حفظ می‌شـود. علاوه بر این، ارزش‌های مشـترک به القـای آموزه‌ها و اصول مهم زندگـی در کودکان کمک می‌کنند. وقتی والدین و سـایر اعضای خانواده به‌شکل مسـتمر این ارزش‌ها را حمایت و تقویت می‌کنند، به کودکان در پرورش شـخصیت، صداقت و احساس قوی اخلاقی کمک می‌شـود. این یک پایه محکم برای رشد شخصی آنها خواهد بود که آنان را برای حرکت در جهان خارج از خانواده آماده می‌سازد؛ کودکان، کسانی که قرار اسـت جانشینان آتی رهبران کسب‌وکار خانوادگی شوند. ارزش‌های مشترک خانواده اغلب از طریق نسل‌ها منتقل می‌شـود و منعکس‌کننده سنت‌ها، آداب، رسوم و فرهنگ خانوادگی اسـت. با این حال، آنها در طول زمان می‌توانند با رشـد خانواده و مواجهه با تجربیات جدید، تکامل یابند و سـازگار شوند. از طریـق ارتباط باز و درک متقابل، خانواده‌ها می‌توانند حس قوی ارزش‌های مشـترک را که به ایجاد یک محیط دوست‌داشـتنی و هماهنـگ کمک می‌کنند، پـرورش دهند. ارزش‌های مشـترک خانواده دارای ویژگی‌های خاصی مانند موارد زیر هستند:

- عشـق و حمایـت از همه اعضـای خانـواده را در اولویت قرار می‌دهند.
- رفتار محبت‌آمیز، همدلی، احترام و تفاهم با یکدیگر را تشویق می‌کنند.
- ارتباط باز و صادقانه، تشویق گفت‌وگو، گوش دادن فعال و بیان افکار و احساسات را به شیوه‌ای سالم تقویت می‌کنند.
- اعتماد، قابلیت اطمینان و مسئولیت‌پذیری را ارتقا می‌دهند و به ایجاد محیطی امن کمک می‌کنند.
- یکپارچگـی، صداقـت، مسـئولیت‌پذیری و رفتـار اخلاقی را تشویق می‌کنند.
- زمینه‌ساز همدلی و شفقت، درک و حمایت از یکدیگر می‌شوند.
- احساس مسئولیت مشـترک، حمایت از آرمان‌های یکدیگر و کار گروهی را پرورش می‌دهند.
- زمینه‌ساز آموزش، تشویق به یادگیری مستمر و رشد شخصی می‌شوند.
- موجب بروز احساس هویت می‌شوند.
- مشـوق انعطاف‌پذیری و درک تغییـرات، چالش‌ها و تفاوت‌ها هستند.

به‌هرحـال ممکن اسـت هر خانـواده‌ای مجموعـه ارزش‌های منحصر به فرد خود را داشـته باشد که با باورها، اعتقادات فرهنگی، مذهبی یا شخصی‌شان همسـو هستند. اما در نهایت، ویژگی‌های مزبـور باید منعکس‌کننده نیازهـا و اولویت‌های خاص هر خانواده باشد و در عین حال، باعث ترویج عشق، احترام، اتحاد و رشد شود.

در نوشتن ارزش‌های مشترک نیز ضرورت دارد مطمئن شوید:

- به زبانی واضح، ساده و قابل درک نوشته شده‌اند.
- منعکس‌کننـده دیدگاه‌هـای مختلـف و جهان‌بینی اعضای خانواده هستند.
- با اهداف خانواده همسویی دارند.
- در بیانیه ارزش‌های مشـترک خانواده، بیـن تمام ارزش‌های منتخب انسجام و هماهنگی وجود دارد.
- الهام‌بخش و محرک انگیزش هستند.

تعداد ارزش‌های مشـترک نیز به عوامـل مختلفی مثل بزرگی، تنوع ایده‌ها و اهداف خانواده بستگی دارد. با این حال، داشتن تعداد قابل توجه ارزش‌های مشـترک، می‌تواند منطق و اثربخشـی را به روش‌های مختلف افزایش دهد. اگرچه پیشینه علمی برای داشتن تعداد دقیق ارزش‌های مشـترک وجود ندارد، اما داشتن مجموعه گسـترده‌ای از ارزش‌های مشترک که اصول و اولویت‌های کلیدی را در بر گیرد، سـودمند اسـت. این ارزش‌ها بایـد تعادلی بین ارائه راهنمایـی و انعطاف‌پذیری ایجاد و در عیـن حال، پویایی خانواده منسجم و موثر را حفظ کنند.

برای موفقیت بلندمدت، تسـری ارزش‌های مشترک خانوادگی به کسـب‌وکار خانوادگی یک ضرورت انکارناپذیر اسـت. مطمئن شـویم ارزش‌ها و اهدافی که در خانواده وجود دارد، به کسـب‌وکار منتقل شده‌اند و در فعالیت‌های کسـب‌وکار تاثیر می‌گذارند. این راهکار کمک می‌کند با همکاری اعضای خانواده، میزان مشـارکت و تعهد در کسـب‌وکار افزایش یابد و به‌سرعت اهداف محقق شوند. در اجـرای این راهکار، ابتـدا باید درباره اهـداف و ارزش‌هایی که می‌خواهید در کسـب‌وکار دنبال شـوند با اعضای خانواده صحبت کرد. این اهداف باید قابل قبول باشـند و به‌طور مشترک درباره آنها تصمیم‌گیری شـود. سپس باید مسئولیت‌های کلیدی کسب‌وکار بین اعضا تقسـیم شـود تا همه در کسـب‌وکار، مسـئولیت‌های مشـخصی داشـته باشـند و ارزش‌های خانوادگی را در آن تقویت کنند. همچنیـن، باید مهارت‌های موردنیاز در حوزه کسـب‌وکار را بـه اعضای خانواده آموزش داد تا بتواننـد بهترین عملکرد را در کسـب‌وکار ارائه دهند. اسـتفاده از تجربیات قدیمی‌ترین اعضای خانـواده نیز می‌تواند به شـما در رشـد کسـب‌وکار کمک کند. از سـوی دیگر، با تعامل فعال با مشتریان و مشارکت در فعالیت‌های اجتماعـی، می‌توانید ارزش‌های خانوادگی خود را به کسـب‌وکار منتقل کنید. با بکارگیـری این‌گونه راهکارها، می‌توان ارزش‌های خانوادگی را به کسـب‌وکار خانوادگی تسری داد و رشد مطلوب را به‌دست آورد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

شرکت‌های دانش‌بنیان را تقویت کنید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار حدود هزار نفر از نخبگان و استعدادهای برتر علمی کشور، خواستار یک جهش تازه و مبتکرانه علمی و ورود به فصل تازه‌ای از فعالیت‌های نوآورانه در مراکز و محیط‌های علمی ـ دانشگاهی شدند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان را از عوامل نشاط و پیشرفت اقتصادی و علمی کشور و در عین حال، ایجاد احساس مفید بودن در نخبگان خواندند و تاکید کردند: شرکت‌های دانش‌بنیان را تقویت کنید که یکی از راه‌های تقویت، خودداری کامل دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی از واردات و خرید محصولات خارجی است که مشابه آن را شرکت‌های دانش‌بنیان تولید می‌کنند.

در ابتـدای ایـن دیدار، حضرت آیـت‌الله خامنه‌ای پس از سـخنان ۷ نفر از نخبگان عرصه‌های خودرو، فناوری کوانتوم، کشـاورزی، مبارزه با آلودگی هوا، عدالت اقتصادی ـ اجتماعی، طب سـنتی و زیسـت‌بوم دانش‌بنیان کشور، توجه مسئولان فعال و پیگیر قوه مجریه را به نکات موردنظر نخبگان جلب کردند و پیوند جامعه نخبگانی کشـور با مدیران جوان سطوح مختلف دولت را ضروری خواندند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسـانی دفتر رهبر معظم انقلاب، ایشـان بااشاره به آغاز یک جهش علمی و تحرک و جوشش پرثمر در محیط‌های دانشگاهی در حدود ۲ دهه قبل، گفتند: افزایش سـرعت رشـد علمی کشـور و رسـیدن آن به ۱۲ برابر متوسط سرعت رشـد جهانـی، از نتایج مبارک آن حرکـت بود و اکنون نخبگان، دانشـجویان و مراکز علمی ـ دانشـگاهی کشـور باید خود را برای یک خیز جدید و فصـل تازه‌ای از تحرک مبتکرانه علمی آماده کنند. رهبر معظم انقلاب تحرک علمی برخی کشورهای منطقه را پس از مشـاهده پیشرفت علمی ایران یادآور شـدند و افزودند: نباید به نتایج حرکت قبلی مغرور شـویم و از مسـابقه علمی جاری در دنیا عقب بمانیم؛ چراکه باوجود همه پیشـرفت‌ها، هنوز از لحاظ دانش و علم عقب هستیم. حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای بااشاره به سـخنان امیرمومنـان (ع) درباره قدرت علم، گفتند: «العلمُ سـلطان»؛ بنابراین اگر بخواهیم کشـور از آسیب‌های متعارف دنیا مصون بماند، باید برای پیشرفت‌های علمی به‌جد تلاش کنیم. رهبر معظم انقلاب سرمایه‌گذاری مادی دولت، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و «سـرمایه‌گذاری محیط‌های علمی به‌معنـای تلاش برای ابتکار، نوآوری و یافتـن راه‌حل‌های میانبر حل مشـکلات» را لازمه حرکت جدیـد جامعه نخبگانی و علمی دانسـتند و گفتند: باید با اسـتفاده از همراهی دولت و مسئولان و مدیران جوان کشـور و همت همه نخبگان، این جهش جدید را محقق کنیم. ایشـان آینده کشـور را روشـن و امیدبخـش خواندند، اما افزودند: تجربه به ما می‌گویـد باید از فرصت موجود کنونی حداکثر اسـتفاده را بکنیم و با تکیه بر اراده و توان و زیرسـاخت‌های موجود در کشـور، شیب صعودی پیش‌رو را با قوت پشت‌سـر بگذاریم. ایشان چند میلیون جوان دانش‌آموختـه و دانشـجو را ثروتی بزرگ و باارزش خواندند و افزودند: بسـیاری از این جوانان باانگیزه و باروحیه، پیشـنهادهای باارزشـی برای حل مشکلات دارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای علم را مانند همه دارایی‌ها، مسئولیت‌آور دانستند و افزودند: هر کسی در هر دانشـی نخبه می‌شود و به رتبه‌ای دست می‌یابد، هم از آن دانش و هم از اعتباری که به‌واسـطه آن دانش در جامعه به‌دسـت می‌آورد، باید در راسـتای خدمت به مردم اسـتفاده کند. رهبر معظم انقلاب در ادامه سخنان‌شان بااشاره به تذکرات قبلی درباره اصلاح رویه مشـروط بودن ارتقای اعضای هیات‌علمی دانشـگاه‌ها به مقالات علمی، از اسـتمرار این روند غیرمنطقی انتقاد کردند و گفتند: مقاله‌نویسـی و انتشار تحقیقات و مقالات اسـنادی معتبر در مجلات و مراکز علمی دنیا و شرکت در مسابقه علمی جهان کار خوبی اسـت که باید انجام بگیرد، اما منوط کردن ارتقای اعضای هیات‌علمی به این موضوع، منطقی نیسـت. ایشان افزودند: البته مقالات علمی خوب، مایه ارتقای شهرت و اعتبار علمی کشـور است که دسـتگاه‌های مدیریت علمی کشور باید برای این ارتقا، راه‌های مناسـبی پیدا کنند تا رتبه علمی کشـور در رتبه‌بندی‌های جهانی تنزل پیدا نکند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اینکه باید هدف اصلی از تولید مقالات علمی و پژوهشی و پایان‌نامه‌ها کمک به حل مسائل کشور باشد، افزودند: بهداشت و سلامت، مسکن، امنیت، تغذیه، خانواده، محیط‌زیست، اصلاح ساختارهای حکومتی و ارتباطات بین‌المللی از جمله مسائل کشور است که باید مقالات و پژوهش‌های علمی قوی دارای راه‌حـل بـرای آنها تولید و در این زمینـه نباید به کارهای روزنامه‌ای و یادداشـت‌های به‌اصطلاح ژورنالیسـتی اکتفا شـود. رهبر معظم انقلاب در بیان نکته پایانی، به تبیین وظیفه مسـئولان در قبال نخبگان پرداختند و گفتند: مسـئولان کاری کنند که نخبه احساس مفید بودن بکند. ایشان از جمله عوامل مهاجرت نخبگان را احساس بی‌فایدگی در نخبه دانستند و افزودند: «امکان اشتغال» و «امکان تداوم مطالعات و تحقیقات»؛ ۲ توقع نخبه از دسـتگاه مدیریت کشـور اسـت که بایـد این دو امکان بـرای آنها فراهم شـود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین بااشـاره به جنایت‌های رژیم صهیونیستی در نسل‌کشـی مردم فلسـطین در غزه، قطع فوری بمباران‌ها را مورد تاکید قرار دادند و بااشاره به نقش ملموس امریکایی‌ها در سیاست‌گذاری اقدامات صهیونیست‌ها، گفتند: ملت‌های مسلمان و حتی مردم غیرمسلمان جهان از جنایات جاری رژیم اشغالگر جدا عصبانی هستند و اگر این وحشیگری‌ها ادامه یابد، مسلمانان جهان و نیروهای مقاومت بی‌تاب می‌شوند و دیگر کسی نمی‌تواند جلوی آنها را بگیرد. رهبر انقلاب با تاکید بر اینکه بمباران‌ها باید فورا قطع شـود، اجتماعات ملت‌های مسـلمان در کشورهای اسلامی و حتی غیرمسـلمانان در امریکا و اروپا را نشـانه عصبانیت جدی ملت‌ها از جنایات رژیم صهیونیستی برشمردند و گفتند: اگر این جنایات ادامه پیدا کند، مسلمانان و نیروهای مقاومت بی‌تاب می‌شوند و دیگر کسی نمی‌تواند جلوی آنها را بگیرد. این واقعیت را باید بدانند و این توقع را مطرح نکنند که نگویید فلان گروه، فلان کار را انجام دهد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: البته رژیم صهیونیسـتی هر کاری بکند، نمی‌تواند شکست مفتضحانه خود در این قضیه را جبران کند.

رویکرد دولت، مقابله با فرارهای مالیاتی است

وزیـر امـور اقتصادی و دارایی با بیـان اینکه رویکرد دولت سـیزدهم مقابله با فرارهای مالیاتی و «از ما بهتران» است، گفت: شاخص ضریب جینی هم نشان می‌دهد که در دولت سیزدهم، شاهد کاهش نابرابری‌های اقتصادی هستیم، البته به‌معنای از بین رفتن نابرابری نیسـت. به‌گزارش ایرنا، سیداحسان خاندوزی در نشسـت صمیمی با دانشجویان دانشگاه علامه‌طباطبایی، اظهار کرد: ما در مدرسـه تابسـتانه در واقع از فارغ‌التحصیلان و نخبگان دانشـگاهی می‌خواهیم که با ورود به مسـائل و چالش‌های واقعی جامعه، به‌دنبال راه‌حل باشند. وی بااشاره به ۲ مسیر وزارت اقتصاد در این زمینه برای دخیل کردن نهاد دانشگاه در سیاسـت‌گذاری اقتصادی، گفت: متاسـفانه از گذشته، دسـتگاه‌ها احساس بی‌نیازی و حس غلط استغنا را نسبت به دانشگاه داشته‌اند که سعی کردیم این حس را بشکنیم و به یک باور تبدیل کنیم که بسیاری از نگاه‌ها و نگرش‌های علمی، بیرون ساختار وزارتخانه‌ها موجود است و باید به صاحب‌نظران، اندیشمندان و اساتید مراجعه کرد و از دانش و تجربه آنها بهره برد. خاندوزی تاکید کرد: یکی از محورهای مهم ایجاد امنیت اقتصادی که دولت سـیزدهم به‌دنبال آن رفت، بازگرداندن اعتماد ازدسـت‌رفته مردم نسـبت به ساختارهای اقتصادی و یکی از مسیرهای بازگرداندن اعتماد، ایجاد شفافیت بود.

خاندوزی گفت: تا قبل از دولت سیزدهم، مالیات و عوارض آلایندگی شرکت‌های بزرگ به این دلیل که دفاترشان در تهران بود، به حساب تهران واریز و نصیب شهرداری می‌شد، در حالی که عدالت حکم می‌کرد در همان اسـتان مصرف شود؛ چراکه مردم آن استان از آلایندگی این شرکت‌ها آسیب می‌دیدند. در دولت سیزدهم، این رویه غلط را تغییر دادیم؛ دولت خودش رأسـا مالیات استان‌ها را از حساب شرکت‌ها برداشت و به حساب شهرداری شهری که مردم آنجا از این شرکت آسیب می‌دیدند، واریز کرد.

خانـدوزی گفت: نمادگرهـای بازار کار نیز رونـد رو به بهبود را نشـان می‌دهند. همان نهادهایی که در دولت‌های گذشـته نیز فعالیت می‌کردند، امروز می‌گویند که نرخ بیکاری به ۸.۲ درصد رسـیده اسـت. وزیر اقتصاد یادآور شـد: دهه ۹۰ ، دهه‌ای با سرمایه‌گذاری صفر، منفی یا کم بوده است . آیا سرمایه‌گذاران از کشور رفته بودند؟ خیر، نرفته بودند، اما برای سرمایه‌گذاری امنیت نداشتند؛ چراکه چشم‌انداز قابل‌پیش‌بینی برای این منظور نبود.

کاهش نابرابری‌های اقتصادی

وزیر امور اقتصادی و دارایی تصریح کرد: از مدیران مرکز آمار خواسـته‌ام که شـاخص جامعی در زمینه عدالت اسـتخراج شود. تاکنون رایج‌ترین شـاخص مورداستفاده در این زمینه ضریب جینی بوده اسـت. وی با بیان اینکه همین شـاخص ضریب جینی هم نشان می‌دهد که در دولت سـیزدهم شـاهد کاهش نابرابری‌های اقتصادی هستیم، گفت: البته ایـن موضـوع به‌معنای از بین رفتن نابرابری نیسـت، بلکه به‌معنای کاهش آن اسـت؛ اما جهت‌گیری دولت سیزدهم این است که با فرارهای مالیاتی و از ما بهتران مقابله شود.

خاندوزی با بیان اینکه از ابتدای شـروع به کار دولت سـیزدهم تا تابسـتان امسـال، ۲ میلیون مودی مالیاتی جدید در اقتصاد ایران شناسـایی شدند، بیان کرد: این‌گونه نیست که در مقابله با فرارهای مالیاتی به‌دنبال این باشـیم کـه برخی افراد کم مالیات پرداخت می‌کننـد! بلکـه دولت در پی این بود تا افرادی را شناسـایی کند که اساسـا فرار مالیاتی داشتند و فاقد پرونده مالیاتی بودند.

سرعت روند اصلاحات اقتصادی

وزیـر اقتصـاد اظهار کرد: سـرعت سـاختن از سـرعت خراب کردن به‌مراتب آهسـته‌تر و البته نیازمنـد اقدامـات پیچیده‌تـر و مدون‌تر اسـت. بسـیاری از مشـکلاتی که امروز بـا آن مواجهیم، ریشـه در خرابی‌های گذشـته دارد کـه برخی از مصادیـق آن در نظام بانکی دیده می‌شـود. به‌عنوان‌نمونه، آیا بنگاهداری بانک‌ها ماحصل اقدامات امروز اسـت؟ آیا ناترازی‌های برخی بانک‌ها محصول این چند سـال اسـت یا از سـال‌ها قبل، روند این زیاندهی شـکل گرفته بود؟ وی با بیان اینکه ما در دولت سیزدهم بـرای اصلاح بنگاهداری بانک‌ها برنامه‌ریزی گام به گامی انجـام دادیم تا مدیران بانک‌ها نتواننـد با عناوین مختلف از تکالیف اصلاحی فرار کنند، تاکید کرد: برای مثال، بانک‌ها را مامور کردیم که باید در سـال اول برنامه ابلاغی، به‌میزان ۲برابر ادوار گذشته برای فروش اموال مازاد و دارایی‌های نامولد خود اقدام کنند و این برنامه‌های ابلاغی توسط دولت رصد می‌شود. وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: مولدسازی پیش از دولت سیزدهم هم تکلیف قانون و در واقع، یک حکم چندسـاله برای دولت در بودجه‌ریزی ادواری بود. مولدسـازی یعنی دولت زمین‌ها، املاک و دارایی‌هایی که سـال‌ها در کشور به ناکارآمدترین شکل مدیریت می‌شدند را برای استفاده بهینه مردم مجدد به چرخه اقتصاد بازگرداند.

افزایش تاب‌آوری اقتصاد ایران

معـاون اقتصادی بانک مرکزی بااشـاره به رشـد متوازن بخش‌های مختلـف اقتصادی ایـران و افزایش تـاب‌آوری اقتصاد ایـران در برابر شـوک‌های اخیر جهانی گفت: وضعیت ذخایر ارزی ایران به‌دلیل رشد صـادرات نفتی و غیرنفتی در حال افزایش اسـت و ایران بدهی خارجی نـدارد. به‌گزارش بانک مرکزی، محمد شـیریجیان طی سـخنانی در نشست معاونان و مدیران بانک‌های مرکزی کشورهای حوزه خاورمیانه و آسـیای مرکزی صنـدوق بین‌المللی پول (MENAP) بااشـاره به تلاش بسـیاری از کشـورها برای کاهش تورم با ابزارها و سیاست‌های مختلف پولی، اظهار کرد: روند قابل توجه کاهش تورم در شـاخص نرخ مصرف‌کننده (CPI) و شـاخص نرخ تولیدکننده (PPI) در ایران نیز آغاز شـده اسـت. معـاون اقتصادی بانک مرکـزی تصریح کـرد: در ماه‌های اخیر و با تثبیـت ارزش ریال، فشـارهای تورمی تاحدودی تعدیل شـده است. با این وجود، سیاست‌های تنظیمی بانک مرکزی برای اطمینان از روند کاهش تورم به سـطوح مناسب و هدف‌گذاری‌شده، به‌ویژه به‌دلیـل افزایش تقاضا و رونق فعالیت‌های داخلی، همچنان پابرجا خواهد ماند. وی تاکید کـرد: وضعیت کنونی اقتصـاد ایران باوجود شـوک‌های اخیر جهانی، نسـبت به قبل بهبود یافته است و فعالیت‌های اقتصادی در مسیر رونق قـرار دارد. به‌طوری که تولید ناخالص داخلی حقیقی در سـال ۲۰۲۲، به‌میزان ۴ درصد رشـد کرد و نرخ رشـد آن در سه‌ماهه اول و دوم سال ۲۰۲۳ به‌ترتیـب به ۵.۳ و ۶.۲ درصد افزایش یافت. علاوه بر این، تحقق رشد در بخش‌های مختلف اقتصادی و به‌صورت متوازن بوده است.

معـاون اقتصادی بانک مرکزی خاطرنشـان کرد: باوجود بهبود قوی اقتصـادی، در مواجهه با مخاطرات اقتصادی نیـز برنامه‌های مختلفی طرح‌ریزی شـده اسـت و بانـک مرکزی باتوجـه به شـرایط کنونی، ریسـک‌های ثبات مالی ناشـی از آسـیب‌پذیری‌های سیسـتم را به‌دقت رصد می‌کند. شـیریجیان گفت: بانـک مرکزی ایران اقدامات مدیریت جریان سـرمایه (CFM) برای تعدیل کاهش نرخ ارز و حفاظت از سیسـتم مالی را به اجرا گذاشـته، همچنین این بانک نظارت خود بر شـبکه بانکی را تقویت کرده اسـت و اصلاح بانک‌ها با هدف تحقق میزان استاندارد شاخص‌های مالی استاندارد در دستور کار بانک مرکزی قرار دارد.

افزایش مجدد نرخ لبنیات مصداق گرانفروشی است

سازمان حمایت ضمن تاکید بر ضرورت رعایت سقف مجاز افزایش نرخ اعلام کرد که هرگونه افزایش مجـدد نرخ لبنیات فاقد وجاهت بوده و می‌تواند با عنوان تخلف گرانفروشـی مورد پیگیری قرار گیرد. به‌گزارش مهر، داریوش بهنود قاسـمی، مدیرکل نظارت بر محصولات کشـاورزی و فرآورده‌های دامی سازمان حمایت در نامه‌ای به به رضا باکری، دبیر انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران اعلام کرد که تاثیر افزایش نرخ مصوب شـیرخام و سـایر هزینه‌های تولید، پیش‌تر در نرخ محصولات لبنی لحاظ و از سـوی واحدهای تولیدی اعمال شده و هرگونه افزایش مجدد قیمت‌ها فاقد وجاهت است و می‌تواند با عنوان تخلف گرانفروشی مورد پیگیری قرار گیرد. در این نامه آمده است: با عنایت به گزارش‌های واصله مبنی بر احتمال افزایش مجدد نرخ برخی محصولات لبنی در سطح بازار و از آنجایی که تاثیر افزایش نرخ مصوب شیرخام و سایر هزینه‌های تولید (از جمله حقوق و دستمزد، سربار، مواد بسته‌بندی و ...) پیش‌تر در نرخ این محصولات لحاظ و از سـوی واحدهای تولیدی اعمال شـده است، بنابراین هرگونه افزایش مجدد قیمت‌ها فاقد وجاهت بوده و می‌تواند با عنوان تخلف گرانفروشی مورد پیگیری قرار گیرد. بر این اساس، لازم است به کلیه واحدهای زیرمجموعه انجمن ضرورت رعایت مصوبات قانونی ازجمله رعایت سـقف مجاز افزایش نرخ اعلام‌شـده را یادآوری فرمایید. بدیهی اسـت، برخورد قانونی لازم با واحدهای متخلف انجام خواهد گرفت.

عکس روز

خشک شدن سد بارزو شیروان- خراسان‌شمالی

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

سامانه یکپارچه، نیازمند اصلاح است

سـخنگوی دولت گفت: نظارت موثری بر عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه وجود دارد، هرچند این سامانه نیازمند اصلاحاتی اسـت. به گزارش مهر، علی بهادری‌جهرمی درباره شـورای رقابت اظهار کرد: شورای رقابت مصوب مجلس است و قانون آن را تشکیل داده و صلاحیت‌هایش را مجلس به شورای رقابت واگذار کرده است و به‌طبع دولت هم باید مجری قانون باشـد و اگر تصمیمی بخواهد گرفته شـود، مجلس باید تصمیـم بگیرد. وی افـزود: نگاه دولت درباره بازارهای مختلف این است که با افزایش تولید و فراهم شدن شرایط واردات، بازار به‌سـمت رقابت پیش رود؛ وقتی بازار رقابتی شـود، هم قیمت‌ها کنترل می‌شود و هم کیفیت در رقابت افزایش می‌یابـد. بهادری‌جهرمی تصریح کرد: در ابتـدای دولت، بیش از ۱۷۰هـزار خودرو ناقص و نیمـه‌کاره در پارکینگ‌ها مانده بود که یکی از محورهای دستور رئیس‌جمهوری هم، کاهش خودروهای انباشت‌شده بود که هم‌اکنون به‌حد خوبی کاهش یافته و در حالت استانداردی قرار گرفته اسـت. وی درباره هدف رشد ۵۰ درصدی تولیـد خودرو ادامه داد: افزایش ظرفیت تولید با رشـد بیش از ۴۰ درصـدی در سـال ۱۴۰۱ از مرز یک میلیـون و ۳۴۷ هزار خودرو گذشت و در سال اول برنامه دولت محقق شد و در سال ۱۴۰۲ هم برنامه دولت به‌صورت کامل محقق می‌شود. سخنگوی دولت افزود: برای ارتقای کیفیت، تولید خودروهای تیبا، سـمند، ۴۰۵ و تیبا ۲ متوقف شد و خودروهای جدیدی که استانداردهای بالاتری دارند مثل شاهین، تارا و اطلس افزایش تولید خواهند داشت. وی درباره تولید خودروهای برقی گفت: با کمک شـرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های خودروسازی، تولید خودروهای برقی به مرحله اجرایی رسـیده است و ایستگاه‌های شارژ برقی هم در برخی نقاط در حال افتتاح هستند. بهادری‌جهرمی در زمینه واردات خودرو اظهار کرد: آیین‌نامـه واردات خودرو پارسـال در دولت تصویب شـد و برخی رفت‌وبرگشـت‌ها نیز داشته اسـت تا در آیین‌نامه نهایی اصلاحات لازم انجام شـود که در حال پیگیری است. سخنگوی دولت درباره عرضه خودرو هم گفت: در سامانه یکپارچه شفافیت و نظارت کافی وجود دارد و امکان ارائه خودرو خارج از این سـامانه مقدور نیست و نظارت موثری بر این شـیوه عرضه وجود دارد، هرچند این سامانه نیازمند اصلاحات و ارتقاهایی اسـت. وی درباره خصوصی‌سـازی خودروسازان تصریح کرد: مراحل مقدماتی پیگیری شد و اقداماتی در فاز اجرایی انجام گرفت، اما نیازمند این اسـت که هم شـرایط خودروسـازان آماده عرضه باشـد و هم صلاحیت خریداران احراز شـود تا دچار خاطرات تلخ گذشـته نشـویم و صنعـت به نابودی کشانده نشود. دولت به‌جد پیگیر این موضوع است.

قیمت‌گذاری دولتی سیاستی ضدتولید

عکس: صمت

قیمت دستوری یا کنترل نرخ یا قیمت‌گذاری دستوری یا تعیین دستوری قیمت، ساده‌ترین روش کنترل تورم یعنی کنترل دستوری نرخ فروش است، این روش نقطه مقابل روش نرخ‌گذاری محصولات در بازار رقابتی است. قیمت‌گذاری دولتی به دو صورت حداکثر سقف و کف نرخ می‌تواند انجام شود. یک مثال مرسوم برای تعیین سقف قیمت، سیاست کنترل اجاره است که در آن دولت میزان حداکثر افزایش اجاره را مشخص می‌کند (هرچند در کشور ما قابلیت اجرایی ندارد). مثال مربوط به کف قیمت، مربوط به تعیین حداقل دستمزد است. دولت حداقل حقوق را معمولا ابتدای هر سال اعلام می‌کند.

براساس گزارشی که از سوی مرکز مطالعات راهبردی کارآفرینی مجمع کارآفرینان ایران منتشر شده، مداخله دولت در قیمت‌گذاری سابقه طولانی دارد. با این حال روال مداخلات قیمتی در برهه‌های محدود (مانند زمان جنگ یا بحران اخیر انرژی) و در تعداد محدودی کالا (برای مثال سقف نرخ انرژی در اروپا) تعریف می‌شود.

براساس این گزارش این در حالی است که در ایران شاهد سطح متفاوتی از مداخلات قیمتی هستیم که در دنیای امروز احتمالا نظیر ندارد. بنابر مطالعه انجام شده توسط هرورانی و عربی (۱۳۹۸)، ۱۵ نهاد و سازمان دولتی و شبه‌دولتی در حوزه قیمت‌گذاری مداخله می‌کنند. هرچند در قانون هدفمندی یارانه‌ها و همچنین اقتصاد مقاومتی تلاش‌هایی برای محدود کردن حوزه مداخلات قیمتی انجام شد، ولی مصوبه ۴۸۰۲۱ مورخه ۱۶ تیر ۱۳۹۴ و ابلاغیه شماره ۱۵۱۷۸۰ مورخ ۱۰شهریور ۱۳۹۷ وزیر صنعت، معدن و تجارت هرچند در ظاهر بر طبقه‌بندی کالاها با عنوان مشمول قیمت‌گذاری و مستثنا از قیمت‌گذاری تاکید دارد، ولی الزام کلیه بنگاه‌ها به رعایت دستورالعمل نرخ‌گذاری کالاهای تولیدی و وارداتی و نقش سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان به ضد خود تبدیل شده است. بند «الف» مصوبه ۴۸۰۲۱ هرچند به ظاهر سطح مداخله دولت را به تعیین سطح نرخ برای کالاهای با اولویت اول قیمت‌گذاری محدود می‌کند، ولی بندهای ب، ج و د این مصوبه به‌جای تعیین قیمت، تعیین ساختار بر اساس دستورالعمل نرخ‌گذاری سازمان حمایت، این محدودیت را لغو کرد و تقریبا دامنه قیمت‌گذاری را به کلیه کالاها و خدمات بسط داد. به عبارت دیگر تنها تمایز کالاهای مشمول قیمت‌گذاری از کالاهای غیرمشمول به شیوه مداخله برمی‌گردد.

جدول۱. نظام قیمت‌گذاری کالاها و خدمات برحسب گروه‌های مختلف کالایی در کشور

ردیف	گروه کالایی		اقلام کالایی زیرمجموعه	روش تعیین قیمت
۱	کالاهای اساسی		۲۵ ردیف کالای پیوست موضوع تبصره «۱» ماده (۱) تصویب‌نامه شماره ۶۳۷۹۳/ت ۵۵۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ هیات وزیران درخصوص ساماندهی و مدیریت بازار ارز و سایر مواردی که بنا بر اقتضا با تصویب کارگروه تنظیم بازار به فهرست اضافه شود.	پیشنهاد نرخ توسط «سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان» و تصویب کارگروه تنظیم بازار و توزیع در شبکه منتخب با نرخ تثبیتی - تصویبی و نظارت از زمان ترخیص کالا تا عرضه در شبکه خرده‌فروشی
۲	خدمات مشمول نرخ‌گذاری دولتی		خدماتی که حسب قانون تعیین نرخ آنها به کمیسیون، شورا یا یکی از دستگاه‌های اجرایی دولت محول شده است.[1]	با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر اشخاص حقوقی که حسب قوانین و مقررات مربوط مجاز به پیشنهاد نرخ هستند، پس از بررسی کارشناسی توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مستلزم اخذ مصوبه از کارگروه تنظیم بازار است.
۳	کالاهای بورسی		کلیه کالاهای پذیرش شده در بورس کالا	تعیین نرخ براساس سازوکار بورس و دستورالعمل‌های صادره کارگروه تنظیم بازار
۴	کالاها و خدمات صنفی	اولویت اول	انواع شیرینی پرمصرف، زولبیا و بامیه و سایر انواع شیرینی با تشخیص کمیسیون نظارت، برخی از انواع خدمات ضروری	پیشنهاد نرخ توسط اتحادیه صنف ذی‌ربط به کمیسیون نظارت و بررسی کارشناسی در کمیته نرخ‌گذاری با مسئولیت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و تصویب در کمیسیون نظارت شهرستان
		اولویت دوم	برخی انواع خدمات پرمصرف مانند «خدمات کامپیوتری»، «خدمات عکاسان (عکس‌های پرسنلی)»، «خدمات تعمیرکاران لوازم برقی»، «خدمات تعمیرکاران لوازم صوتی و تصویری و...	پیشنهاد نرخ صنف به اتحادیه و هماهنگی بین اتحادیه با انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان در قالب تفاهمنامه مشترک و درنهایت تأیید و نظارت رئیس کمیسیون نظارت شهرستان
		اولویت سوم	همه کالاها و خدمات صنفی منهای اقلام مندرج در گروه اول و دوم	تعیین نرخ توسط واحد صنفی با رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های مربوطه ازجمله درصدهای سود عمده‌فروشی و خرده‌فروشی و سود پخش کالا
۵	سایر کالاها و خدمات		کالاها و خدمات مصرح در بند «ج» ابلاغیه	تعیین نرخ توسط واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی با رعایت ضوابط قیمت‌گذاری سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان (مصوبه هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها، ۱۳۸۹) و درصدهای سود عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، پخش و دستورالعمل‌های مربوطه

۱. حمل‌ونقل مسافر درون و برون‌شهری، خدمات آموزش رسمی در مدارس و دانشگاه، خدمات آب و فاضلاب، برق و گاز ازجمله حق انشعاب و خدمات نصب، تمامی خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات (تلفن ثابت، همراه و خدمات اینترنت)، کلیه خدمات دفاتر اسناد رسمی، تعرفه مهدهای کودک، تعرفه اماکن ورزشی، تعرفه خدمات پلیس ۱۰+، تعویض پلاک انواع خودرو و خدمات دفاتر پیشخوان دولت، بیمه شخص ثالث، خدمات آموزش رسمی مدارس و دانشگاه‌ها، خدمات پستی، خدمات تشخیصی و درمانی.

مرکز پژوهش‌های مجلس

هدف از قیمت‌گذاری دستوری

مهم‌ترین هدف از قیمت‌گذاری دولتی کنترل تورم است. هرچند در برخی شرایط مانند ایجاد انحصار یا بحران اقتصادی، سیاست‌گذاران از قیمت‌گذاری به منظور حمایت از مصرف‌کننده استفاده می‌کنند. ولی در حالت دوم معمولا موارد خاص و به طور موقت قیمت‌گذاری انجام می‌شود. با این حال در بیشتر موارد و به ویژه کشور ما، قیمت‌گذاری با هدف کنترل تورم صورت می‌گیرد و با توجه به سابقه طولانی آن، قیمت‌گذاری حالا به بخشی نهادینه‌شده از ساختار اقتصاد ایران تبدیل شده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس در آسیب‌شناسی مفصل خود «آسیب‌شناسی قیمت‌گذاری در ایران» این‌گونه نتیجه‌گیری می‌کند: «تصویب قوانین گوناگون با موضوع و رویکرد مداخله در نظام قیمت‌گذاری و البته در برخی موارد با ماهیت متضاد، در پاسخ به سیاست‌هایی بوده است که عمدتا با هدف تثبیت نرخ و جلوگیری از نوسان و رشد قیمت‌ها اتخاذ شده‌اند. برپایه مجموعه متکثر قوانین و مقررات، رویه‌های گوناگونی در موضوع قیمت‌گذاری ایجاد شده‌اند.» این گزارش می‌افزاید «دخالت در نظام قیمت‌گذاری به اصلی جداناپذیر از سیاست‌ها، قوانین و مقررات تنظیمی در بیشتر حوزه‌های فعالیت‌های اقتصادی مبدل شده است».

سابقه قیمت‌گذاری دولتی به دوره‌های گذشته باز می‌گردد ولی از دهه چهل پس از اتخاذ رویکرد جایگزینی واردات توسط دولت وقت، زمینه حقوقی آن فراهم شد. در ادامه در سال‌های پس از آن قیمت‌گذاری به اشکال و با شدت بیشتر ادامه پیدا کرد تا جایی که چند ده نهاد دولتی، متولی قیمت‌گذاری شدند.

با این حساب به نظر می‌رسد بدنه کارشناسی کشور درباره غلط بودن رویه قیمت‌گذاری دولتی اتفاق نظر دارد ولی اراده سیاسی لازم برای تغییر این رویه نهادینه‌شده وجود ندارد. گزارش مذکور مهم‌ترین دلایل پابرجا ماندن تمایل سیاست‌گذاران به مداخله قیمتی را در موارد خلاصه کرده است:

۱. نگاه کوتاه‌مدت در تصمیمات مرتبط با نظام قیمت‌گذاری کشور

۲. تمایل به استفاده از سازکار قیمت‌گذاری به عنوان یک هدف

۳. بی‌توجهی به ارتباط علت و معلولی سیاست‌های مختلف ازجمله سیاست‌های پولی و ارزی و اثرگذاری آنها بر افزایش سطح قیمت‌ها

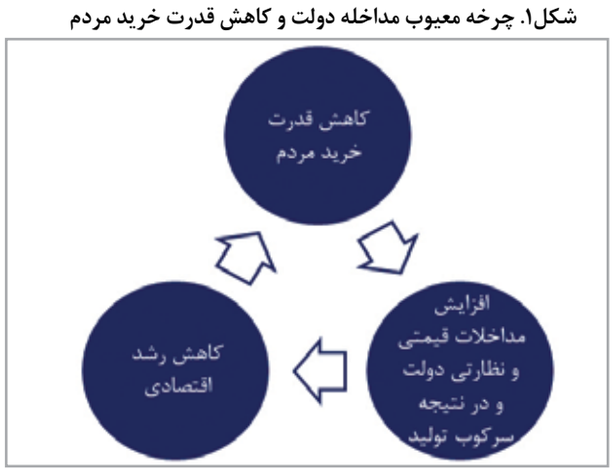
۴. نبود نهادهای حامی مصرف‌کننده و تلاش برای حمایت از مصرف‌کننده صرفا از طریق کنترل نرخ که غالبا نیز ناموفق است.

قیمت‌گذاری و تشدید چرخه معیوب اقتصاد

مشکلات اقتصادی و تورم بالا در چند سال اخیر موجب شده تمایل دستگاه‌های دولتی به مداخلات نظارتی و کنترل قیمتی افزایش پیدا کند. با تصور اینکه ریشه گرانی در گران‌فروشی تولیدکننده یا فروشنده است نهادهای نظارتی در حلقه‌های مختلف زنجیره تولید مداخله می‌کنند.

این مداخلات در موارد بسیاری نه تنها فایده‌ای نداشته بلکه مشکلاتی را برای فعالان اقتصادی به وجود آورده‌است. متاسفانه این رویه در بسیاری از کالاها و خدمات از خودرو و لوازم‌خانگی گرفته تا مواد اولیه و محصولات دامی و کشاورزی در حال انجام است و بیم این می‌رود که این مداخلات شرایط اقتصادی، به‌خصوص بخش مولد اقتصاد را بیش از پیش تحت فشار قرار دهد و یک چرخه معیوب اقتصادی را ایجاد کند.

شکل۱. چرخه معیوب مداخله دولت و کاهش قدرت خرید مردم

نکته مغفول مانده این است که «گرانی» احساس شده در سطح جامعه بیشتر از اینکه حاصل از افزایش «حقیقی» قیمت‌ها باشد، ناشی از کاهش قدرت خرید مردم است. از این‌رو پاسخ درست و اصولی به کاهش قدرت خرید مردم، نه افزایش مداخلات قیمتی و تنظیم بازاری، بلکه حمایت از رشد تولید است تا از این طریق با رشد اقتصادی کاهش قدرت خرید مردم جبران شود.

نوبت دوم

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

شماره RNL-۰۲۴۸۰۱۲-MY

تحت عنوان خرید ۵۹۳۰ جفت پوتین ایمنی

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد تامین موضوع صدرالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به تولیدکننده واجد شرایط واگذار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	تعداد/مقدار	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه(ریال)
۱	RNL-۰۲۴۸۰۱۲-MY	پوتین ایمنی	۵۹۳۰ جفت	۵۳,۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۹۴,۷۰۰,۰۰۰

ب) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / واریز وجه نقد

ج) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

۲) کلیه اشخاص حقوقی/حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند.

بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی از متقاضیان تائید شده جهت ادامه فرآیند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

۳) مهلت دریافت اسناد:

۳-۱- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

۳-۲- مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷

٤) نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار: اراک، کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد- دوراهی شازند- شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند- اداره تدارکات کالا- اتاق...

تلفن تماس: ۰۸۶۳۳۴۹۲۹۱۶ و یا ۰۸۶-۳۳۴۹۲۸۴۲

فکس: ۰۸۶-۳۳۴۹۱۵۰۷ یا ۰۸۶-۳۴۱۶۶۰۱۳

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶

معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن

شماره ۱۵۸۷۲۲۶

آگهی اولین مزایده عمومی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان

محدوده‌های اکتشافی و معدنی استان زنجان (مهر ۱۴۰۲)

اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان در نظر دارد نسبت به برگزاری مزایده عمومی محدوده‌های اکتشافی به شماره مزایده ۵۰۰۲۰۰۳۲۶۰۰۰۰۱ و پروانه‌های بهره‌برداری به شماره مزایده ۵۰۰۲۰۰۳۲۶۰۰۰۰۰۲ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند وفق برنامه زمانبندی ذیل در مزایده مذکور شرکت نمایند:

۱- دریافت الکترونیکی اسناد مزایده از سامانه ستاد ایران از ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶ تا ساعت ۱۴ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲

۲- ارائه پیشنهاد و بارگذاری مدارک در سامانه ستاد ایران حداکثر تا ساعت ۱۴ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۱ نسبت به ارائه پیشنهاد و بارگذاری مدارک در سامانه اقدام نمایند.

۳- زمان بازگشایی پاکات مزایده، روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۸ راس ساعت ۱۰ صبح در محل اداره کل صنعت، معدن، تجارت استان می‌باشد.

متقاضیان محترم می‌بایست جهت شرکت در مزایده نسبت به ثبت‌نام در سامانه مذکور و تهیه گواهی امضاء الکترونیکی (توکن) از دفاتر منتخب پیشخوان دولت اقدام و از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir در مزایده مذکور شرکت نمایند. متقاضیان می‌بایست تمامی مدارک مورد نیاز را با امضاء دیجیتال و از طریق سامانه ستاد بارگذاری و اسناد فیزیکی (پاکات الف) را تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۱ تحویل دبیرخانه محرمانه اداره کل صمت نمایند. (از ارائه اسناد و ثبت پیشنهاد قیمت به دبیرخانه اداره کل خودداری گردد).

تذکر: در صورت عدم بارگذاری اسناد و مدارک مزایده در سامانه ستاد ایران، هیچگونه مدرک فیزیکی (به غیر از پاکات الف) اخذ نگردیده و ادامه مراحل مزایده میسر نخواهد بود.

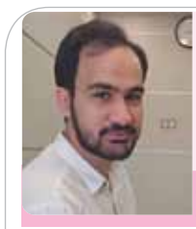
نکته: نقشه محدوده‌های مورد مزایده براساس کد کاداستر اعلام شده در مزایده در سامانه کاداستر معادن به نشانی https://cadastre.mimt.gov.ir در قسمت نقشه معادن قابل مشاهده می‌باشد.

تذکر: در صورت عدم دریافت اسناد و ثبت پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد الکترونیکی دولت، شرکت در مزایده میسر نخواهد بود.

اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان

معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن

یادداشت

حمایت در راستای توسعه زنجیره ارزش

علی صالحی
کارشناس اقتصاد

عدم‌توسعه در زنجیره ارزش و رکود در فروش مواد اولیه صنعتی، بخش صنعت در ایران را با چالش‌های مهمی مواجه کرده است. اما اجرای سیستم مشروط اعطای حمایت مانند مدل جدید اعطای مشروط مالیاتی می‌تواند راه‌حلی برای این مشکلات باشد. با تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، دولت می‌تواند از تکمیل زنجیره ارزش و تولید کالاهایی با ارزش‌افزوده بالاتر حمایت کند. این رویکرد، نه‌تنها از طریق افزایش رقابت‌پذیری و سودآوری صنایع به نفع آنهاست، بلکه درآمدهای مالیاتی و درآمدهای ارزی را نیز برای دولت فراهم می‌کند.

عدم‌توسعه در زنجیره ارزش و رکود در فروش مواد خام صنعتی به‌عنوان چالش‌های اساسی در بسیاری از کشورها از جمله ایران مطرح شده است. این موضوع را می‌توان ناشی از سرمایه‌گذاری ناکافی و نبود رویکرد جامع برای تکمیل زنجیره ارزش دانست. با این حال، یک راه‌حل بالقوه در هدایت منابع به سمت شکل‌گیری و تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه (R&D) نهفته است. با اجرای سیستم مشروط اعطای حمایت، هم صنایع و هم دولت می‌توانند از این بازی دوطرفه بهره‌مند شوند.

اعطای مشروط حمایت به یک رویکرد استراتژیک اشاره دارد که در آن صنایع براساس پایبندی‌شان به شرایط خاص، مانند سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحقیق و توسعه، مشوق‌هایی ارائه می‌کنند. درباره ایران، دولت و مجلس شورای اسلامی در راستای اجرای الگوی جدید مشروط مشوق‌های مالیاتی در قالب برنامه هفتم توسعه گام برداشته‌اند. براساس این مدل، صنایع بزرگ واجد شرایط دریافت اعتبار مالیاتی برای سرمایه‌گذاری‌های خود در تحقیق و توسعه خواهند بود.

با تعدیل هدفمند مشوق‌های مالیاتی، دولت نه‌تنها می‌تواند از تولید حمایت کند، بلکه می‌تواند تکمیل زنجیره ارزش را نیز ارتقا دهد. اجرای مدل جدید اعطای مشوق‌های مالیاتی مشروط، صنایع به‌ویژه بخش نفت و گاز را به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه تشویق می‌کند. این امر به‌نوبه خود منجر به توسعه یک زنجیره ارزش قوی و تولید کالاهایی با ارزش‌افزوده بالاتر خواهد شد.

اعطای مشروط مالیاتی مزایای بی‌شماری برای صنایع خواهد داشت. اولا مشوق‌های مالی برای شرکت‌ها برای تخصیص منابع به فعالیت‌های تحقیق و توسعه ایجاد می‌کند. این امر توانایی و رقابت آنها را در بازارهای داخلی و بین‌المللی افزایش می‌دهد. علاوه بر این، اعتبارات مالیاتی دریافتی از سوی صنایع برای سرمایه‌گذاری‌هایشان در تحقیق و توسعه به‌عنوان بازگشت سرمایه اولیه آنها عمل می‌کند و آن را به ترتیبی سودمند برای صنایع و دولت تبدیل می‌کند. علاوه بر این، توسعه زنجیره ارزش باعث تقویت نوآوری در صنایع می‌شود.

شرکت‌ها برای توسعه فناوری‌های جدید، بهبود فرآیندهای تولید و ایجاد محصولات جدید با ارزش بالاتر انگیزه خواهند داشت. این امر نه‌تنها منجر به افزایش سودآوری می‌شود، بلکه به ایجاد شغل و رشد اقتصادی نیز کمک می‌کند.

دولت همچنین از اعطای مشروط مشوق‌های مالیاتی سود قابل‌توجهی خواهد داشت. همان‌طور که صنایع در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند و زنجیره ارزش را توسعه می‌دهند، سود بیشتری از تولید کالاهایی با ارزش‌افزوده ایجاد می‌کنند.

این به‌نوبه خود منجر به افزایش درآمد مشمول مالیات برای دولت خواهد شد. سپس دولت می‌تواند درآمد مالیاتی بیشتری را از طریق مالیات بر عملکرد جمع‌آوری کند و درنتیجه وجوه اضافی را که می‌توان به پروژه‌های توسعه‌ای مختلف تخصیص داد. توسعه زنجیره ارزش و تولید کالاهایی با ارزش‌افزوده بالاتر به درآمد ارزی کشور کمک می‌کند.

با رقابتی شدن صنایع در بازار جهانی، می‌توانند خریداران بین‌المللی را جذب کرده و صادرات محصولات با ارزش را افزایش دهند. این امر به تقویت اقتصاد کشور و کاهش اتکای آن به واردات کمک می‌کند و منجر به مدل رشد اقتصادی پایدارتر می‌شود.

عدم‌توسعه در زنجیره ارزش و رکود در فروش مواد اولیه صنعتی، بخش صنعت در ایران را با چالش‌های مهمی مواجه کرده است، اما اجرای سیستم مشروط اعطای حمایت مانند مدل جدید اعطای مشروط مالیاتی می‌تواند راه‌حلی برای این مشکلات باشد. با تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، دولت می‌تواند از تکمیل زنجیره ارزش و تولید کالاهایی با ارزش‌افزوده بالاتر حمایت کند. این رویکرد، نه‌تنها از طریق افزایش رقابت‌پذیری و سودآوری صنایع به نفع آنهاست، بلکه درآمدهای مالیاتی و درآمدهای ارزی را نیز برای دولت فراهم می‌کند.

با تعدیل هدفمند مشوق‌های مالیاتی، دولت نه‌تنها از تولید حمایت می‌کند، بلکه توسعه کل زنجیره ارزش را نیز تسهیل می‌کند

مشوق‌های مالیاتی مشروط با هدف توسعه زنجیره ارزش اعطا می‌شود

بازی دوسر برد برای دولت و صنعت

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بسیاری از فعالان اقتصادی بر این باورند که چالش پیش‌روی بخش صنعت ایران، عدم‌توسعه زنجیره ارزش و وقفه در فروش مواد اولیه صنعتی است. این موضوع به سرمایه‌گذاری ناکافی در تکمیل زنجیره ارزش بازمی‌گردد که مانع رشد و رقابت‌پذیری صنایع شده است. از همین‌رو باید در حوزه تامین مالی تحقیق و توسعه، اقدامی فوری انجام شود. برهمین اساس نیز دولت به اهمیت هدایت منابع به سمت توسعه زنجیره ارزش و تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه (R&D) رسیده است. در این زمینه، یکی از راهکارهای پیشنهادی، اجرای نظام مشروط اعطای مشوق‌های مالیاتی است که با هدف ایجاد شرایط برد-برد از طریق تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و ایجاد درآمد مالیاتی بالاتر برای دولت از طریق افزایش سودآوری و ارزش‌افزوده محصولات انجام شود. صمت در این گزارش به مدل جدید حمایت دولت از صنایع بزرگ با ترویج سرمایه‌گذاری صنعتی در زمینه توسعه زنجیره ارزش با اعطای مشوق‌های مالیاتی مشروط پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

مشوق‌های مشروط برای توسعه زنجیره ارزش

در ابتدا بنا بر این بود که از صنایع به‌واسطه خوراک و سوخت ارزان حمایت شود تا امکان رقابت در بازارهای جهانی را پیدا کنند، اما در ادامه صنایع به رانت خوراک عادت کردند و به‌دنبال توسعه زنجیره ارزش محصولات نرفتند. این امر باعث شد امروز در تله صادرات انرژی گیر بیفتیم. به این معنا که رقابت‌پذیری محصولات صادراتی ما به‌دلیل ارزش محصول تولیدی نیست، بلکه به‌دلیل انرژی ارزانی است که به‌وسیله آن، محصول صادراتی تولید و صادرات می‌شود. در حال‌حاضر، ارزش هر تن محصول صادراتی ما حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ دلار است، در حالی که اقلام وارداتی‌مان ارزشی افزون بر هزار و ۷۰۰ دلار دارند. این تفاوت فاحش نشان می‌دهد توسعه زنجیره ارزش محصولات در کشورمان به فراموشی سپرده شده و به واردات محصولات نهایی و صادرات مواد میانی و خام پرداخته‌ایم. به باور کارشناسان، برای برون‌رفت از شرایط فعلی چاره‌ای نداریم جز اینکه صنایع را به سمت تحقیق و توسعه سوق دهیم. در همین ارتباط، قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه در مجلس مصوب شد. از آنجایی که قرار است هزینه‌های تحقیق و توسعه صنایع به‌عنوان اعتبار مالیاتی برای‌شان در نظر گرفته شود و این امر نیاز به منابع مالی دارد، مجلس مصوب کرد عواید ناشی از مالیات بر خام‌فروشی در این زمینه به کار گرفته شود. اعطای مشروط مشوق‌های مالیاتی به‌عنوان مکانیسمی برای تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش عمل می‌کند. براساس این سیستم، صنایعی که سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در تحقیق و توسعه انجام می‌دهند، می‌توانند اعتبار مالیاتی را به‌عنوان نوعی حمایت از دولت دریافت کنند. این اعتبارات مالیاتی به‌عنوان یک انگیزه مستقیم برای صنایع برای تخصیص منابع به تحقیق، نوآوری و توسعه محصولات با ارزش‌افزوده عمل می‌کند. با تعدیل هدفمند مشوق‌های مالیاتی، دولت نه‌تنها از تولید حمایت می‌کند، بلکه هدف آن تقویت تکمیل زنجیره ارزش است. این امر به‌ویژه برای صنایع با ظرفیت بالا برای توسعه زنجیره ارزش مانند صنعت نفت و گاز که نقش مهمی در اقتصاد ایران ایفا می‌کند، بسیار مهم است.

دولت و مجلس ایران با درک اهمیت تشویق صنایع برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش، مفهوم مشوق‌های مالیاتی مشروط را در برنامه هفتم توسعه گنجانده‌اند. هدف این مدل جدید حمایت دولت از بخش تولیدی اقتصاد، تشویق صنایع، به‌ویژه صنایع بزرگ‌مقیاس، برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه است.

اجرای مشوق‌های مالیاتی مشروط تاثیر محسوسی بر تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه خواهد داشت. صنایعی که منابع را به فعالیت‌های تحقیق و توسعه اختصاص می‌دهند، مشمول دریافت اعتبار مالیاتی می‌شوند که بازده مستقیم سرمایه‌گذاری آنها خواهد بود. این رویکرد منافع دولت و صنایع را همسو می‌کند، زیرا دولت از تولید و تکمیل زنجیره ارزش حمایت می‌کند، درحالی که صنایع مزایای ملموسی را در قالب اعتبار مالیاتی دریافت می‌کنند.

مزایا و پیامدها

اعطای مشوق‌های مالیاتی مشروط برای توسعه زنجیره ارزش مزایای و پیامدهای متعددی را برای بخش صنعتی ایران و اقتصاد گسترده‌تر ارائه می‌دهد.

۱. تشویق سرمایه‌گذاری تحقیق و توسعه: اعتبارات مالیاتی ارائه‌شده از طریق مشوق‌های مشروط، صنایع را به تخصیص منابع به فعالیت‌های تحقیق و توسعه تشویق می‌کند. این به‌نوبه خود منجر به نوآوری، پیشرفت‌های تکنولوژیکی و توسعه محصولات با ارزش می‌شود. صنایعی که در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند می‌توانند مزیت رقابتی در بازار جهانی به‌دست آورند و به رشد اقتصادی کمک کنند.

۲. تکمیل زنجیره ارزش: با ارائه مشوق‌های مالیاتی که به‌طور خاص برای توسعه زنجیره ارزش هدف‌گذاری شده است، دولت قصد دارد صنایع را به سرمایه‌گذاری در تکمیل زنجیره ارزش تشویق کند. این شامل فعالیت‌هایی مانند پردازش، تولید و افزایش محتوای ارزش‌افزوده محصولات می‌شود. همان‌طور که صنایع به سمت تکمیل زنجیره ارزش حرکت می‌کنند، می‌توانند سودآوری خود را افزایش دهند و به صادرات با ارزش بالاتر کمک کنند و درنتیجه اقتصاد را تقویت کنند.

۳. افزایش درآمد مالیاتی: دولت از طریق افزایش درآمد مالیاتی از مشوق‌های مالیاتی مشروط بهره‌مند می‌شود. با سرمایه‌گذاری صنایع در تحقیق و توسعه و توسعه زنجیره ارزش، سودآوری آنها احتمالا افزایش می‌یابد. این به‌نوبه خود منجر به مشارکت مالیاتی بالاتر از این صنایع می‌شود. درآمد مالیاتی اضافی را می‌توان برای اهداف مختلف از جمله سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، رفاه اجتماعی و حمایت بیشتر برای توسعه صنعتی مورداستفاده قرار داد.

۴. افزایش رقابت: با تکمیل زنجیره ارزش و توسعه محصولات با ارزش بالا، صنایع می‌توانند رقابت خود را در بازار جهانی افزایش دهند. این امر می‌تواند منجر به افزایش صادرات، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تقویت جایگاه ایران در عرصه تجارت بین‌المللی شود.

حمایت در راستای خلق ارزش بیشتر

حسن احمدیان، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران ضمن اشاره به اهمیت حمایت از صنایع در حوزه تحقیق و توسعه به صمت اظهار کرد: اقدام مجلس در این زمینه که عواید ناشی از اعمال مالیات بر خام‌فروشی و نیمه‌خام‌فروشی را به اجرای قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اختصاص داده، درست است. اگر این قانون به‌درستی اجرا شود، اتفاق مثبتی رخ خواهد داد.

وی ادامه داد: با این چاره‌اندیشی که مجلس انجام داده، صنایع به سمت تحقیق و توسعه سوق می‌یابند و هزینه‌های تحقیق و توسعه آنها تامین می‌شود. در این میان، موضوع مهم این است که این قانون در عمل به‌درستی اجرا شود و صنایع مطمئن باشند هزینه‌های پژوهشی آنها که در راستای توسعه زنجیره ارزش محصولات است، به‌عنوان اعتبار مالیاتی در نظر گرفته می‌شود. ایجاد این اطمینان در صنایع اهمیت بالایی در پیگیری پروژه‌های تحقیقاتی در صنایع دارد.

این عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران خاطرنشان کرد: مجلس به‌درستی در مقابل پیشنهاد دولت مبنی بر حذف مشوق‌های مالیاتی و از جمله اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه مقاومت کرد. ماهیت حمایت از صنایع در زمینه تحقیق و توسعه درست است و باید در دستور کار باشد. مجلس باید نظارت کافی در زمینه اجرای مصوباتش درباره اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه داشته باشد.

احمدیان گفت: از نظر من، واردات هیچ نوع ماده اولیه‌ای نباید ممنوعیت داشته باشد. وارد کردن مواد خام به کشور به هر طریقی و تبدیل کردن آنها به محصولات نهایی و فرآوری شده، یک مزیت بالا برای اقتصاد کشور محسوب می‌شود. از سوی دیگر، در زمینه صادرات مواد خام و نیمه‌خام باید حساسیت بالایی داشته باشیم. تا جایی که امکان‌پذیر است باید روی مواد خام خودمان ارزش‌افزوده ایجاد کنیم و از خام‌فروشی بپرهیزیم.

وی ادامه داد: در گام نخست باید از صادرات مواد خام و نیمه‌خام جلوگیری کنیم و اگر تحت شرایطی این نوع مواد و کالاها صادر شدند، باید از آنها مالیات بگیریم. عواید حاصل از صادرات مواد خام و نیمه‌خام می‌تواند برای اجرای قوانینی مانند اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به کار گرفته شود. تصمیم مجلس در این زمینه درست است و باید با دقت اجرایی شود. به‌طوری که از محل عوارض صادرات خام و نیمه‌خام، هزینه اجرای این قانون تامین شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران خاطرنشان کرد: اختصاص عوارض صادرات مواد خام و نیمه‌خام به اجرای قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اقدام مناسبی است. باید برنامه‌ریزی‌های جزئی و دقیقی درباره این طرح داشته باشیم تا در عمل به‌درستی پیش برود. از آنجایی که سازمان‌های مختلف در این فرآیند دخیل هستند، باید هماهنگی بین آنها برقرار شود. نباید اجازه دهیم آن‌قدر زمان به موضوع بخورد که نتوانیم از مزیت‌هایش بهره ببریم. باید به‌سرعت برنامه‌ریزی‌های لازم برای اجرای درست این پیش‌بینی مجلس انجام شود.

حمایت در راستای جلوگیری از خام‌فروشی

محمدعلی رنجبر، کارشناس حوزه سیاست‌گذاری انرژی نیز درباره وضعیت صنعتی کشور به صمت گفت: موضوع تحقیق و توسعه (R&D) در کشور ما یک نگرانی مبرم است که باید به آن توجه شود. در حال‌حاضر، صنایع ما به‌شدت به دریافت رانت خوراک ارزان و رانتی متکی هستند، که باعث می‌شود وابسته باشند و نتوانند در بازار جهانی رقابت کنند.

مجلس برای مقابله با این مشکل با تصویب قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه گامی در مسیر درست برداشته است. این قانون با هدف حمایت از صنایع در زمینه تحقیق و توسعه و اولویت‌بندی توسعه زنجیره ارزش محصولات است. اجرای سیاست جدید اعطای مشروط مشوق‌های مالیاتی برای تسهیل ورود تحقیق و توسعه به صنایع کشور حیاتی است.

این سیاست جدید به‌عنوان انگیزه‌ای برای صنایع برای گسترش زنجیره ارزش و افزایش رقابت‌پذیری خود عمل می‌کند. یکی از چالش‌های اصلی اکوسیستم فناوری کشور تامین مالی فناوری برای ورود به این صنعت است. اجرای این سیاست با در نظر گرفتن هزینه‌های تحقیق و توسعه برای صنایع به‌عنوان اعتبار مالیاتی، این چالش را برطرف می‌کند. این مزایا و مزایای بالقوه بی‌شماری دارد.

وی درباره مزایای مدل جدید حمایتی دولت از صنایع گفت: اولا این سیاست با تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، باعث رشد صنعت می‌شود. از آنجایی که سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه در قالب اعتبارات مالیاتی به آنها بازمی‌گردد، صنایع برای تخصیص منابع و انجام فعالیت‌های نوآورانه انگیزه پیدا می‌کنند. این به‌نوبه خود باعث پیشرفت فناوری می‌شود و به کشور کمک می‌کند به سمت اقتصاد دانش‌بنیان حرکت کند. ثانیا این سیاست از تکمیل زنجیره ارزش با اعطای اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه به صنایع بزرگ به‌ویژه بخش نفت و گاز حمایت می‌کند.

با تعدیل هدفمند مشوق‌های مالیاتی، دولت نه‌تنها از تولید حمایت می‌کند، بلکه توسعه کل زنجیره ارزش را نیز تسهیل می‌کند. این برای تضمین رشد پایدار و رقابت‌پذیری صنایع در بازار جهانی ضروری است. علاوه بر این، اعطای مشوق‌های مالیاتی مشروط به صنایع بزرگ، مدل جدیدی است که مزایای قابل‌توجهی برای توسعه و جهش فناوری کشور به همراه دارد.

با ضمیمه کردن شرایط برای اعطای مشوق‌های مالیاتی، دولت تضمین می‌کند که صنایع در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند. این تضمین می‌کند که اعتبارات مالیاتی به‌جای سوءاستفاده برای افزایش نوآوری و قابلیت‌های تکنولوژیکی استفاده می‌شود.

این کارشناس حوزه سیاست‌گذاری انرژی در پایان گفت: معرفی قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه گامی قابل‌توجه در جهت رسیدگی به موضوع تحقیق و توسعه در کشورمان است. دولت با اعطای اعتبار مالیاتی به صنایعی که در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند، نوآوری و توسعه زنجیره ارزش را تشویق می‌کند. این سیاست نه‌تنها از صنایع حمایت می‌کند، بلکه به توسعه کلی و جهش فناوری کشور نیز کمک می‌کند. با این حال، نظارت و ارزیابی دقیق برای اطمینان از اثربخشی و استفاده مناسب از این مشوق‌های مالیاتی ضروری است. با اجرای موفقیت‌آمیز این سیاست، کشور ما می‌تواند خود را به‌عنوان پیشرو در فناوری و نوآوری قرار دهد و آینده‌ای پایدار و رقابتی را در بازار جهانی تضمین کند.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، اجرای مشوق‌های مالیاتی مشروط در ایران نشان‌دهنده رویکردی فعال برای رفع فقدان توسعه زنجیره ارزش در بخش صنعت است. دولت با تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش، رشد اقتصادی، افزایش رقابت‌پذیری و ایجاد درآمد مالیاتی بالاتر را هدف قرار می‌دهد. ایران از طریق برنامه هفتم توسعه به‌دنبال ایجاد فضای مساعد برای شکوفایی صنایع، نوآوری و کمک به توسعه کلی اقتصادی کشور است.

با استفاده از مشوق‌های مالیاتی مشروط، ایران می‌تواند ظرفیت‌های صنایع خود، به‌ویژه بخش نفت و گاز را باز کند و خود را به‌عنوان قطبی برای محصولات با ارزش‌افزوده در بازار جهانی قرار دهد.

چشم‌انداز توسعه در بخش معدن

رشد فراگیر جزء لاینفک فرآیند توسعه پایدار محسوب می‌شود، توسعه‌ای که در آن همه افراد در گروه‌های مختلف مشارکت داشته باشند و از منافع حاصل از آن به‌طور عادلانه بهره‌مند شوند؛ رشدی اقتصادی را به ثمر خواهد رساند که مبین رشد فراگیر خواهد بود. برای رشد فراگیر هشت ضلع اجتماعی- اقتصادی (توسعه بخش کشاورزی، صنعتی، اجتماعی، کاهش تفاوت‌های منطقه‌ای، حمایت از محیط‌زیست، ایجاد اشتغال، توزیع برابر درآمدها و کاهش فقر) در نظر گرفته می‌شود که با توسعه آنها رشد فراگیر عملا تحقق می‌یابد. برای اندازه‌گیری تحقق رشد فراگیر لازم است از شاخص‌های توسعه‌ای این هشت ضلع، یک شاخص ترکیبی تعریف و تعیین شود. با توجه به این کلیات در گزارش امروز نگاهی داریم به چشم‌انداز وزیر صنعت، معدن و تجارت برای توسعه بخش صنعتی کشور و در ادامه آن رویکرد معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت به این مقوله با توجه به شاخص‌های مطرح شده در برنامه هفتم توسعه.

عکس: آیدا فریدی

حرکت با تمام توان به سمت صنعتی شدن

وزیر صمت با تاکید بر اینکه راهی نداریم جز اینکه با تمام قوا به سمت صنعتی شدن حرکت کنیم، از تلاش برای ساخت یک زیست بوم دانش‌بنیان درون زا و برون گرا در این وزارتخانه خبر داد.

به گزارش دنیای معدن، عباس علی‌آبادی وزیر صمت با تاکید بر اینکه راهی نداریم جز اینکه با تمام قوا به سمت صنعتی شدن حرکت کنیم، گفت: ما در وزارت صمت به دنبال ساخت یک زیست بوم دانش‌بنیان درون‌زا و برون‌گرا هستیم.

وی با بیان اینکه دستاوردهای زیادی داریم اما هر چه دستاوردها زیادتر شود، مشکلات هم بیشتر می‌شود، گفت: کشور ما بیش از ۳۰ میلیون تن فولاد در سال تولید می‌کند و رتبه دهم دنیا را به خود اختصاص داده است.

در صنعت مس ۳۰۰ هزارتن در سال تولید می‌کنیم که برای رسیدن به یک میلیون تن برنامه داریم. اما هر چه جلو می‌رویم می‌بینیم مسائل بزرگتری پیش رو داریم و طبیعی هم هست. در همه جای دنیا مشکلات خاصی وجود دارد. اما یک سری مشکلات برای ما به وجود آمده که قبلا وجود نداشته است.

وزیر صمت ادامه داد: مثلا در بسیاری از قسمت‌های کشور پیش‌تر وضعیت آب خیلی خوب بود اما مشکلاتی که بشر به وجود آورده، باعث بحران در این زمینه شده است. فقط هم مربوط به کشور ما یا یک منطقه خاص نیست. حتی ممکن است برخی دستکاری‌های بشر در کشوری دیگر، دامن کشور ما را بگیرد.

▣ طرح‌های بزرگ

علی‌آبادی افزود: در مورد مسئله آب، طرح‌های بزرگی در کشور در دست اجراست و ما هم می‌خواهیم آنها را تکمیل کنیم، اما در موضوع آب نخستین کار، تغییر ذهنیت همه ماست که بیشترین مزیت را به دنبال خواهد داشت. وی ادامه داد: در بازچرخانی آب مدتی است به فکر افتاده‌ایم و کارهایی انجام شده. بحث پساب هم مسئله‌ای است که در بعضی نقاط در حال انجام است اما این کار هم باید اصولی انجام شود تا مشکل برای نقاط دیگر به وجود نیاید.

وی افزود: در موضوع برق، امروز کشور بیش از ۹۲ هزار مگاوات نیروگاه ساخته که نسبت به ۷ هزار مگاوات قبل از انقلاب، پیشرفت چشمگیری است. به‌طور کلی باید به سمت صنایع «کم انرژی‌بر» و راه‌های مناسب‌تر تامین انرژی برویم به نظر می‌رسد همه راه‌هایی که تاکنون استفاده کرده‌ایم، لزوما عالمانه نبوده و کارآیی لازم را نداشته است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: تلاش شبانه‌روزی در وزارت صمت برای حل مشکلات مردم است و با توجه به نیت خالصی که در همه مدیران و کارکنان می‌بینیم، ان‌شاءالله به نتایج مطلوبی دست خواهیم یافت. اگر راه‌حل‌هایی که ارائه می‌شود، در کمیته بررسی ما تایید شود، حتما به آن عمل خواهد شد.

چشم‌انداز مبهم

اما با توجه به مشکلاتی که بخش معدن با آن روبه رو است چگونه می‌توان به رشد ۱۳ درصدی در بخش معدن دست یافت؟ رضا محتشمی پور معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در پاسخ به این پرسش گفت: هدف‌گذاری‌هایی که در برنامه‌های توسعه‌ای نوشته می‌شوند باید ابتدا کار کارشناسی لازم روی آنها انجام گرفته باشد و واقع‌بینانه طرح شود. به گزارش اتاق بازرگانی ایران، وی افزود: بخش خصوصی هم باید در این زمینه مشارکت داشته باشد ما در سال‌های گذشته شاهد رشد منفی در بخش معدن بوده اینکه بتوانیم این رشد منفی را به بالاتر از رشد معدن برسانیم انتظار چندان بجای نیست.

محتشمی‌پور ادامه داد: این اعداد و ارقام از یک سو با واقعیت‌های روز ایران چندان تناسبی ندارد از سوی دیگر اگر سیاست کلی کشور فراگیری و جلوگیری خام‌فروشی باشد طبیعی است که رشد بخش معدن نمی‌تواند بیشتر از رشد بخش صنعت کشور باشد. زیر رشد بیشتر در بخش معدن به معنی تشویق خام‌فروشی و جلوگیری از توسعه زنجیره‌ای تولید است و سیاست‌گذاران در مجلس شورای اسلامی هم حتما موافق افزایش خام فروشی نیستند.

وی ادامه داد: اما اینکه چه عواملی می‌تواند کمک کند که ما به این رشد دست یابیم، باید بدانیم که بخش معدن عوامل محدود کننده‌ای دارد که ما درحال‌حاضر با آن روبه‌رو هستیم و این همان بخش‌هایی است که باید در تمرکز اقدام قرار گیرد.

وی با اشاره به اینکه سال گذشته گلوگاهی که تمرکز زیادی روی آن داشتیم، گفت: در این زمان تامین ماشین‌آلات مورد نیاز بخش معدن و رفع موانعی بود که پیش از این برای واردات ماشین‌آلات وجود داشت.

▣ چالش‌های جدید

وی ادامه داد: موضوعی که بیشتر امروز دوستان ما را در بخش معدن درگیر کرده است مسئله تامین ارز واردات است که باید بتواند سهم خود را سبد ارزی کشور دریافت کند. موضوعات دیگر محدودیت تامین انرژی است.

در سال‌های نه‌چندان دور با مشکل تامین انرژی روبه‌رو نبودیم اما در چندسالی که معدن با مشکل عرضه انرژی روبه‌رو شده است، مسلما کاهش تولید صنایع به دنبال آورده و به تبع آن بخش معدن با کاهش تقاضا مواجه شده است.

محتشمی پور گفت: باید روی حل این مشکلات تمرکز شود و سنگ‌هایی که پیش پای رشد معدن قرار گرفته‌اند، برداریم و امیدواریم بتوانیم با کمک بخش خصوصی این موانع را برطرف کنیم.

سخن پایانی

اگر انتظار داریم در چشم‌انداز پنج‌ساله هفتم به توسعه دست یابیم باید زیر ساخت‌هایی مانند جاده، برق و آب از سوی دولت مهیا شود. در مرحله بعد از توسعه زیرساخت‌ها، زمان جذب سرمایه‌گذار فرا می‌رسد. پس از طی این دو مرحله صنایع رشد خواهند کرد. بنابراین به نظر می‌رسد مراحل باید به ترتیب زیر طی شود، ابتدا فراهم شدن زیر ساخت‌هایی مثل آب و برق (و به طور کلی انرژی)، جاده و امکانات پایه، در مرحله بعد جذب سرمایه‌گذار که با تسهیل فضای کسب و کار ایجاد می‌شود و درنهایت برنامه‌ریزی و احداث واحدهای فرآوری است که فرصت‌اشتغال را به دنبال می‌آورد.

بدیهی است که اگر بستر توسعه ناقص باشد، برنامه‌ریزی در آن بستر به ثمر نمی‌نشیند. بنابراین در پارامترهای کلان اقتصاد باید به فکر پایدار کردن ارزش پول ملی حداقل در افق‌های میان‌مدت بود تا برنامه‌ریزی‌ها بر اساس پیش‌بینی‌هایی که برای آن انجام شده است، تحقق پیدا کند. معضل دیگر در حوزه توسعه معدن وجود قوانین دست و پا گیر بخشنامه‌های سختگیرانه همراه با تعلل‌های زیاد در اجرا و بلاتکیفی معدنکار در زمینه‌های گوناگون است که باعث می‌شود که این حوزه با چالش روبه‌رو شود و به موازات آن اقدامات غیرقانونی شیوع یابد.

آگهی فراخوان شناسایی مناقصه‌گران

شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع فراخوان: پروژه احداث خط ریخته‌گری و نورد پیوسته به ظرفیت ۱.۷ میلیون تن در سال در شرکت فولاد هرمزگان
شماره فراخوان: ۱۴۷۱۷۸
مدت اجرای پروژه: ۳۶ ماه از تاریخ ابلاغ قرارداد
مناقصه‌گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب
نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان می‌توانند تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۷ به صورت غیرحضوری و با مراجعه به وب‌سایت شرکت فولاد هرمزگان جنوب به آدرس www.hosco.ir (قسمت درج آگهی مناقصه /مزایده/ فراخوان) نسبت به دریافت اسناد شناسایی فراخوان مناقصه‌گران و پیوست‌های مربوطه به شرح ذیل اقدام نمایند.
- اسناد شناسایی استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران
- نامه اعلام آمادگی شرکت در ارزیابی کیفی با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی به آدرس roknadini.m@hosco.ir
آخرین مهلت تحویل پاکت به مناقصه‌گزار: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷
تذکر۱: پس از پایان مرحله ارزیابی شناسایی مناقصه‌گران، دعوتنامه شرکت در مناقصه برای مناقصه‌گرانی که صلاحیت ارزیابی شناسایی (حداقل امتیاز ۲۰) را احراز نموده‌اند، ارسال و فرآیند انجام مناقصه وفق شرایط اعلام شده در اسناد مناقصه مورد اقدام واقع خواهد شد.
تذکر۲: ارایه گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاران طرح و ساخت صنعتی، پایه یک رشته صنعت و معدن (زیر رشته صنعت) از سازمان برنامه و بودجه کشور الزامی است. مدارک ارسالی پیمانکاران فاقد گواهینامه معتبر مورد رسیدگی قرار نمی‌گیرد.
تذکر۳: شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی ازسازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.
تذکر۴: ارائه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن‌های ۳۳۵۳۰۰۰۳ با کد ۰۷۶ داخلی ۳۲۶۶ (اطلاعات بازرگانی- آقای رکن‌الدینی) و داخلی ۳۰۲۶ (اطلاعات فنی- آقای فرجی) تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری زنجان در نظر دارد نسبت به برگزاری مناقصه عمومی برابر شرایط قید شده در اسناد از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اقدام نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. مناقصه گران می‌توانند تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۱جهت دریافت اسناد به سامانه ستاد ایران مراجعه نمایند.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پیشنهادات: ۰۲۴۳۳۴۲۲۰۳۶

ردیف	عنوان پروژه	مبلغ برآورد به ریال	میزان سپرده شرکت در مناقصه بریال	حداقل رتبه و گرایش مربوطه
۱۴۰۲-۵۱	احداث المان غواصان دریادل	۱۱۹,۶۹۶,۶۳۴,۱۷۰	۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	پایه ۵ رشته ابنیه و ساختمان وتاسیسات و تجهیزات
۱۴۰۲- ۴	خرید و نصب درب چوبی آکاردئونی واحدهای تجاری سبزه میدان	۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در زمینه موضوع مناقصه

مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری زنجان

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی تجدید مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۱۳

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی برگزارنماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	خرید خدمات مالی	۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۲۰	۱,۴۸۲,۳۴۲,۰۴۷	۲۹,۶۴۶,۸۴۰,۹۴۰

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه‌گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می‌باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۰
آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: ساعت ۰۹:۰۰ مورخ : ۱۴۰۲/۰۸/۲۴
زمان بازگشایی پاکات مناقصه راس ساعت: ۱۰:۰۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ درآدرس زیر خواهد بود:
آدرس مناقصه‌گزار: تهران، خیابان سپیدبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران. تلفن تماس: ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۲۷

اداره کل راه و شهر سازی استان تهران

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی شماره: ۱۴۰۲/۳۴/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "احداث ساختمان پیش‌ساخته اداری به متراژ۱۲۰۰ متر مربع" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۵ در رشته ابنیه و ۵ رشته تاسیسات به صورت توامان و یا مشارکت شرکت‌های، دارای گواهینامه‌های معتبر صلاحیت پیمانکاری فوق‌الذکر از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور واگذارنماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنند گان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۸ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

یادداشت

توسعه معادن و اقتصاد پایدار

مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

برای توسعه معادن به‌منظور تاثیرگذاری بهینه آن بر اقتصاد پایدار در مرحله اول ضروری است که زیرساخت‌های لازم در راستای انجام فعالیت معدنکاری سیستماتیک و در مقیاس بزرگ اجرایی شود. زیرساخت‌های موردنیاز برای بخش معادن عبارت است از: زیرساخت راه ارتباطی، برق‌رسانی، آبرسانی، مخابرات، تهیه و دسته‌بندی داده‌های اکتشافی و... . از میان این زیرساخت‌ها، توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تهیه داده‌های اکتشافی مستند و معتبر از اهمیت بالاتری برخوردار است، چراکه حمل‌ونقل مواد معدنی استخراج‌شده از معادن و تامین خوراک موردنیاز واحدهای صنعتی فرآیند نهایی معدنکاری به‌حساب می‌آید و تلاش در راستای کاهش هزینه‌های مرتبط با این بخش به‌منظور کاهش نرخ نهایی تمام‌شده جزو مولفه‌های اقتصاد پویا به‌شمار می‌رود.

همچنین از آنجایی که معادن معمولا در مناطقی کوهستانی و صعب‌العبور قرار گرفته‌اند، بنابراین در راستای دستیابی به اکتشاف و استخراج مواد معدنی با ارزش و توسعه فعالیت‌های معدنی ضرورت دارد تا به بخش ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن به‌عنوان یکی از پیش‌نیازهای اساسی توسعه بخش معدن نگریسته شود و اقدامات لازم در این‌باره که برابر قانون معادن برعهده دولت است، به مرحله اجرا درآید.

همچنین با توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن در بیشتر موارد شاهد آن خواهیم بود که راه ارتباطی روستاهای محل وقوع معادن نیز وضعیت بسامانی پیدا کند و رفت‌وآمد در آنها برای مردم منطقه به سهولت امکان‌پذیر شود. زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی مستند و منطبق با استانداردهای جهانی نیز برای توسعه فعالیت‌های معدنی موثر و همچنین کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و از بین بردن منبع فسادی به نام رانت اطلاعاتی از ضروریات توسعه پایدار بخش معدن است.

طی سال‌های گذشته، اقدامات موثری در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های معدنی انجام گرفته است. از جمله ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی که براساس قوانین و مقررات برعهده دولت است و باید از محل اخذ حقوق دولتی، درصدی را برای توسعه زیرساخت‌های معدنی اختصاص دهد. در زمینه توسعه فعالیت‌های اکتشافی نیز براساس قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن مقرر شده است که درصدی از محل اخذ حقوق دولتی به این امر اختصاص یابد. در بحث تهیه داده‌های اکتشافی، متاسفانه اقدامات موثری انجام نشده است. برای مثال، هدف اصلی طرح پهنه‌های اکتشافی کشور که از حدود ۱۰ سال پیش عملیاتی شده است، تهیه بانک اطلاعات اکتشافی با انجام عملیات اکتشافی سیستماتیک و منطبق با استانداردهای جهانی بود که در حال حاضر با مطالعه اقدامات انجام‌شده روشن است که هدف اصلی یعنی شناسایی مناطق دارای ظرفیت معدنی و تکمیل عملیات اکتشافی چهارگانه روی آنها، محقق نشده و به‌طورمشخص می‌توان گفت که طرح پهنه‌بندی اکتشافی در کشور در رسیدن به اهداف مدنظر ناموفق عمل کرده است. با مقایسه کشورهای موفق معدنی در زمینه حفاری اکتشافی انجام‌گرفته طی یک دوره زمانی ده‌ساله و انجام عملیات اکتشاف ژئوفیزیک هوابرد مشخص می‌شود که در این زمینه‌ها نیز عملکرد چندان موفقی نداشته و از بسیاری کشورهای موفق معدنی در زمینه اکتشاف عقب افتاده‌ایم. بنابراین به‌نظر می‌رسد اقدام فوری در راستای رفع عقب‌ماندگی در این زمینه باید جزو ضروریات توسعه فعالیت‌های معدنی لحاظ شود و با تهیه برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت و میان‌مدت و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی در این زمینه، اقدامات موثری را حداقل طی یک دوره شش‌ساله انجام داد. شایان ذکر است که همکاری کلیه ارگان‌های دولتی و نظامی در راستای دستیابی به یک برنامه موفق اکتشافی موردنیاز است.

به‌نظر می‌رسد در حال حاضر بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای ایجاد زیرساخت‌های معدنی، به‌ویژه برای ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. باتوجه به تمرکز معادن در یک منطقه خاص جغرافیایی می‌توان از ظرفیت‌های مالی معدنکاران در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های راه ارتباطی مشترک و تامین انرژی به‌شکل یک مجموعه معدنی استفاده کرد. بدیهی است که در صورت عملیاتی شدن، دولت باید از ظرفیت‌های قانونی در راستای تشویق معدنکاران برای سرمایه‌گذاری در این زمینه استفاده کند. اما درباره زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی مجموعه‌های معدنی دولتی، که براساس قانون مکلف به انجام عملیات اکتشاف هستند، باید بیش از گذشته در راستای ایفای تعهدات قانونی خود اهتمام ورزند و اطلاعات اکتشافی به‌دست‌آمده را به‌شکل شفاف و روشن در اختیار سرمایه‌گذاران معدنی قرار دهند و حذف رانت اطلاعاتی در این زمینه جزو ضروریات اساسی است.

کشور ما از نظر دارا بودن مواد معدنی جزو کشورهایی با ظرفیت بالا شناخته می‌شود، بنابراین سرمایه‌گذاران خارجی علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در این زمینه هستند، بنابراین لازم است بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذار خارجی در این بخش فراهم شود. از جمله این اقدامات، می‌توان به تولید و در دسترس قرار دادن اطلاعات زمین‌شناسی معتبر و ایجاد زیرساخت‌های اساسی در مناطق دارای ظرفیت اشاره کرد. یکی از مزایای قابل‌توجه استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت برخورداری از روش‌های نوین اکتشاف، به‌ویژه در زمینه کانسارهای معدنی پنهان است.

همان‌گونه که پیش از این هم اشاره شد، بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش زیرساخت‌های معدنی به‌ویژه برای ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. با تهیه و تنظیم یک برنامه مدون میان‌مدت می‌توان از ظرفیت‌های بخش خصوصی در راستای توسعه زیرساخت‌های معدنی استفاده کرد تا علاوه بر تامین انرژی این بخش و کاهش هزینه‌های عملیاتی، نسبت به توسعه پایدار مناطق محل وقوع معادن نیز اقدامات اساسی عملیاتی شوند.

گزارش صمت از تقابل اقتصاد دستوری و آزاد در چشم‌انداز برنامه هفتم

بازار آزاد، مساوی عدالت و انصاف نیست

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

اخباری که گاه و بیگاه از تریبون‌های رسمی به‌گوش می‌رسد، گاهی کاملا ضد و نقیض به‌نظر می‌رسد. به‌تازگی نمایندگان مجلس دولت را موظف به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام کردند. به‌گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس در ادامه بررسی جزئیات لایحه برنامه هفتم، در مصوبه‌ای دولت را موظف کردند که نسبت به وضع عوارض کاهنده صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش اقدام کند. بر این اساس، دولت موظف است از سال اول برنامه، نسبت به وضع عوارض کاهنده (با لحاظ یارانه‌های مستقیم متعلقه) صادرات مواد خام و نیمه‌خام در طول زنجیره ارزش به‌نحوی که صادرات این محصولات بر عرضه داخلی رجحان نداشته باشد و همزمان منجر به توقف تولید اقتصادی نشود، اقدام کند. این مصوبه در راستای اهداف کلی برنامه هفتم که جلوگیری از خام‌فروشی و توسعه زنجیره ارزش قابل‌بررسی است، دوباره قیمت‌گذاری دستوری بر کالای خام و نیمه‌خام را در اختیار دولت قرار می‌دهد. از تریبونی دیگر، حسین فرهیدزاده، رئیس سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان بااشاره به اینکه نگاه دولت به قیمت‌گذاری دستوری نیست، اضافه کرد: تولیدکنندگان، فرماندهان جنگ اقتصادی محسوب می‌شوند. وی بااشاره به مشکلات عدیده حوزه تولید، گفت: مهم‌ترین موضوع، حمایت از تولیدکنندگان و افزایش تولید است. اما به باور برخی تولیدکنندگان به‌ویژه در بخش معدن، مداخله دولت در بازار عرضه و تقاضا یکی از بزرگ‌ترین موانع رشد بخش تولید است. به این بهانه در گزارش امروز صمت باز موضوع اقتصاد دستوری و مداخلات دولت در بخش تولید معدن را محور قرار دادیم و آن را از منظر تقی نبئی و عبدالنبی مکابر، ۲ تن از کارشناسان و فعالان حوزه معدن، موردبررسی قرار دادیم.

عکس: صمت

بستر رشد اقتصاد

تقی نبئی، کارشناس و فعال معدن: اقتصاد آزاد مطلوب‌ترین مدل اقتصاد در جهان به‌شمار می‌رود که زمینه رشد همه‌جانبه بخش‌های مختلف اقتصاد را فراهم می‌آورد.

در تعریف این مدل اقتصادی می‌توان گفت که در نقطه مقابل اقتصاد معیوب دولتی و سیاسی معنا می‌شود و همه ممالک به‌ویژه اقتصادهای بزرگ و پیشرفته تمام توجه خود را به این موضوع معطوف کرده‌اند که تا حد ممکن به‌سمت اقتصاد آزاد حرکت کنند و از اقتصاد سیاسی فاصله بگیرند.

نتایج مشهود

برای تحقق اقتصاد آزاد که به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه و جهان سوم یک آرزو دور از دسترس است، تلاش‌های زیادی انجام گرفته اما با این حال باید دانست در هیچ جای دنیا اقتصاد آزاد به‌معنای مطلق آن شکل نگرفته است. کشورهایی که از قدرت‌های بزرگ اقتصادی به‌شمار می‌روند، در تلاش هستند که هرچه بیشتر خود را به مدل اقتصاد آزاد نزدیک کنند و تا جای ممکن، از سیاست‌های دولتی و نگاه‌های سیاسی به موضوع اقتصاد فاصله بگیرند و نتیجه این تدبیر هم، در رشد و شکوفایی اقتصادی این کشورها نمود پیدا کرده است. در حوزه معدن کشور ما سایه سنگین نگاه‌های سیاسی و دولتی همواره احساس شده است. به‌ویژه در قوانین و مقررات حاکم بر این بخش نه‌تنها بسیاری از نکات حمایتی اقتصاد آزاد موردبی‌توجهی قرار گرفته، بلکه حتی در مسیر رشد این حوزه اقتصادی موانع متعددی ایجاد شده است و به‌عبارت‌دیگر، هرجا که روزنه‌ای برای حرکت در مسیر اقتصاد آزاد وجود داشته، مسدود شده و جلوی ادامه حرکت گرفته شده است.

چالش‌های اصلی

نکته مهم و شاید بزرگ‌ترین چالش در برابر تحقق اقتصاد آزاد در حوزه معدن، سیاست قیمت‌گذاری دستوری است که بر بخش فرآورده‌های معدنی و صنایع پایین‌دستی تا متالورژی، تولید محصولات فلزی، سیمان و گاه صنایع کاشی، شیشه و... حاکم بوده است. این شیوه اعمال‌نظر دولتی و قیمت‌گذاری دولتی باعث می‌شود که انگیزه و مشوق‌های سرمایه‌گذاری در حوزه معدن کاهش یابد و همواره یکی از مهم‌ترین چالش‌های تحقق اقتصاد آزاد در بخش معدن، مانع جدی در برابر شکوفایی اقتصاد این بخش بوده است که متاسفانه همچنان شاهد این موضوع هستیم. یکی دیگر از چالش‌های بزرگ معدن که رسیدن به اقتصاد آزاد را در این حوزه دچار مشکل کرده، عبارت است از: موضوع انتصاب مدیران دولتی که عمدتا با نگاه‌های سیاسی صورت می‌گیرد و بخش‌های زیادی از واحدهای تولیدی صنایع‌معدنی ما اعم از فولاد، مس، آلومینیوم، سرب، روی، سیمان، کاشی و دیگر صنایع با انتصاب مدیران سیاسی که نگاه‌های غیرتخصصی در این زمینه دارند، برنامه‌ریزی خود را انجام می‌دهند و سیاست‌های ضعیف مدیریت دولتی بر این واحدها حاکم می‌شود و در نهایت، ما را از دستیابی به اقتصاد آزاد که پویاترین شیوه مدیریت اقتصاد کلان کشورها است، محروم می‌کند. قیمت‌گذاری دستوری و انتصاب مدیران دولتی با نگرش‌های سیاسی، بزرگ‌ترین مانع در مسیر تحقق اقتصاد آزاد در بخش معدن و صنایع‌معدنی به‌شمار می‌رود.

اهمیت معدن

فرآیند صنعت معدنکاری از اکتشاف آغاز و تا استخراج، فرآوری و متالورژی دنبال می‌شود. علمی و فن‌محور است و هدف از این فعالیت، موضوع تولید ثروت تامین مواد اولیه بر فربه کردن حلقه اول زنجیره‌های گسترده تولیدی است. معدن، حلقه اول است و بسیاری از زنجیره‌های تولیدی را رهبری می‌کند و در نوک هرم، زنجیره‌های تولیدی قرار گرفته‌اند. این بخش با نگاه دولتی و سیاسی به‌عنوان یک لیدر رهبری‌کننده بخش‌های گوناگون اقتصاد آسیب می‌بینند و این آسیب می‌تواند به حلقه‌ها و زنجیره‌های پایین‌دستی هم تسری پیدا کند. اگر می‌خواهیم اقتصاد آزاد داشته باشیم، به حلقه‌های اول بپردازیم و از این بخش شروع کنیم و نگران این موضوع نباشیم که تلاطم‌هایی در اقتصاد ما ایجاد می‌شود و به‌تدریج مزایای اقتصاد آزاد برای همه مردم و حتی حکومت فعالان اقتصادی خود را نشان می‌دهد و در نهایت، در معیشت مردم، آثار مثبت خود را نشان خواهد داد.

جایی برای رقابت

عبدالنبی مکابر، کارشناس و فعال معدن: اقتصاد آزاد عبارت است از: فراهم کردن شرایطی مناسب تا المان‌های اقتصادی بتوانند در عرصه‌ای رقابتی خود را به‌نمایش بگذارند. یعنی افراد بتوانند در زمینه عرضه کالا و محصولات خود با یکدیگر رقابت کنند و بتوانند آزادانه از منافع و دستاوردهای خود دفاع کنند و به‌تبع آن، در سطوح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری جامعه نقش داشته باشند.

پس اقتصاد آزاد بدون آنکه افراد فرصت رقابت، مجال اظهارعقیده یا امکان انجام کارها براساس میل و اراده خود را داشته باشند، میسر نمی‌شود. برای اینکه فردی بتواند در اقتصاد آزاد حضور داشته باشد، باید در قدم نخست فردیت وی به‌رسمیت شناخته شود. یعنی نوع آرا و افکار و دیگر موارد شخصی مرتبط با افراد، از قبیل حق مالکیت و... در قوانین موضوعه کشور به‌رسمیت شناخته شود و بعد با اتکا به آن قوانین، بتواند فعالیت کند و اگر دچار مشکلی شد، براساس همان قوانین بتواند حقوق خود را مطالبه کند یا مجازات خطای خود را ببیند. پس یکی از مشخصه‌های بازار آزاد این است که فردیت، حقوق مدنی و حق مالکیت فرد به عنوان یک انسان به‌رسمیت شناخته شود. نکته مهم این است که دولت در این مدل مدیریت اقتصادی حذف نمی‌شود به‌عکس حضوری قاطع دارد، اما تنها در حوزه نظارت و در مسائل اجرایی به‌ندرت دخالت دارد و نقش نظارتی یا تنظیم‌گری و رگولاتوری خود را رها نمی‌کند و در این جایگاه، باقی می‌ماند و به بهانه تنظیم‌گری، وارد فضای رقابتی با بازار آزاد و بخش خصوصی نمی‌شود. جامعه ما به دلایل متعدد تاریخی، سیاسی و اجتماعی از نظر اقتصادی جزو جوامع پیشرفته به‌شمار نمی‌رود و شرایطی ویژه دارد. بنابراین، روح حاکم بر اقتصاد کشور هم متاثر از این شرایط ویژه است و در همه بخش‌ها و زیرمجموعه‌های اقتصادی از یک الگو تبعیت می‌کند. بنابراین، در این شرایط تفکیک اقتصاد به بخش‌های کوچک‌تر و مدیریت خرد هر بخش غیرممکن به‌نظر می‌رسد. شاید در جهان پیشرفته امروزی، این تفکیک شدنی باشد که به مواردی از آن می‌توان اشاره کرد. به‌طورمثال، شاهد حضور بخش خصوصی در پروژه‌های فضایی کشوری مانند امریکا هستیم که نشان می‌دهد دولت این کشور حتی در موضوعات استراتژیک و دفاعی هم محدودیتی قائل نیست و فضا را در اختیار بخش خصوصی قرار داده است. پس شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی یک جامعه است که مشخص می‌کند دولت در چه سطحی می‌تواند مسائل مربوط به خود را واگذار کند. به‌طورقطع هرچه حضور بخش خصوصی در بازار آزاد و شرایط رقابت در آن قانونمند و روشمندتر شده باشد، همان‌طور که در برخی کشورهای پیشرفته شاهد هستیم، می‌توان بسیاری از مسائل را حتی در حوزه‌های استراتژیک مانند نفت، مسائل دفاعی و... به بخش خصوصی واگذار کرد و با این روش، اعتماد و سرمایه ایجاد می‌شود.

مزایا و معایب

اگر اعتماد دوطرفه میان دولت و بخش خصوصی افزایش پیدا کند، این بخش می‌تواند بسیاری از مسئولیت‌ها را از دوش بخش دولتی بردارد. زیرا خود مبتکر آن است و خود سرمایه‌گذاری کرده و خودش هم باید تبعات آن را بپذیرد و به‌طورقطع منافع آن هم نصیبش خواهد شد. بنابراین، پاسخ به این سوال که دولت تا کجا می‌تواند مسئولیت‌های خود را به بخش خصوصی واگذار کند، بستگی به پارامترهایی دارد. نخستین پارامتر، سطح رشد آن جامعه است. هرچه جامعه پیشرفته‌تر باشد، این تفکیک با راحتی بیشتری میسر می‌شود و به‌عکس هرچه جامعه در مسیر توسعه دچار مشکلات عدیده باشد، دولت نقش پررنگ‌تر و بیشتری برعهده دارد. تجربه چندین‌ساله کشور ما نشان داده است که با جلوگیری از رشد بخش خصوصی و دولتی بودن فعالیت‌های اقتصادی، نتایج دلخواه به‌دست نیامده و به عکس اقتصاد کشور ما دچار بحران‌های متعدد از قبیل افزایش نرخ دلار و کاهش ارزش پول ملی، افزونی معضلات اقتصادی، تورم شدید و... منجر شده است. پس دولت باید به‌مرور جایگاه بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد و اجازه دهد فضای حضور و نقش‌آفرینی آنها گسترده‌تر شود و استمرار یابد. به‌نظر من، این مسیری ناگزیر است و دولت‌ها خواه ناخواه باید تغییر مسیر دهند و به راهی بروند که از اقتصاد صددرصد دولتی، نجات یابند. اما از معایب این سیستم هم نباید غافل شد. هرجا سیستم نظارتی ضعیف عمل کند، آسیب‌هایی به بار خواهد آمد و چنین اتفاقی دور از ذهن نیست. وقتی بخش خصوصی فعال شود، دنبال رشد و کسب سود بیشتر است. به‌عبارت‌دیگر، بازار قوانین خاص خود را دارد که لزوما منطبق با معیارهای اخلاقی نیست و به‌طورقطع اگر نظارتی نباشد و ابزارهای کنترلی پیش‌بینی نشده باشند، می‌توانند منجر به طبقاتی شدن بیشتر جامعه شوند و شکاف بین فقیر و غنی را افزایش دهند. آثار و نتایج این شیوه مدیریتی را در کشورهایی که در این مسیر موفق عمل نکرده‌اند، می‌توان دید. در این کشورها، نظارت دولت چندان موفق نبوده و تعادل و توازن ایجاد نشده و بخش خصوصی بدون کنترل و نظارت، تاخت‌وتاز می‌کند و در سوی دیگر، فقر و به‌تبع آن، معضلات اجتماعی دیگر رشد چشمگیر و اسفباری داشته است. باید بدانیم که بازار آزاد و رقابت آزاد مساوی عدالت و انصاف نیست. می‌تواند رشد ایجاد کند و جامعه را پیش ببرد،اما برای اینکه بر تضادهای جامعه نیفزاید، جامعه دوقطبی نشود، مشکلات اقشار آسیب‌پذیر افزایش نیابد، خط فقر بالاتر نرود و مسائلی از این دست، بی‌شک سیستم کنترلی و نظارتی دقیق و کارآ باید وجود داشته باشد که همه این موارد را متعادل کند و پیش ببرد.

دولتی یا خصوصی؟

با در نظر گرفتن شرایط موجود کشور در زمینه اقتصادی این سوال مطرح می‌شود که آیا به‌نفع بخش معدن کشور است که براساس مولفه‌های بازار آزاد اداره شود یا به همین شیوه که در حال حاضر ملغمه‌ای از دولتی، نیمه‌دولتی و خصوصی است، می‌تواند بار خود را به منزل برساند. در پاسخ به این پرسش باید گفت معدن از جمله بخش‌هایی است که نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین دارد و تقریبا دیربازده است. بی‌شک بخش خصوصی کشور ما طی این چهل و چند سال از ظرفیت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری و حرکت مستقل در بخش معدن برخوردار نشده، به‌همین‌دلیل بخش عمده سرمایه‌گذاری‌ها دولتی است و بسیاری از پروژه‌های بزرگ مثل سنگ‌آهن، زغال‌سنگ و... در اختیار دولت است. برای اینکه بخش خصوصی بتواند حضور پررنگ‌تری داشته باشد، باید فضای رقابت آزاد ایجاد شود. علاوه بر این، جذب سرمایه‌های خارجی هم بسیار اهمیت دارد. وقتی بخش خصوصی فضایی در اختیار داشته باشد که بتواند سرمایه‌های خارجی را جذب کند، بی‌شک می‌تواند در حوزه معدن که حوزه بسیار بزرگ و موثری در اقتصاد فعلی و آتیه کشور است، تاثیرگذار بوده و در تولید ناخالص داخلی نقش موثرتری داشته باشد. با جذب سرمایه خارجی، اعتماد ملی افزایش می‌یابد، به‌طوری‌که سرمایه‌گذار داخلی می‌تواند با خیال راحت در این حوزه فعالیت کند. البته باید پیش از تغییرات بنیادی در این سطح، شرایط مهیا و مسیر هموار شود، در غیر این صورت نتایج مطلوب به‌دست نمی‌آید. در شرایط موجود، بعید می‌دانم دولت بتواند یک‌شبه مسئولیت‌های خود را واگذار کند، زیرا هنوز بخش خصوصی در کشور به‌اندازه کافی رشد نکرده است و الزامات و استعداد کافی در این زمینه ندارد.

سخن پایانی

در اقتصاد دستوری، دولت میزان مجاز تولید و نرخ کالاها و خدمات را با سازکارهایی دیکته می‌کند. در چنین سیستمی، بیشتر صنایع در مالکیت عمومی هستند. جایگزین اصلی برای اقتصاد دستوری، سیستم بازار آزاد است که در آن تقاضای بازار، میزان تولید و قیمت‌ها را دیکته می‌کند. کنترل نرخ، مفهوم جدیدی نیست. در واقع این سازکار به هزاران سال پیش برمی‌گردد. به‌گفته مورخان، تولید و توزیع غلات توسط مقامات مصری در قرن سوم قبل از میلاد، به‌صورت دستوری کنترل و تنظیم شده است. تمدن‌های دیگر، از جمله بابلی‌ها، یونانیان باستان و امپراتوری روم، کنترل قیمت‌ها را در موارد مختلف اجرا کردند.

می‌توان نمونه‌هایی از کنترل نرخ را در دوران مدرن‌تر، از جمله در زمان‌های جنگ و انقلاب پیدا کرد. شاید تصور غالب این باشد که قیمت‌گذاری فقط در کشورهایی انجام می‌شود که اقتصاد باز نداشته‌اند؛ اما باید خاطرنشان کرد که حتی در آزادترین کشورهای اقتصادی نیز، سیاست‌های کنترلی نرخ هرچند در زمان‌های خاص و به صورت کوتاه‌مدت، انجام شده است.

در حوزه معدن کشور ما سایه سنگین نگاه‌های سیاسی و دولتی همواره احساس شده است

دولت باید به‌مرور جایگاه بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد

سونامی پوشاک قاچاق

آمار قاچاق پوشاک

۱۴۰۰ ← ۶۰۰ میلیون دلار

۱۴۰۱ ← ۳.۵ میلیارد دلار

اتحادیه پوشاک

آمار قاچاق پوشاک ۱۴۰۱ ← ۳.۵ میلیارد دلار

ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

آمار قاچاق پوشاک ۱۴۰۱ ← ۱.۵ میلیارد دلار

اقلام مورد نیاز نیازمند تولید باکیفیت

- واردات مواد اولیه
- واردات زیپ
- واردات دکمه

اصلی‌ترین کشورهای مبدأ قاچاق پوشاک به ایران

- ترکیه
- بنگلادش
- چین

از سال ۱۳۹۷ با شروع ممنوعیت واردات پوشاک قاچاق از ترکیه آغاز شد

فروش کیلویی پوشاک به ایران

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

در جلسه مشترک مدیرعامل فولاد هرمزگان و مدیرکل اداره استاندارد هرمزگان مطرح شد

آزمایشگاه فولاد هرمزگان می‌تواند مرجع کشوری باشد

جلسه مشترک مدیرعامل فولاد هرمزگان با مسئولان اداره استاندارد هرمزگان به منظور بررسی راهکارهای گسترش همکاری‌ها و تبدیل شدن فولاد هرمزگان به آزمایشگاه مرجع کشور برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، با حضور عطاالله معروفخانی مدیرعامل و معاونان شرکت فولاد هرمزگان و نیز محمد سروش سهیلی‌راد مدیرکل و معاونان و مدیران اداره استاندارد هرمزگان به منظور بررسی گسترش همکاری‌ها برگزار شد و در انتها از زحمات مدیریت کنترل کیفی و آزمایشگاه‌های شرکت فولاد هرمزگان تقدیر به عمل آمد.

■ آزمایشگاه فولاد هرمزگان، تسهیلگر فعالیت تولیدکنندگان و بازرگانان خواهد بود

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در جلسه مشترک با مدیرکل استاندارد استان هرمزگان با تبریک فرا رسیدن یکصدمین سالگرد تاسیس اداره استاندارد، بیان کرد: استاندارد استان هرمزگان به فولاد هرمزگان اعتماد کرده و همواره همکاری لازم را با ما در زمینه‌های مختلف داشته است. امیدوار هستیم بتوانیم نسبت به اعتماد اداره کل استاندارد استان هرمزگان به ویژه در مورد آزمایشگاه فنی فولاد هرمزگان که با حمایت‌های بی‌دریغ این سازمان به عنوان مرجع معرفی شده، برای استان هرمزگان مثمرثمر واقع شود.

وی یادآور شد: سابق بر این، انجام هر نوع آزمایش فنی در استان هرمزگان و تاییدیه آن در سطح استان، برای متقاضیان بسیار دشوار بود. به طوری که تولیدکنندگان یا بازرگانان باید برای انجام آزمایش، نمونه‌های خود را به آزمایشگاه کرج ارسال می‌کردند. طولانی بودن مسیر و زمان انجام آزمایش باعث بروز مشکلات و نارضایتی‌هایی از سوی متقاضیان شده بود. حتی فولاد هرمزگان نیز ناچار به انجام این کار بود.

معروفخانی خاطرنشان کرد: با توجه به مجوزی که از سوی اداره کل استاندارد استان برای فولاد هرمزگان صادر شد، این شرکت با ایجاد آزمایشگاه فنی، قادر خواهد بود نسبت به انجام این آزمایش‌ها در خود استان، به تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان خدمت‌رسانی کند. این تحول باعث تسهیل و تسریع در فرایند صادرات و واردات از استان هرمزگان خواهد شد.

امیدوار هستیم با حمایت‌های اداره کل استاندارد استان هرمزگان و شرکت نگین فولاد هرمزگان، ایجاد آزمایشگاه مرجع به مرحله عملیاتی برسد و آثار آن برای همه در استان هرمزگان و استان‌های همجوار احساس شود.

■ آزمایشگاه فولاد هرمزگان می‌تواند مرجع کشوری باشد

محمد سروش سهیلی‌راد، مدیرکل اداره استاندارد استان هرمزگان در این جلسه بیان کرد: با روی کار آمدن دولت سیزدهم تلاش کرده‌ایم با یک رویکرد تحولی، امانت‌دار خوبی برای متقاضیان باشیم. همچنین به دنبال آن هستیم از ظرفیت شرکت‌ها و سازمان‌های مختلف در جهت خدمت‌رسانی به متقاضیان استفاده کنیم.

وی تاکید کرد: ازجمله مجموعه‌هایی که به اداره کل استاندارد استان هرمزگان کمک کرده، شرکت فولاد هرمزگان به ویژه با راهبری آینده‌نگرانه مدیرعامل شرکت، مدیرعامل نگین فولاد هرمزگان و مدیریت کنترل کیفی و آزمایشگاه‌های فولاد هرمزگان است. به همین سبب توانستیم گام‌های موثری را برداریم.

سهیلی‌راد ضمن تقدیر از کمیته متناظر فولاد هرمزگان، تصریح کرد: کمیته متناظر یا TC، فرایند پرزحمتی است تدوین یک استاندارد بین‌المللی نیز پرزحمت خواهد بود. در شرایط تحریم، برای آزمایش نمونه و ارزیابی استانداردهای تدوین شده باید انواع روش‌ها را باید به کار گرفت تا بتوان یک استاندارد بین‌المللی را تدوین کرد.

مدیرکل اداره استاندارد استان هرمزگان اضافه کرد: امیدوار هستیم آزمایشگاه مرجع مکانیک و فلزشناسی در فاز اول و آزمایشگاه مواد غذایی و کشاورزی در فاز دوم راه‌اندازی کنیم. در حوزه‌های معدنی و فلزشناسی، در استان هرمزگان با مشکلات زیادی مواجه هستیم. حجم نمونه‌هایی که باید آزمایش شوند، بسیار زیاد است. از این رو، در استان هرمزگان، فقدان یک آزمایشگاه مرجع و معتبر احساس می‌شود.

وی ادامه داد: با حمایت‌هایی که از سوی مدیرعامل فولاد هرمزگان صورت گرفت، به زودی بروکراسی اداری فعالیت آزمایشگاه به اتمام خواهد رسید و فعالیت‌های عملی آغاز خواهد شد. به طور حتم با پتانسیلی که در مجموعه فولاد هرمزگان وجود دارد، این شرکت می‌تواند حتی آزمایشگاه مرجع کشوری هم در حوزه مکانیک و فلزشناسی و هم در حوزه مواد معدنی باشد. علاوه بر این، مقرر شده بود یک شرکت بازرسی نیز در این رابطه تاسیس شود که اداره استاندارد استان هرمزگان به طور کامل از آن حمایت خواهد کرد. این رویداد می‌تواند یک الگو برای سراسر کشور باشد.

در ادامه این مراسم، مدیران و کارشناسان فولاد هرمزگان و نیز مدیران اداره استاندارد هرمزگان نقطه نظرات خود را در رابطه با بهبود همکاری‌ها بیان کردند و در پایان این مراسم، مدیرکل اداره استاندارد هرمزگان از رضا باران پویان مدیر کنترل کیفی و آزمایشگاه‌ها، عباس اباذری‌نیا سرپرست آزمایشگاه‌های آهن‌سازی و مواد معدنی، محمدکاظم شجاعی کارشناس آزمایشگاه‌های آهن‌سازی و مواد معدنی و صفیه بهمن‌زاده کارشناس کنترل کیفی و آزمایشگاه‌ها به پاس زحمات آنها تقدیر کرد.

بانک توسعه تعاون
TOSE'E TA'AVON BANK

« آگهی مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله ای پرتفوی بیمه ای بانک »

بانک توسعه تعاون در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله ای پرتفوی بیمه ای بانک از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند .

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه : روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۵

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت : از تاریخ انتشار تا ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰

مهلت زمانی ارائه مستندات : تا ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۴

زمان گشایش پاکت ها : ساعت ۱۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص مناقصه و ارائه پاکت ها : تهران- خیابان ولیعصر- خیابان بزرگمهر- نبش خیابان برادران مظفر- پلاک ۱۴- بانک توسعه تعاون- اداره کل تدارکات و خدمات- دایره قراردادها، مناقصات و مزایده اقدام نمایند.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۱۴۵۶

شناسه آگهی : ۱۵۸۵۰۹۴ — م الف / ۲۸۰۱

آگهی مزایده عمومی

شرکت بازرگانی توکا تدارک (سهامی خاص) در نظر دارد **اقلام ضایعاتی شامل ضایعات مخلوط آلومینیوم، ضایعات مخلوط استیل، آلیاژی و ...** خود را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند. لذا از کلیه متقاضیان درخواست می شود از تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۴ لغایت ۱۴۰۲/۰۷/۲۹ جهت دریافت و تکمیل اسناد مزایده به آدرس اصفهان، بوستان سعدی، نبش کوچه خداوردی، ساختمان ۲۲ مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت www.tuka-tadarok.ir مراجعه نمایید.

شرکت بازرگانی توکا تدارک سهامی خاص

عکس‌ها: آیدا فریدی

گزارش میدانی صمت از ۳ نمایشگاه صنعت نساجی، پوشاک و چرم

حضوری از جنس تعامل

کیمیا ملکی: بیلبوردهای نصب‌شده در خیابان سئول، اعلامی برای برگزاری نمایشگاهی جدید است. تنوع بیلبوردها نیز خبر از برگزاری چند نمایشگاه به‌طورهمزمان می‌دهد که البته این نخستین‌باری نیست که شاهد برگزاری چند نمایشگاه به‌صورت همزمان هستیم. امیدواریم پشت‌پرده برگزاری همزمان چند نمایشگاه، هدفی برای بهبود شرایط صنعت باشد. درست پس از ورود به نمایشگاه، توجه شما به حضور پررنگ شرکت‌ها و فعالان اقتصادی چین در فضای نمایشگاه جلب می‌شود. سالن‌های ابتدایی یا به‌قول معروف «گل جای نمایشگاه» به صنعت نساجی اختصاص دارد. همهمه و جمعیت حاضر که همان ابتدا به چشم‌تان می‌خورد نیز، نشان از استقبال خوب بازدیدکنندگان از این نمایشگاه‌ها دارد؛ هرچند حضور نمایشگاهی مربوط به صنعت خودرو آن هم همزمان با نمایشگاه‌هایی که هیچ ارتباطی به آنها ندارد، چندان عادی و دلچسب به‌نظر نمی‌رسد. اینجا نمایشگاه بین‌المللی و نمایشگاه‌های برگزارشده شامل بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی ماشین‌آلات، مواد اولیه، منسوجات‌خانگی و ماشین‌های گلدوزی و محصولات نساجی، یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی پوشاک ایران، دهمین نمایشگاه بین‌المللی کفش، کیف، چرم و صنایع وابسته و سومین نمایشگاه بین‌المللی خدمات خودرو تقویت، تزئین و تجهیزات وابسته است که از ۲۳ مهر آغاز به کار کرده و بازدیدکنندگان می‌توانند از ساعت ۸ الی ۱۵ از این نمایشگاه بازدید کنند.

برگزاری همزمان ۳ نمایشگاه صنعت نساجی، پوشاک و چرم

در این نمایشگاه ۳۴۰ شرکت داخلی و خارجی گردهم می‌آیند و ضمن ارائه توانمندی‌های خود، زمینه‌های سرمایه‌گذاری، مبادلات تجاری و بازرگانی را فراهم می‌کنند و با یکدیگر به گفت‌وگو و تبادل اطلاعات نوین این صنعت می‌پردازند. حضور و استقبال کشورهای خارجی از بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نساجی ایران IRANTEX به‌حدی بود که برخی کشورها به‌صورت سالن اختصاصی در نمایشگاه حضور دارند که چین با ۱۰۰ شرکت، هند با ۱۸ شرکت و ترکیه با ۱۲ شرکت در نمایشگاه حضور دارند. در بیست‌ونهمین نمایشگاه صنعت نساجی، حدود ۱۶۰ شرکت داخلی و ۱۸۰ شرکت خارجی از ۱۱ کشور آلمان، ایتالیا، تایوان، ازبکستان، تاجیکستان، کره‌جنوبی، ترکیه، هند، ژاپن، اسپانیا و چین جدیدترین تولیدات و خدمات خود در حوزه صنعت نساجی را ارائه می‌کنند.

یازدهمین نمایشگاه پوشاک ایران:

برای نخستین‌بار به‌صورت بین‌المللی و با حضور و مشارکت ده‌ها شرکت طراحی و تولیدی، نمایشگاه پوشاک در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برپا شده است و در این نمایشگاه، ۸۴ شرکت‌کننده تولیدی حضور خواهند داشت. شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه با برترین تولیدات پوشاک شامل انواع پوشاک مردانه، زنانه و بچگانه در قالب طرح‌ها و رنگ‌های گوناگون و همچنین دستگاه‌ها و تجهیزات تولید پوشاک و نوین‌ترین طرح‌ها و مدل‌های طراحی و تولید پوشاک آشنا می‌شوند. دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چرم، کیف، کفش و صنایع وابسته: این نمایشگاه با حضور بیش از ۱۶۰ شرکت و واحد تولیدی داخلی و خارجی در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در حال برگزاری است. در این نمایشگاه، علاوه بر تولیدکنندگان داخلی، شرکت‌ها و تولیدکنندگان برخی کشورها، از جمله کشورهای ایتالیا، ترکیه، هند و چین حضور و مشارکت دارند و جدیدترین تولیدات صنعت چرم و صنایع مرتبط با این هنرصنعت را به نمایش عموم می‌گذارند.

نمایشگاهی با حضور فعال چینی‌ها

سالن ۸ و ۹؛ سر در آن بنری نصب شده که مشخص می‌کند این سالن مربوط به صنعت نساجی می‌شود. بلافاصله پس از ورود توجه شما به تعداد زیادی از دوک‌های سفید و بزرگ نخ و دستگاه‌های بزرگ جلب می‌شود. اگر چند غرفه را ندیده بگیریم، حضور چینی‌ها در این نمایشگاه به‌گونه‌ای است که گویی میدان را از ایرانی‌ها گرفته‌اند و یکه‌تازی می‌کنند. کافی است نگاه کوتاهی به غرفه‌های این نمایشگاه بیندازید تا حس کنید در نمایشگاهی در کشور چین حضور دارید؛ آن‌هم با غرفه‌های خوب و ماشین‌های دوخت جذاب!

البته این همراهی و حضور پررنگ، امتیاز خوبی برای نمایشگاه نساجی محسوب خواهد شد. اغلب شرکت‌های حاضر در نمایشگاه واردکننده هستند و تمام تلاش خود را به کارگرفته‌اند تا محصولات خود را معرفی کنند.

آیلار عریف، کارشناس روابط‌عمومی یکی از شرکت‌های تولیدکننده فعال در صنعت نساجی در رابطه با چالش‌های موجود برای حضور در نمایشگاه اظهار کرد: شرکت ما می‌تواند صفر تا صد یک کارخانه نساجی را تامین کند و دهمین سال است که به‌طورمتوالی در ایرانتکس و حتی نمایشگاه‌های استانی حضور فعال داریم. اما به‌دلیل اینکه ایرانتکس، نمایشگاهی بین‌المللی است و شرکت ما نمایندگی ۶ شرکت خارجی را دارد، بی‌شک با چالش‌هایی بیش از شرکت‌هایی که تنها تولید داخل دارند، روبه‌رو هستیم. یکی از اصلی‌ترین چالش‌های موجود، پیدا کردن سالن و غرفه مناسب است؛ در حالی که هر سال در این نمایشگاه شرکت می‌کنیم و برندی نام‌آشنا نیز هستیم. همچنین، در چیدمان سالن‌ها همیشه شاهد بی‌نظمی‌هایی هستیم، به‌طوری‌که تا ۲ سال اخیر، غرفه‌های غیرمرتبط را از سایر غرفه‌ها جدا می‌کردند، اما متاسفانه در حال حاضر شاهد حضور غرفه‌هایی با فیلد کاری متفاوت هستیم. از سوی دیگر، باتوجه به هزینه سنگینی که از طرف شرکت‌ها به‌ویژه برای غرفه‌های خارجی که هزینه آنها به یورو است،پرداخت می‌شود، شاهد خدمات مناسبی از خدمات کوچک تا نظم و برنامه‌ریزی نیستیم. باتوجه به اینکه تیم بزرگی در برگزاری نمایشگاه‌ها نقش دارند، امیدواریم بی‌نظمی موجود کنترل و برای شرکت‌های باسابقه و بزرگ جایگاه‌های مناسب‌تری را در نمایشگاه در نظر بگیرند.

مهدی عباسی، کارشناس روابط‌عمومی یکی دیگر از شرکت‌های فعال در حوزه صنعت نساجی نیز در رابطه با چالش‌های موجود برای شرکت در نمایشگاه گفت: در کل، نمایشگاه خوبی است و شاهد استقبال خوبی از سوی بازدیدکنندگان و حضور پررنگ شرکت‌های خارجی هستیم، اما متاسفانه روند آماده‌سازی غرفه‌ها بسیار طولانی بود و تا روزهای پایانی، امیدی به تحویل غرفه در زمان مقرر نداشتیم که این موضوع اضطرابی را به مسئول غرفه وارد می‌کند.

از سوی دیگر، نظافت یکی از مهم‌ترین نکات برای شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان است که در این نمایشگاه امتیاز خوبی به آن نمی‌دهیم. از سوی دیگر، نبودامنیت یکی از مواردی است که در نمایشگاه نادیده گرفته شده، در صورتی‌که نبود امنیت، از نظر شرکت‌کنندگان و مهمانان خارجی، گزینه‌ای منفی برای کشور محسوب می‌شود. متاسفانه شاهد سرقت برخی اقلام غرفه‌ها هستیم.

امیراسعد پورآباده، مدیر R&D یکی دیگر از شرکت‌های فعال در حوزه صنعت نساجی نیز در رابطه با نمایشگاه برگزارشده و چالش‌های موجود، گفت: نمایشگاه نساجی سال به سال رونق بیشتری پیدا می‌کند. امسال نسبت به سال‌های گذشته، شاهد پیشرفت در رابطه با تعداد شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان هستیم. البته حضور در نمایشگاه بیشتر جنبه دیدوبازدید با مشتری‌های قدیمی را دارد و کمتر منجر به فروش خواهد شد.

اما با این حال، همزمانی برگزاری ۴ نمایشگاه با یکدیگر، با نقدهایی از سوی شرکت‌کنندگان همراه است، چراکه از حالت تخصصی خارج می‌شود و بارها نیز شاهد این اتفاق بوده‌ایم. این در حالی است که سال گذشته در مدت زمان برگزاری نمایشگاه نساجی، شاهد برگزاری نمایشگاه برق و امسال نیز شاهد برگزاری نمایشگاه خودرو هستیم.

متاسفانه باوجود غرفه‌های بزرگ و زیاد این صنعت در سالن‌های نمایشگاه بین‌المللی، شاهد غرفه‌هایی با دکورهای خاص و جذاب برای بازدیدکننده نبودیم و شاید تنها جذابیت؛ دوک‌های نخ رنگی باشند که در بسیاری از غرفه‌ها از آنها استفاده شده و برخی با استفاده از دوک‌های رنگی، فضای زیباتری را برای بازدیدکننده ایجاد کرده‌اند. البته نباید از جذابیت پارچه‌های رنگی و طرحدار موجود در برخی غرفه‌ها نیز غافل شد. همچنین، باتوجه به بررسی غرفه‌ها و سایر نمایشگاه‌های برگزارشده در این تاریخ، حضور پررنگ چینی‌ها را تنها در سالن‌های مربوط به صنعت نساجی می‌بینند.

تامین امنیت، شرط اول است

سالن ۴۰؛ اینجا یکی از سالن‌های مربوط به برگزاری دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت چرم، کیف، کفش و صنایع وابسته است. دکور غرفه‌ها ساده، اما شیک است و چرم‌های باکیفیت در محصولات به‌کار برده شده؛ از این‌رو کیف و کفش‌ها شما را جذب خواهد کرد. حمید آزادبخت، مدیرعامل یکی از شرکت‌های فعال در صنعت کفش در رابطه با چالش‌های حضور در نمایشگاه گفت: یکی از چالش‌ها مربوط به زمان اولیه شروع نمایشگاه است که در عمل، ۳ ساعت از زمان بازدید نمایشگاه را از دست می‌دهیم. حتی پرسنل نیز ۸ صبح به محل نمایشگاه نمی‌رسند، در نتیجه نمی‌توان توقعی از خریدار داشت. متاسفانه، استانداردهای نمایشگاه با گذشت سال‌ها ارتقا پیدا نکرده است و در مقابل هزینه سنگینی که گرفته می‌شود، شاهد ارائه خدمات خوبی نیستیم.

عباس شهرابی، عضو هیات‌مدیره یکی دیگر از شرکت‌های فعال در صنعت کیف و کفش نیز در رابطه با چالش‌های شرکت در نمایشگاه گفت: متاسفانه همان جای غرفه سال گذشته را امسال هم به ما دادند. شرکت‌ها در نمایشگاه تنها حضور دارند و بازدهی خوبی را از آنها شاهد نیستیم. اگر تاثیری هم باشد، مربوط به مشتریانی است که از گذشته با آنها همکاری داشته‌ایم. اما با این حال، کمترین انتظاری که داریم، امنیت است. متاسفانه در نمایشگاه هیچ‌گونه امنیتی وجود ندارد و به‌دلیل سرقت محصولات در سال‌های گذشته، امسال بیشتر شرکت‌کنندگان محصولات خود را محصور کرده‌اند؛ این در حالی است که امروز یک تاج گل بزرگ را از مقابل غرفه ما دزدیدند، کاش مسئولان نمایشگاه، فکری به حال این موضوع کنند. متاسفانه به‌دلیل کوچک بودن بسیاری از اجناس در این قسمت، شاهد شکایت بسیاری از شرکت‌کنندگان بابت سرقت اموال هستیم. اما با این حال،امسال نیز از میزان بازدیدها نسبت به سال‌های گذشته رضایت بیشتری دارند؛ البته نباید از تاثیر کاهش آمار خطرناک مربوط به کرونا در سال‌های گذشته نیز غافل شد.

حمید آزادبخت

بازدیدها هدفمند بود

از بنرهای نصب‌شده در اطراف سالن پیداست که این سالن مربوط به صنعت پوشاک است، اما به‌محض ورود، نورپردازی کم سالن، فضایی دل‌مرده را برای شما ایجاد می‌کند. اما با این حال همهمه و تنوع بسیاری را در غرفه‌ها شاهد هستید. همچنین، دکور جذاب بسیاری از غرفه‌ها توجه هر بازدیدکننده‌ای را به خود جلب می‌کند و یکنواختی غرفه‌های سالن صنعت نساجی را از بین می‌برد. پگاه راد، مدیر فروش یک شرکت فعال در صنعت پوشاک در رابطه با تاثیرات حضور در نمایشگاه گفت: حضور در نمایشگاه موجب افزایش ارتباطات و تعاملات با سایر برندها و مشتریان می‌شود که در نتیجه افزایش فروش را به‌همراه خواهد داشت. در کل، بازدیدکنندگان نسبت به سال‌های گذشته هدفمندتر بودند. اما ساعت شروع نمایشگاه چالشی برای شرکت‌کنندگان است، چراکه تا قبل از ساعت ۱۱ صبح، شاهد حضور تعداد کمی از بازدیدکنندگان هستیم.

پگاه راد

سخن پایانی

به ۳ نمایشگاه که به‌صورت همزمان برگزار شده بود، سر زدیم و امیدواریم هدفی سازنده در پس این همزمانی باشد. در این بین، نقدهای بسیاری را شنیدیم؛ از زمان برگزاری تا نبود امنیت که فکر می‌کنم کمترین انتظار در قبال پرداخت هزینه‌های سنگین است.

همچنین، جای سوال دارد که چرا باوجود تیم بزرگی که در پشت‌صحنه برگزاری نمایشگاه‌ها حضور دارند، کمتر شاهد ارزیابی دقیقی در رابطه با نمایشگاه‌های برگزارشده شامل آمار بازدیدکنندگان، قراردادهای امضاشده و میزان فروش هستیم. در نهایت، امیدواریم باتوجه به هزینه و تجربیاتی که طی سال‌های گذشته حاصل شده است، شاهد برگزاری نمایشگاه‌هایی مطلوب و باکیفیت باشیم.

متقاضیان، تماشاچیان بازار ملک شده‌اند

چراغ خاموش بازار مسکن

عکس: صمت

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

وزیر راه و شهرسازی دوباره از کنترل بازار مسکن سخن گفته و مدعی شده است که دولت توانسته نرخ مسکن را کاهشی کند.

با این حال اما مهرداد بذرپاش، توضیح نداده که پیامدهای این کاهش نرخ چه بوده و با تحمیل چه هزینه‌ای میسر شده است.

او در همین حال، راهکاری را برای کنترل نرخ اجاره و خرید و فروش مسکن معرفی کرده که منجر به نقض مالکیت خصوصی افراد خواهد شد.

به‌گزارش تجارت‌نیوز، وزیر راه و شهرسازی گفته است که دولت برای کاهش نرخ مسکن با ابزار تنظیمی مختلف در تلاش است که نرخ مسکن را کنترل کند و طی ۶ ماه اخیر هم تلاش‌های زیادی در این‌باره انجام داده و اثرات خوبی نیز در بازار مسکن داشته است. با این حال اما بذرپاش به پیامدهای شیوه کاهش نرخ مسکن در دولت سیزدهم توجهی نکرده یا چشم بر آن پوشیده است.

توقف نرخ مسکن و متقاضیان تماشاچی

دولت سیزدهم از دی سال گذشته، انتشار گزارش‌های ماهانه از تحولات بازار مسکن را متوقف و به ارائه چند عدد و رقم کلی از سوی مرکز آمار ایران بسنده کرده است. بر همین اساس، داده روشن و قابل‌استنادی از میانگین نرخ مسکن طی حدود یک سال گذشته در دست نیست. با این حال اما دولتی‌ها مدعی هستند که طی این مدت، نرخ مسکن بسته به منطقه جغرافیایی، کاهشی بین ۲۰ تا ۳۰ درصد را تجربه کرده است؛ روندی که البته در کف بازار مسکن چندان قابل‌مشاهده نیست.

آنچه از بررسی‌های بازار مسکن به‌دست می‌آید، تصویری از فروشندگان پول‌لازم است که برای نقد کردن ملک خود، حاضر به ارائه تخفیف هستند و در این میان، مالکانی که به بازگشت پول خود نیازی ندارند، همچنان بر همان قیمت‌های بالای قبلی پافشاری می‌کنند. بر همین اساس، شاید بهتر باشد بذرپاش و اطرافیان او، به‌جای صحبت از کاهش نرخ مسکن در دولت سیزدهم، از توقف نرخ‌ها و نه ارزان شدن خانه سخن بگویند.

پیامدهای سرکوب نرخ مسکن

توقف نرخ مسکن و سرکوب آن، رکود معاملات را در پی داشته است. بازار مسکن اگرچه اکنون خالی از چشم‌انداز تورمی است، اما نتوانسته شاهد رونق معاملات هم باشد. این رکود، ناشی از واکنش یکسان هر دو گروه متقاضیان مسکن است؛ متقاضیان مصرفی و سرمایه‌ای هر دو تماشاچی شده‌اند!

اگرچه نرخ مسکن طی ماه‌های نخست سال، در برخی مناطق کاهشی شد و اکنون هم در تمامی مناطق متوقف است، اما متقاضیان مصرفی به‌دلیل کاهش شدید قدرت خرید طی ۲ سال گذشته، توان ورود به بازار و استفاده از این فرصت را نداشته‌اند. ضمن آنکه، پیش از شروع این روند، نرخ مسکن به‌حدی بالا رفت که کاملا از دسترس خارج شده بود و بر همین اساس، کاهش ۲۰ درصدی نرخ مسکن نتوانست به‌طور شایسته و موثری بر قدرت خرید متقاضیان مصرفی اثر بگذارد. این رشد نرخ به‌قدری بوده است که حتی افزایش مبلغ وام مسکن نیز کمک چندانی نکرد و پوشش مناسبی برای کسری هزینه خرید مسکن مردم نشد.

همین سناریو برای متقاضیان سرمایه‌گذاری هم صادق است و آنها را پشت در بازار مسکن نگاه داشته است.

در این میان همچنین، سرمایه‌گذاران در بخش مسکن، چشم‌انداز رشدی را هم مشاهده نمی‌کنند و نگران خواب پول در این حوزه هستند. اگرچه سرمایه‌گذارانی هم که پیش‌تر به این بازار ورود کرده و اکنون مالک شده‌اند، به‌دلیل همین فضای رکودی، ملک خود را عرضه نمی‌کنند و در انتظار گشایشی در بازار مسکن هستند تا قیمت‌ها دوباره حرکت کنند. به این ترتیب، متقاضیان مسکن به‌کلی از این بازار پا پس کشیده‌اند؛ چراکه یا توانایی ورود ندارند یا انگیزه آن را در خود نمی‌بینند.

توقف گردش سرمایه

نتیجه رکودی که دولت به بازار مسکن تحمیل کرده تا کاهش یا ثبات نرخ خانه را به‌عنوان دستاورد خود معرفی کند، در همین سطح باقی نمانده و پیامدهای گسترده‌تری به‌دنبال داشته است. رکود معاملاتی در بازار مسکن به‌معنای از بین رفتن انگیزه برای ساخت‌وساز است. طی ماه‌های گذشته اگرچه همچنان پروانه ساخت صادر می‌شود، اما در کمتر مواردی این پروانه‌ها به ساخت ملک روی زمین منجر شده‌اند. رکود بازار مسکن، به‌قدری عمیق شده که حتی شرکت‌های بزرگ انبوه‌سازی هم صدای‌شان درآمده است و انگیزه ورود به این حوزه را از دست داده‌اند.

همین توقف ساخت‌وساز نیز پیامدهای مهم و غیرقابل‌جبرانی را به‌دنبال خواهد داشت.

کاهش و توقف خریدوفروش مسکن به‌معنای توقف گردش سرمایه خواهد بود که در نهایت، انگیزه ساخت‌وساز را از بین می‌برد و منجر به توقف تولید خواهد شد. توقف تولید نیز دوباره همین روند را تقویت می‌کند و در نهایت، منجر به بیکاری مهندسان، کارگران و کسادی بازار مصالح‌فروشان می‌شود و نتیجه‌ای جز تعطیلی صنعت ساختمان و صنایع وابسته به آن نخواهد داشت. این مسیری است که نگاه جزیره‌ای دولت به بازار مسکن و مدیریت غیراصولی این بازار از طریق سرکوب بی‌چون و چرا، در اقتصاد ایران ترسیم کرده است.

دخالت در مالکیت خصوصی

بذرپاش در گفت‌وگو با ایلنا به دیگر اقدامات دولت برای کنترل بازار مسکن هم اشاره کرده و از قانون ساماندهی بازار اجاره و مسکن نام برده است. وزیر راه و شهرسازی گفته است: در این‌باره منتظر هستیم که مجلس این قانون را ابلاغ کند که قانون بسیار خوبی هم هست و در حال حاضر در مسیر شورای‌نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت در حال بررسی است.

بذرپاش گفته است که برمبنای این قانون، هرساله سقف قیمت‌ها توسط شورای مسکن استان‌ها طبق تورم تعیین می‌شود و این نکته از نقاط قوت این قانون است. بنابراین، تعیین سقف اجاره قانونمند می‌شود و در این شرایط، مراجع قضایی و شبه‌قضایی، می‌توانند حکم لازم را صادر کنند.

همچنین وی افزوده است: ای کاش این قانون، تابستان دستمان را می‌گرفت تا بتوانیم کنترل بیشتری در بازار اجاره داشته باشیم!

او در حالی از قانون به‌زعم او «خوب» ساماندهی بازار اجاره و مسکن سخن گفته که بسیاری از کارشناسان تعیین سقف نرخ اجاره یا فروش و اجبار مالکان به رعایت آن را نقض صریح قانون مالکیت خصوصی می‌دانند.

▣ عقب‌ماندگی تسهیلات ودیعه مسکن

بذرپاش همچنین درباره میزان پرداخت وام ودیعه به مستاجران در نیمه اول امسال هم گفته است: از ابتدای امسال و در فصل نقل و انتقالات مسکن ۴۳ هزار وام ودیعه به مستاجران پرداخت شد که البته این عدد کم است. به این ترتیب، وزیر راه و شهرسازی نیز تلویحا به عقب‌ماندگی طرح وام ودیعه از بازار اجاره و اجاره‌نشینی اذعان کرده است. اکنون هم که فصل جابه‌جایی‌ها تمام شده است، سروسامان دادن به وضعیت بازار اجاره و کمک به مستاجران، طبق عادت دولت‌ها به سال آینده موکول می‌شود!

▣ افت شدید شاخص استطاعت مسکن

شاخص استطاعت مسکن، شاخصی است که با آن می‌توان میزان قدرت خرید مردم را برای خرید خانه سنجید؛ شاخصی که در حال حاضر با وضعیت کنونی معیشت مردم، به‌شدت افت کرده است. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس نیز به‌تازگی در این‌باره گفته است که نرخ مسکن، درآمد و توان خرید مردم در قالب شاخص استطاعت مسکن مطرح می‌شود و هرچه نرخ مسکن بالا برود، توان خرید مردم کاهش پیدا کند. بر این اساس، اگر مسکن در رکود باشد، نشان‌دهنده این است که از شاخص استطاعت مسکن فاصله داریم! بازار مسکن از سال‌های دور در ایران متحمل مشکلات زیادی بوده و پستی و بلندی‌های بی‌شماری را پشت‌سر گذاشته است؛ خرید خانه همیشه برای ایرانی‌ها، یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌ها بوده و برخی مردم هیچ‌گاه نتوانسته‌اند خانه‌ای برای خود بخرند،در حالی که عمر آنها به پایان رسیده است.

با این حال، برهه کنونی یکی از سخت‌ترین ادواری است که مردم برای خرید خانه پشت‌سر می‌گذارند. گرانی، رکود و نبود ساخت‌وساز در کشور عملا باعث شده است که خرید خانه برای غالب جامعه، تبدیل به رویایی دور شود و در کنار آن، تورم بی‌سابقه بازار اجاره نیز فشاری مضاعف بر شانه آنها است.

شاخص استطاعت مسکن، شاخصی است که قدرت خرید مردم در حوزه مسکن با آن سنجیده می‌شود. بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در این‌باره به ایلنا گفته است: نرخ مسکن، درآمد و توان خرید مردم در قالب شاخص استطاعت مسکن مطرح می‌شود و هرچه نرخ مسکن بالا برود، توان خرید مردم کاهش پیدا کند و چنانچه مسکن در رکود باشد، نشان‌دهنده این است که از شاخص استطاعت مسکن فاصله داریم.

او نخستین عامل اثرگذار در این بحث را تورم و پس از آن کاهش تولید مسکن در دهه ۹۰ را از عوامل موثر بر وضعیت فعلی می‌داند و در نهایت نیز، به سوداگری در این عرصه اشاره می‌کند. البته سیاست‌های نادرست دولت در این عرصه را نیز نمی‌توان نادیده گرفت؛ سیاست‌هایی که از همان سال‌های پس از جنگ هربار به‌نحوی آسیب‌هایی را به‌همراه داشته است.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس درباره نقش سیاست‌های دولت در بهبود وضعیت بازار مسکن نیز توضیح داده است: اصلاحات قانون مسکن، یکی از راهکارها است؛ در حال حاضر قانون پیش‌فروش مسکن با سختگیری زیادی دنبال می‌شود و روان‌سازی در این قانون، می‌تواند راهگشا باشد.

وی ادامه داده است: از دیگر راهکارها، فعال‌سازی تعاونی‌های مسکن است، باوجود مشکلاتی که تعاونی‌ها دارند، اما این مجموعه‌ها می‌توانند یکی از راهکارها برای رفع مشکل مسکن مردم باشند. همچنین، تامین مالی از روش‌هایی مختلف از جمله اوراق گام، تهاتر، مولدسازی، صندوق پروژه و ... از جمله ابزارهای متعدد در بخش تامین مالی حوزه مسکن هستند که می‌توان آنها را به‌کار گرفت.

▣ وام مسکن، کفاف خرید خانه را نمی‌دهد

میزان قدرت خرید وام مسکن، گواهی بر کاهش شدید قدرت خرید مردم و وضعیت نابسامان مسکن در کشور است. این وام که تا دهه گذشته کفاف درصد قابل‌توجهی از نرخ خرید خانه را شامل می‌شد، حالا باوجود آنکه سقف آن به ۹۶۰ میلیون تومان رسیده است، حتی با آن یک اتاق نیز نمی‌توان خریداری کرد.

در حالی که هزینه دریافت و اقساط ماهانه آن نیز تا حد سرسام‌آوری بالا رفته است و در عمل قشر کم‌بضاعت جامعه قادر به دریافت آن نیستند. بنابراین، دیگر نه درآمد مردم پاسخگوی تامین هزینه خرید مسکن است و نه تسهیلاتی که دولت برای عموم در نظر می‌گیرد، متناسب با شرایط و بضاعتی است که وجود دارد!

سخن پایانی

بازار مسکن در حالی پا به سال ۱۴۰۲ گذاشت که التهابات زیادی را تجربه کرده و شیب صعودی تندی را پشت‌سر گذاشته بود؛ به‌همین‌دلیل، دولت تصمیم گرفت کوتاه‌ترین راه ممکن را برای کنترل این وضعیت انتخاب کند و بازار املاک را وارد یکی از سنگین‌ترین رکودهای سال‌های اخیر کرد.

پس از مدتی و در غیاب انتشار آمارهای مربوط به این حوزه، برخی مسئولان اعلام کرده‌اند نرخ مسکن کاهشی ۱۵ تا ۲۰ درصدی را در بازه‌های دو تا سه‌ماهه پشت‌سر گذاشته است؛ کاهشی که البته برخی کارشناسان معتقدند، در نتیجه همان رکودی رخ داده است که از ابتدای سال ۱۴۰۲ گریبان بازار مسکن را گرفته و بر همین اساس، نمی‌توان آن را دستاوردی برای سیاست‌های اجراشده دانست؛ اما این کاهش نرخ تا چه اندازه توانسته است به بازیگران بازار مسکن کمک کند؟ در سال‌های گذشته خریداران به‌دنبال آپارتمان‌هایی با متراژ کمتر می‌گشتند و وام مسکن نیز تاحدودی می‌توانست برای آنها کمک‌کننده باشد، اما از آنجا که این آپارتمان‌ها اغلب سن کمی دارند و اکنون دیگر با استفاده از وام خرید مسکن حتی نمی‌توان یک اتاق در تهران خریداری کرد، مردم دوباره به سوی خانه‌هایی با سن بیشتر بازگشته‌اند که در آن‌هم به‌دلیل متراژ بالا باز هم در نرخ آن تفاوتی ایجاد نمی‌شود.

در مجموع، می‌توان گفت با تورم فعلی، بازار مسکن دیگر پاسخگوی نیاز متقاضیان نیست و این کاهش نرخ نیز نتوانسته مرهمی بر زخم‌های مردم برای تامین سرپناهی حداقلی باشد!

یادداشت

راهکار اساسی برای کنترل بازار اجاره‌بها

محمود اولاد
کارشناس بازار مسکن

از زمانی که ساخت‌وساز در شهرها به‌لحاظ معماری به اشباع رسید، این موضوع با افزایش قیمت‌ها و بالا رفتن تورم همراه شد، در سوی مقابل، درآمد خانوارها با کاهش شدیدی روبه‌رو و همین موضوع موجب شد که در بحث مسکن، مشکلات زیادی برای مردم ایجاد شود.

تا زمانی که دولت علت‌های اصلی این موضوع یعنی کنترل شاخص‌های اقتصاد کلان را در دستور کار خود قرار ندهد، راه‌حل‌هایی که در شرایط عادی بهترین گزینه‌ها برای کنترل بازار باشند، جواب نخواهند داد و بازار سروسامان نخواهد گرفت. دولت برای کنترل بازار مسکن، باید وضعیت اقتصاد کلان را درست کند. تا زمانی که این مسئله انجام نشود، راهکارهایی که برای مدیریت و تعادل در بازار به کار گرفته می‌شود، به‌هیچ‌عنوان جوابگو نخواهد بود.

طی چند سال اخیر با افزایش افسارگسیخته نرخ مسکن، خرید خانه برای بسیاری از مردم تبدیل به یک رویا شده است. بنابراین، در بخش اجاره‌بها شاهد انفجار تقاضا هستیم. این موضوع به‌دلیل تراز نبودن تقاضا و عرضه در بازار، موجبات افزایش بیش‌ازپیش اجاره را در بازار فراهم کرده است.

براساس آمارهای رسمی میزان سرمایه‌گذاری در بخش مسکن با کاهش شدیدی روبه‌رو بوده که این موضوع دلایل فراوانی دارد. یکی از آنها نبود امنیت سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است. همچنین، افزایش بسیار زیاد نرخ مسکن باعث شده که بسیاری از اقشار جامعه از گردونه کسانی که شانس خرید خانه را دارا هستند، خارج شوند. همین موضوع نیز انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن را کاهش داده است.

حباب نرخ مسکن از نسبت نرخ میانگین هر مترمربع واحد مسکونی به میانگین اجاره‌بهای یک سال آپارتمان به‌دست می‌آید. براساس نسبت‌های فعلی، عدد به‌دست‌آمده بالای ۳۳ است که از سقف همیشگی نرخ به اجاره خیلی بیشتر است.

مسلما هر آنچه اتفاق بیفتد، براساس نرخ تورم خواهد بود، اما آنچه همه‌ساله رخ می‌دهد، این است که عموما از مهر تا بهمن، شاهد افزایش آن‌چنانی در حوزه مسکن نبوده‌ایم. البته این ثبات قیمتی در ماه‌های پایانی سال به عوامل مختلف دیگری نیز برمی‌گردد و نمی‌توان تاثیر شرایط اقتصادی و سیاسی را نیز نادیده گرفت.

بازار مسکن یک بازار همگن نیست، بنابراین نرخ واحدهای مسکونی در مناطق و محله‌های مختلف شهر با هم تفاوت اساسی دارد. همچنین، در هر ماه بسته به اینکه خریداران در کدام مناطق بیشترین خرید و در کدام مناطق کمترین خرید را انجام داده‌اند، نرخ میانگین به‌شکل قابل‌توجهی تغییر می‌کند. در نتیجه، نمی‌توان با حاصل نسبت میانگین نرخ به میانگین اجاره، نسخه واحد درباره حبابی بودن یا نبودن نرخ مسکن پیچید.

دولت سیزدهم برای کنترل بازار اجاره، علاوه بر افزایش سقف تسهیلات، تعیین سقف افزایش اجاره‌بها، بسته کنترل بازار مسکن را در ۳ بخش تدوین کرده است که در جلسه سران قوا برای راهکارهای کوتاه‌مدت آن تصمیم‌گیری شد. باتوجه به اینکه اجاره‌بهای مسکن هزینه فرصت و بازدهی سرمایه انباشت در مسکن و به‌عبارتی، یک نوع خدمت در مجموعه اقتصاد کلان محسوب می‌شود، بنابراین بدیهی است که همگام با سایر خدمات عرضه‌شده در مجموعه اقتصاد و در شرایط تورمی، بازار اجاره مسکن نیز با افزایش نرخ مواجه شود. به‌علاوه، اجاره‌بهای دریافتی نسبتی از نرخ ملک مورداجاره است و اثر افزایش نرخ مسکن به‌عنوان یک دارایی روی اجاره‌بها با وقفه ظاهر خواهد شد.

بر همین اساس و به‌طورکلی، مهم‌ترین عوامل موثر بر اجاره‌بهای مسکن شامل: نقدینگی و تورم عمومی، قدرت خرید خانوار، کشش‌پذیری اجاره‌بها، تاثیر عوامل روانی و انتظارات بر بازار اجاره، ساختار جمعیتی، کاهش قدرت مالکیت خانوارهای جوان، کمبود واحدهای مسکونی اجاره‌ای متناسب با تمکن مالی دهک‌های متوسط و پایین جامعه، افزایش مهاجرت و در پی آن افزایش میزان تقاضا برای مسکن اجاره‌ای و نرخ سود سپرده‌های بانکی و تاثیرگذاری نرخ سود بر ترکیب میزان رهن و اجاره مسکن است.

بازار مسکن اگرچه خالی از چشم‌انداز تورمی است، اما نتوانسته شاهد رونق معاملات باشد

سرمایه‌گذاران در بخش مسکن، چشم‌انداز رشدی را مشاهده نمی‌کنند و نگران خواب پول در این حوزه هستند

یادداشت

ایجاد فرصت‌های شغلی با توسعه شبکه ریلی

حمزه مستوفی
کارشناس حمل‌ونقل

کریدور شمال به جنوب ایران به مجموعه‌ای از راه‌آهن، جاده‌ها و ارتباطات حمل‌ونقل دیگر اشاره دارد که از شمال کشور تا جنوب آن امتداد دارد. این کریدور علاوه بر مهم بودن در حوزه حمل‌ونقل و ارتباطات، اهمیت بسیاری از جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی دارد.

کریدور شمال ـ جنوب ایران به‌عنوان یک ارتباط مستقیم و موثر بین مناطق شمال و جنوب کشور، نقش بسیار مهمی را در حمل‌ونقل بار و مسافران ایفا می‌کند. این کریدور با اتصال شبکه‌های جاده‌ای و راه‌آهنی، به‌شکلی موثر و سریع، امکان انتقال کالاها و مسافران را ارائه می‌دهد. این اتصالات بین نواحی شمالی و جنوبی کشور، باعث کاهش هزینه‌ها، زمان و انرژی می‌شود و در نتیجه، تجارت و توسعه اقتصادی را تسهیل می‌کند.

این کریدور به‌عنوان یک محور حمل‌ونقل اصلی، این امکان را برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان فراهم می‌کند تا در مناطق مختلف کشور سرمایه‌گذاری کنند و تجارت را گسترش دهند. این موضوع سریع و موثر، به‌ویژه برای صنایع و کارخانجات، امکان دسترسی به بازارهای جدید را فراهم و به توسعه اقتصادی مناطق عقب‌مانده کمک می‌کند.

همچنین کریدور شمال ـ جنوب نقش مهمی در تعادل و توازن مناطق شمال و جنوب کشور دارد. با توسعه و سرمایه‌گذاری در مناطق جنوبی، این کریدور به ایجاد فرصت‌های شغلی و رونق اقتصادی در این مناطق کمک می‌کند. به علاوه، اتصال مناطق شمالی و جنوبی کشور، باعث کاهش فقر و برقراری عدالت اجتماعی می‌شود و به توسعه پایدار و متوازن بین مناطق کشور کمک می‌کند.

موقعیت استراتژیک و بین‌المللی کشور ما به‌عنوان یک مسیر حمل‌ونقل قاره‌ای، از اهمیت بسیاری در تسهیل تجارت بین‌المللی برخوردار است. با اتصال مناطق شمال ایران به بنادر جنوبی و امکان صادرات و واردات از طریق آنها، تجارت با کشورهای همسایه و سایر کشورها بهبود می‌یابد. این کریدور، به‌عنوان یک پل ارتباطی بین خاورمیانه و آسیای‌مرکزی، نقش استراتژیکی را در تسهیل تجارت بین‌المللی ایفا می‌کند.

از طرفی، این اقدام با اتصال مناطق طبیعی و تاریخی متنوع، از جمله کوهستان‌ها، دریاچه‌ها، شهرهای تاریخی و مکان‌های گردشگری، به توسعه صنعت گردشگری کشور کمک می‌کند و به گردشگران امکان می‌دهد تا به‌سرعت و راحتی از مناطق شمالی به جنوبی کشور سفر کنند و از زیبایی‌ها و جاذبه‌های گوناگون ایران لذت ببرند.

وی در پایان گفت: به‌طورکلی، به‌منظور بهره‌برداری کامل از این کریدور، نیاز است تا سرمایه‌گذاری‌های لازم در زمینه حمل‌ونقل و ارتباطات انجام و زیرساخت‌های لازم برای توسعه آن فراهم شود.

همزمان با انعقاد قرارداد ساخت راه‌آهن رشت ـ آستارا بین ایران و روسیه که مسیر ریلی غربی کریدور شمال ـ جنوب را کامل می‌کند، در مسیر ریلی کشورهای شرق دریای خزر نیز تکاپو برای رونق حمل کالا مشهود است.

پیشنهاد راه‌اندازی قطارهای باری پرسرعت در مسیر روسیه ـ قزاقستان ـ ایران از سوی رئیس‌جمهوری قزاقستان، اراده تهران و مسقط برای فعال‌سازی موافقت‌نامه عشق‌آباد برای کریدور حمل کالا در مسیر عمان، ایران، ترکمنستان و ازبکستان و همچنین رایزنی‌های مقامات ترکمنستان در تهران با موضوع همکاری‌های ترانزیتی و اختصاص یارانه حمل از سوی روسیه به کالاهای این کشور، گویای آخرین تلاش‌هایی است که برای رونق بخش شرقی کریدور شمال ـ جنوب در دستور کار است.

سیرهای متداول برای ارسال کالا از هند به‌سمت سن‌پترزبورگ روسیه حدود ۱۴هزار و ۵۰۰ کیلومتر طول دارد، اما کریدور ایران در این مسیر تنها ۷هزار و ۲۰۰ کیلومتر است که بهره‌گیری از این ظرفیت، ۴۰ درصد زمان ترانزیت و ۳۰ درصد هزینه‌های حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد.

این کریدور ۳ مسیر شامل ۲ مسیر زمینی و ریلی شرق و غرب دریای خزر و نیز مسیر ترکیبی زمینی دریایی: روسیه ـ دریای خزر ـ ایران را شامل می‌شود. در بخش ریلی شرق دریای خزر، کریدور شمال ـ جنوب، هم‌اینک فعال است.

کالاها در این مسیر با گذر از روسیه و قزاقستان از یکی از ۲ مرز ریلی ایران در سرخس و اینچه‌برون وارد کشورمان می‌شوند و از طریق خط‌آهن به بندرعباس می‌رسند. در این شرایط و به‌دنبال گام‌های مشترک ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای تجارت آزاد و همچنین اراده دیگر کشورها برای مشارکت در حلقه‌های تکمیلی کریدور شمال ـ جنوب به‌سمت جنوب‌شرق آسیا و نیز افریقا، چشم‌انداز خوبی برای این مسیر حمل کالا ترسیم شده است که کشورهای منطقه از منافع این همکاری مشترک بهره‌مند خواهند شد و در این میان، کشور ما نقش کلیدی را در این سازکار ترانزیت ایفا خواهد کرد.

طرح افزایش رقابت‌پذیری ترانزیت کشور در راستای برنامه هفتم توسعه بررسی شد

خیز بهارستان‌نشینان برای توسعه ترانزیتی

عکس: صمت

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

مجلس شورای اسلامی در مصوبه‌ای مقرر کرد به‌منظور افزایش رقابت‌پذیری گذر (ترانزیت) از مسیر ایران نسبت به مسیرهای رقیب اقداماتی انجام شود. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز یکشنبه ۲۳ مهر و در جریان بررسی گزارش کمیسیون تلفیق درباره لایحه برنامه هفتم توسعه، بندهایی از ماده ۵۸ لایحه برنامه هفتم توسعه را تصویب کردند که طبق این مصوبه قرار است مشوق‌ها و حمایت‌های موضوع قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب اسفند سال ۱۳۸۷ تا پایان برنامه اجرایی شود. به‌علاوه اینکه براساس این مصوبه وزارتخانه‌های نفت و راه و شهرسازی مکلف شده‌اند که با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و امور خارجه، بانک مرکزی و شورای‌عالی مناطق آزاد نسبت به ایجاد و توسعه زیرساخت‌های صادراتی نظیر تاسیسات برون‌ساحلی (آف‌شور)، مراکز بارانداز و فضاهای مسقف برای تسهیل صدور کالاهای ایرانی و تامین امنیت صادرکنندگان اقدام کنند. در همین حال، وزارت راه و شهرسازی موظف شده است به‌منظور افزایش ترانزیت از مسیر ایران، نسبت به مسیرهای رقیب نسبت به ارائه مشوق‌ها و حمایت‌های لازم اقدام کند. به‌این ترتیب، کمیسیون تلفیق مجلس به افزایش ۲۰ میلیون تنی ترانزیتی از مسیر ایران رأی داده و این مصوبه با مخالفت رئیس مجلس و رئیس سازمان برنامه مواجه است. با مخالفت‌های یادشده این بند از قانون برنامه هفتم برای بررسی مجدد به کمیسیون تلفیق بازمی‌گردد. صمت در این گزارش به شرایط و امکان تحقق اهداف یادشده پرداخته است.

اعتراض به افزایش ۲۰ میلیون تنی اهداف ترانزیتی

در این جلسه با مخالفت رئیس مجلس و رئیس سازمان برنامه، اهداف تعیین‌شده برای ترانزیت که در کمیسیون تلفیق از ۳۰ میلیون تن به ۵۰ میلیون تن افزایش یافته بود، برای اصلاح و واقعی شدن اعداد و ارقام به کمیسیون تلفیق بازگشت.

در بررسی ماده (۵۶)، با نظر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی و مخالفت داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، ماده (۵۶) که به اهداف کمی سنجه‌های عملکردی گذر (ترانزیت) و اقتصاد دریامحور اختصاص دارد و میزان سهم حمل‌ونقل ریلی از جابه‌جایی کل بار زمینی داخلی و سهم ریلی بنادر کشور را در جدولی تعیین کرده بود، به‌دلیل ابهام و افزایش اعداد در نظر گرفته‌شده به کمیسیون تلفیق برنامه ارجاع شد.

پیش از ارجاع، احمد امیرآبادی‌فرهانی در مخالفت با ح ماده (۵۶) گفته است که اعداد آمده در این جدول، در بخش‌هایی افزایش قابل‌توجه داشته است، چراکه دولت ترانزیت را ۳۰ میلیون تن در گذر زمینی در نظر گرفته،اما کمیسیون تلفیق برنامه این عدد را به ۵۰ میلیون تن رسانده است که باید کمیسیون در چگونگی انجام آن پاسخ دهد.

حسینعلی حاجی‌دلیگانی در موافقت با ماده (۵۶) تصریح کرد: دولت و کمیسیون تلفیق اعدادی را برای میزان گذر آن یا همان ترانزیت در نظر گرفتند و کشور ظرفیت‌های لازم را برای تحقق آن و درآمدزایی دارد که تاکنون به‌درستی استفاده نشده است. اهمیت استفاده از ریل که سبب صرفه‌جویی در سوخت می‌شود، از جمله محاسن این جدول است و اگر تا پایان برنامه به بخش‌هایی از این اعداد هم برسیم، برای کشور مفید است.

داود منظور در مخالفت با افزایش اعداد در ترانزیت که توسط کمیسیون تلفیق اعمال شده بود، گفت: معتقدیم ظرفیت‌های ترانزیتی کشور برای حمل بار در یک دهه اخیر مغفول مانده است و اگر بتوانیم ظرفیت ترانزیت را افزایش دهیم، حتما منابع ارزی مطمئنی برای کشور ایجاد می‌کند و جایگاه کشور را در مسیرهای بین‌المللی افزایش خواهد داد. بنابراین، در پیشنهاد دولت در برنامه در ماده (۵۶) ظرفیت ترانزیت کالا را از ۱۲ میلیون تن به ۳۰ میلیون تن افزایش دهیم که نیاز به سرمایه‌گذاری سنگینی دارد.

وضعیت نامطلوب ترانزیت در کشور

محمدعلی سروستانی، کارشناس حوزه اقتصاد حمل‌ونقل به صمت می‌گوید: باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده، دلیل اصلی وضعیت نامطلوب ترانزیت در کشور، ناکامل بودن زیرساخت‌های ریلی است و توجه مجلس به این موضوع مسیر توسعه کشور را باز می‌کند. به‌همین‌دلیل، برای رسیدن به موقعیت برتر در حمل‌ونقل ریلی منطقه، هدف‌گذاری شده است که در آینده نزدیک ۱۵هزار کیلومتر خط ریل ساخته شود. وی در ادامه خاطرنشان کرد: استفاده نامناسب و عدم‌بهره‌برداری مناسب از زیرساخت‌های موجود، باعث کاهش قابل‌توجهی در بهره‌وری خطوط ریلی شده است. در حال حاضر، در برخی نقاط، باوجود معرفی فناوری‌های مختلف برای کنترل و هدایت قطارها روی ریل، بهره‌برداری از خطوط ریلی کشور به‌صورت دستی انجام می‌شود. قطارها باید پس از طی کردن بلوک‌های بلند در ایستگاه‌ها، منتظر مجوز ورود به بلوک بعدی از مسئول ایستگاه شوند. این موضوع باعث می‌شود که بخش قابل‌توجهی از ظرفیت خطوط ریلی کشور بدون‌استفاده باقی بماند. علاوه بر این، در برخی خطوط ریلی، باوجود استفاده از ریل‌های سنگین که توانایی تحمل بار محوری تا ۳۰ تن را دارند، بار محوری حداکثر در این خطوط ۲۵ تن است. این کارشناس اقتصادی، مسائل حوزه خارجی را نیز در این بخش موثر دانست و گفت: از سوی دیگر، در فرآیند اجرا نیز مشکلات جانبی بسیاری وجود دارد. آذربایجان از طریق دریای خزر، خدمات حمل‌ونقل به کامیون‌های ترکیه‌ای ارائه می‌دهد. کامیون‌های ترک از طریق دریای خزر وارد گرجستان می‌شوند و این مسیر کوتاه‌تر و ارزان‌تر و به‌خوبی پذیرفته شده است. اقدامات کشورهای همسایه برای کاهش نقش ایران در ترانزیت کالا نیز تاثیرگذار بوده؛ برای مثال،ترکمنستان تعرفه گمرکی برای کالاها از مرز ایران را افزایش داده است تا ترانزیت کالا از ایران کاهش یابد. در ایران، ترانزیت کالا تحت نظارت ۲۷ نهاد و سازمان انجام می‌گیرد که این موضوع مشکلات متعددی را برای فعالان این حوزه ایجاد کرده، زمان و هزینه‌های ترانزیت را افزایش داده است و تعداد مشتریان را کاهش می‌دهد.

اهمیت کریدور شمال ـ جنوب برای ایجاد محور ترانزیتی

سروستانی با بیان اینکه کریدور شمال ـ جنوب بهترین موقعیت برای ایجاد یک محور ترانزیتی در کشور محسوب می‌شود، افزود: این کریدور از ۴ جنبه برای ما اهمیت دارد که بخش مهم‌تر آن درآمدزایی است. با تکمیل توسعه زیرساخت‌ها، تسهیل امور و ساده‌سازی قوانین، می‌توان هزینه‌ها را کاهش داد و سهم ایران در این کریدور را افزایش داد. با این حال، باید به سایر امور نیز اهمیت داده و از آنها نیز مراقبت شود. ایران در منطقه از ثبات و امنیت زیادی برخوردار است و مسیری اطمینان‌بخش برای ترانزیت کالا ارائه می‌دهد. وی در پایان گفت: ایجاد هماهنگی و همکاری بین نهادها و سازمان‌های مسئول در زمینه ترانزیت کالا، به بهبود فرآیندهای اجرایی و کاهش اشکالات منجر می‌شود. همچنین ایجاد سامانه‌های آنلاین و پلتفرم‌های الکترونیک برای ثبت و پیگیری اطلاعات مربوط به ترانزیت کالا، سهولت و شفافیت بیشتری را در فرآیند فراهم می‌کند. این اقدامات می‌توانند بهبود و ساده‌سازی فرآیند ترانزیت کالا را به‌همراه داشته باشند و در نهایت، منجر به افزایش کارآمدی و جذابیت ترانزیت در کشور شوند.

ضرورت افزایش همکاری برای توسعه توان ترانزیتی

حمید شیخی‌زاده، کارشناس راه و شهرسازی به صمت گفت: موضوع افزایش توان ترانزیتی ایران بسیار حائزاهمیت است. ترانزیت به‌معنای عبور کالاها و مسافران از یک کشور به کشور دیگر بوده و توان ترانزیتی؛ قدرت و ظرفیت یک کشور برای انجام این عملیات است. برای افزایش توان ترانزیتی ایران، می‌توان از راهکارهای متعددی استفاده کرد. ساخت و بهبود بنادر، فرودگاه‌ها و جاده‌های ترانزیتی مهم است. بهبود این زیرساخت‌ها باعث سهولت و سرعت بیشتر در عبور کالاها و مسافران می‌شود. ساماندهی و سرعت بخشیدن به فرآیند گمرکی برای صادرات و واردات از طریق ایران می‌تواند ترانزیت را تسهیل کند. افزایش اتوماسیون در فرآیند گمرکی و کاهش مراحل بی‌مورد می‌تواند زمان عبور را کاهش دهد. وی در ادامه بیان کرد: بهبود خدمات حمل‌ونقل مانند حمل‌ونقل ریلی، هوایی و جاده‌ای می‌تواند توان ترانزیتی را افزایش دهد. تسهیلات مناسب برای انتقال کالاها و افزایش کیفیت خدمات حمل‌ونقل مهم است. از طرفی، برقراری روابط و همکاری با کشورهای دیگر و اعمال توافقات ترانزیتی می‌تواند به افزایش توان ترانزیتی کمک کند. وی گفت: این همکاری‌ها می‌توانند شامل توافقات ترانزیتی، تسهیلات گمرکی مشترک و استفاده از مسیرهای ترانزیتی باشند. با اجرای این راهکارها، قدرت ترانزیتی ایران می‌تواند بهبود یابد و به عبور سریع‌تر و سهولت بیشتر کالاها و مسافران کمک کند. این امر نه‌تنها به اقتصاد کشورمان سود می‌رساند، بلکه کشور را به یک مرکز ترانزیتی بین‌المللی تبدیل می‌کند و جایگاه بین‌المللی بیشتری را در حوزه ترانزیت به‌دست می‌آورد.

افزایش توان ترانزیتی، نیازمند توجه به زیرساخت‌ها است

این کارشناس با بیان اینکه با افزایش توان ترانزیتی، ایران می‌تواند به یک پل ترانزیتی مهم برای مناطق مختلف جهان تبدیل شود و این امر به توسعه اقتصادی، ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش تبادل تجاری با کشورهای دیگر کمک می‌کند، خاطرنشان کرد: به‌طورکلی، افزایش توان ترانزیتی، نیازمند توجه به زیرساخت‌ها، فرآیندها و همکاری‌های بین‌المللی است. باتوجه به منابع و قابلیت‌های ایران، این هدف قابل دستیابی است و می‌تواند به رشد و توسعه کشور کمک کند. وی در خاتمه افزود: ما در کشور نیاز معطلی در زمینه زیرساخت‌های موجود نداریم و زمینه توسعه در کریدور مذکور فراهم است. از معاونت حمل‌ونقل وزارت راه انتظار می‌رود که جریان تبادلات بحث جریان بار را به‌صورت مدام و نه مقطعی و موردی راه‌اندازی کند. دولت‌ها باید با پروتکل‌ها و هماهنگی‌های همه‌جانبه، تمام قوانین و تبصره‌های موجود را بین خود حل و اسناد و اتصالات سیستمی و گمرکی را تسریع کنند تا هرچه زودتر، متصدیان حمل بیشتر و نرخ و زمان استانداردی برای صاحبان کالا فراهم شود.

سخن پایانی

پیش‌بینی تا سال ۱۴۰۴ برای راه‌آهن، رسیدن به سهم ترانزیت ۱۰۰ میلیون تن است. باتوجه به اینکه ترانزیت هر تن کالا برای کشور ۲۸۵دلار درآمد مستقیم و غیرمستقیم دارد، در صورت دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ در حوزه ترانزیت می‌توان سالانه ۵.۲۸ میلیارد دلار درآمد کسب کرد، اما آمارها حکایت از این دارد که در حوزه ترانزیت خارجی کالا در سال ۹۶ با حدود ۹ میلیون تن کالا، سهم کمی از این حوزه در اختیار صنعت ریلی کشور و بیش از ۱.۶ میلیون تن از این ترانزیت برعهده صنعت ریلی کشور بوده،در ضمن درآمد حاصل از ترانزیت کالا ۲ میلیارد دلار برای کشورمان برآورد شده است. ترانزیت بین‌المللی بار از خاک ایران به‌دلیل ایجاد ارتباط بین کشورهای مرتبط اقتصادی می‌تواند منافع متعدد اقتصادی در کنار ایجاد اشتغال پایدار و افزایش درآمدهای غیرنفتی برای کشورمان به‌ارمغان آورد. باتوجه به وضعیت جدید اقتصادی و موقعیت‌های ژئوپلتیکی در شرق و شمال‌شرق کشور به‌ویژه وجود راه‌آهن سرخس ـ مشهد و مشهد ـ بافق ـ بندرعباس و همچنین امکانات و زیربناهای مهیاشده برای سرمایه‌گذاری در معادن سنگ‌آهن سنگان «راه‌آهن تربت‌حیدریه ـ سنگان ـ هرات» به بهره‌برداری رسیده و در حال استفاده است. با فعال‌سازی مسیر راهگذر شمال ـ جنوب و معرفی مزایای قابل‌توجه حمل بار از این مسیر به صاحبان کالا، می‌توان به توسعه راهبردی برای ترانزیت کالا دست یافت. در بیشتر کشورهای در حال توسعه، سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل تا حدود ۵۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت ملی را تشکیل می‌دهد. همچنین، در کشورهای توسعه‌یافته به‌طورمعمول حدود ۱۰ درصد درآمد شاغلان جامعه به سهم اشتغال حمل‌ونقل اختصاص دارد. با اجرای اقدامات مناسب و افزایش بهره‌وری خطوط ریلی به‌راحتی امکان دستیابی به اهداف برنامه‌ای راه‌آهن وجود خواهد داشت. این شرایط، اقتصادی شدن مسیر ایران را هم به‌دنبال خواهد داشت و می‌توان با جذب بارهای ترانزیتی به اهداف ترانزیت در اقتصاد مقاومتی نیز دست یافت. ترانزیت بار از خاک ایران که به‌واسطه موقعیت جغرافیایی کشور از گذشته تاکنون موردتوجه تجار و بازرگانان بوده، به‌دلیل ایجاد وابستگی در منافع اقتصادی صاحبان کالا و امنیت ایران، همچنین ایجاد اشتغال و افزایش درآمدهای کشور، راهکاری مناسب برای اهداف اقتصاد مقاومتی است.

> ایجاد هماهنگی و همکاری بین نهادها و سازمان‌های مسئول در زمینه ترانزیت کالا، به بهبود فرآیندهای اجرایی و کاهش اشکالات منجر می‌شود

> ترانزیت به‌معنای عبور کالاها و مسافران از یک کشور به کشور دیگر و توان ترانزیتی یعنی قدرت و ظرفیت یک کشور برای انجام این عملیات است

تحلیل صمت از وضعیت بخش واقعی اقتصاد نشان داد

صنعت در حسرت ۱۴۰۱

عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: در شهریور امسال، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال گذشته، کاهش ۳.۸ و ۱۰.۶ درصدی را تجربه کرده است، اما نسبت به ماه گذشته شاخص تولید و فروش به‌ترتیب افزایش ۵ و ۸.۱ درصدی داشته‌اند. در شهریور امسال، نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، شاخص تولید و فروش رشته فعالیت خودرو و قطعات کاهش ۱۴.۵ و ۲۳.۲ درصدی و نسبت به مرداد افزایش ۷.۲ و ۴.۳ درصدی داشته است. همچنین، شاخص تولید رشته فعالیت شیمیایی جز دارو نسبت به ماه مشابه سال گذشته، افزایش ۷ درصدی و شاخص فروش کاهش ۲۴.۱ درصدی و نسبت به ماه گذشته کاهش ۳.۹ و ۹.۱ درصدی داشته است.

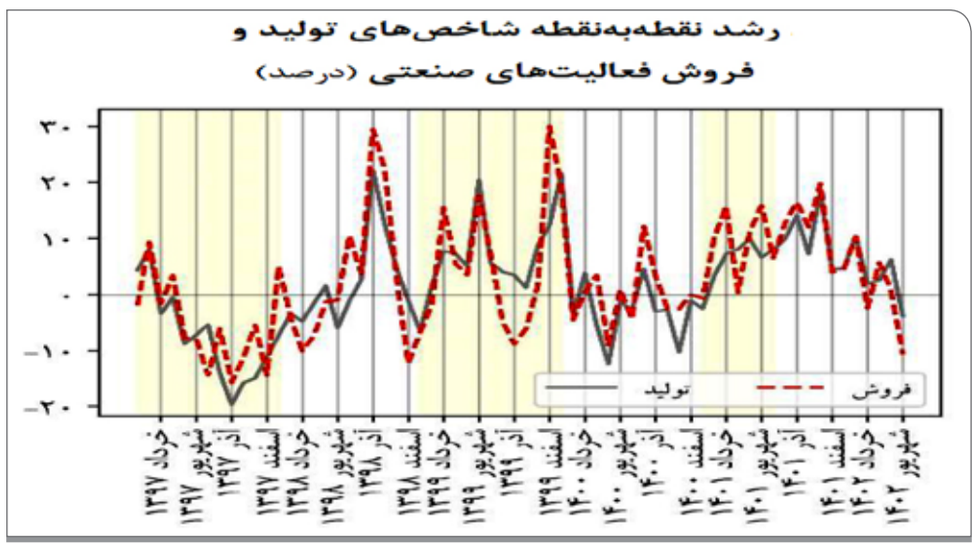
شاخص تولید، فروش و نرخ صنایع بورسی

به گزارش صمت، شاخص تولید، فروش و نرخ صنایع بورسی با استفاده از داده‌های ماهانه شرکت‌های صنعتی بورسی پذیرفته‌شده در بورس محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهانه ۳۱۶شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و نرخ در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا و برآوردی از تغییرات ماهانه، ارزش‌افزوده ایجادشده را در صنایع مختلف و به‌دنبال آن در کل اقتصاد، منعکس می‌کنند.

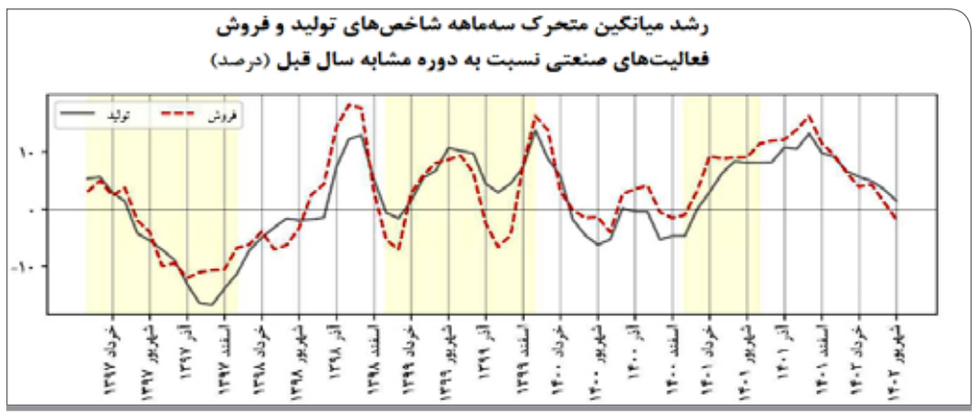
شاخص تولید صنعت را بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص نرخ صنعت، به‌صورت فصلی را مرکز آمار و همین آمار به صورت ماهانه را بانک مرکزی منتشر می‌کند، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار چندین ضعف اساسی دارد که مهم‌ترین آن وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و گاه متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهانه است. شاخص‌های ماهانه تولید، فروش و نرخ استخراج‌شده از اطلاعات عملکرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به‌صورت بهنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص‌های تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به‌شکل فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده است که این شاخص به‌خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد.

رکود فراگیر صنعت نسبت به ۱۴۰۱

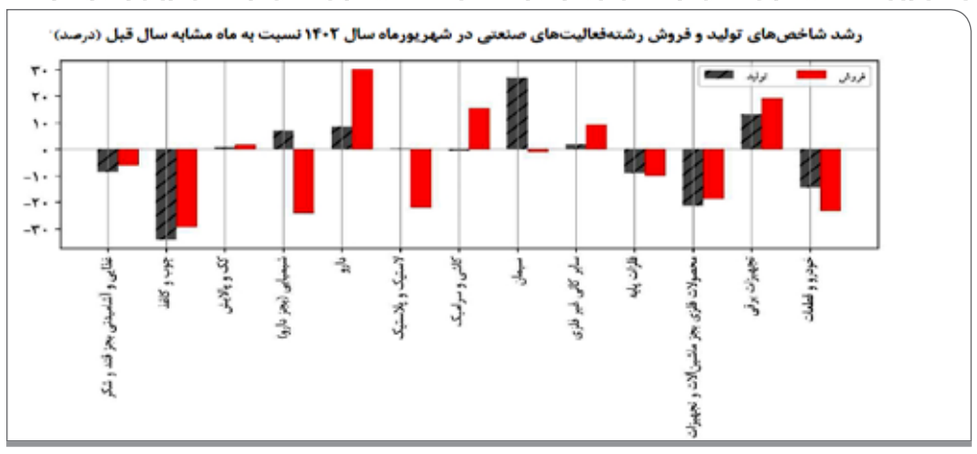
در شهریور امسال، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به شهریور ۱۴۰۱ کاهش ۳.۸ و ۱۰.۶ درصدی را تجربه کرده است، اما نسبت به ماه مرداد، شاخص تولید و فروش به‌ترتیب افزایش ۵ و ۸.۱ درصدی داشته‌اند.

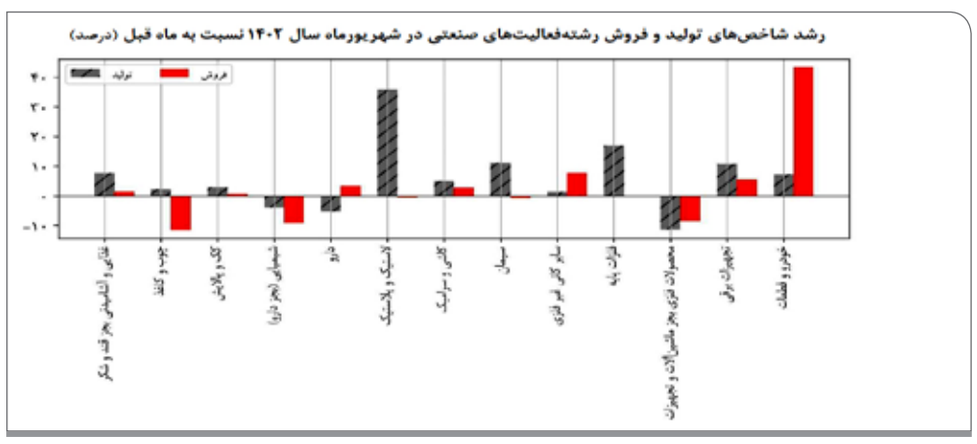
در سه‌ماهه منتهی به شهریور پیش، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید افزایش ۱.۴ درصدی و شاخص فروش آن کاهش ۱.۸ درصدی را نشان می‌دهد.

در شهریور امسال نسبت به ماه مشابه در سال ۱۴۰۱،از بین ۱۵رشته فعالیت صنعتی بورسی، ۶ رشته فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۹ رشته فعالیت کاهش در شاخص تولید داشته‌اند. رشته فعالیت‌های «سیمان»، «تجهیزات‌برقی» و «دارو» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بیشترین کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، از میان ۱۵رشته فعالیت صنعتی بورسی، ۶ رشته فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۹ رشته فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته فعالیت‌های «دارو»، «تجهیزات برقی» و «کاشی و سرامیک» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «شیمیایی (جز دارو)» و «خودرو و قطعات» بیشترین کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

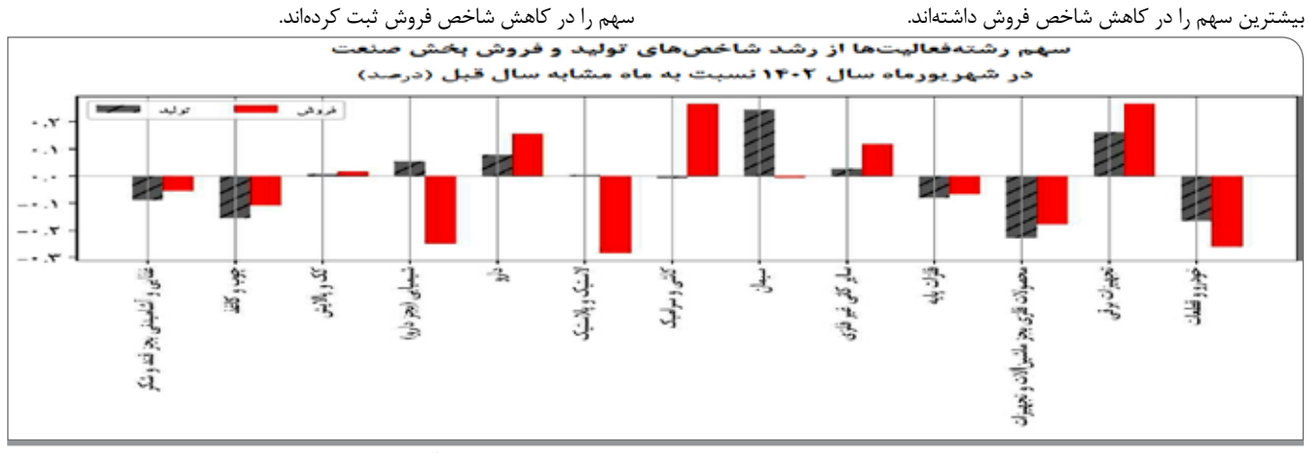
در شهریور امسال، در مقایسه با مرداد، رشته فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «فلزات پایه» و «سیمان» افزایش در شاخص تولید داشته و رشته فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «دارو» و «شیمیایی (جز دارو)» کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

رونق دارو و سیمان و رکود صنایع فلزی و خودرو

در آخرین ماه تابستان امسال، نسبت به مدت مشابه در سال گذشته، رشته فعالیت‌های «سیمان»، «تجهیزات برقی» و «دارو» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «خودرو و قطعات» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند، همچنین رشته فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «کاشی و سرامیک» و «دارو» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به شهریور ۱۴۰۱ و رشته فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «خودرو و قطعات» و «شیمیایی (جز دارو)» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

در ماه موردبحث، در مقایسه با مرداد، رشته فعالیت‌های «لاستیک و پلاستیک»، «تجهیزات برقی» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «دارو» و «شیمیایی (جز دارو)» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین، رشته فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «سایر کانی‌های غیرفلزی» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «شیمیایی (جز دارو)»، «محصولات فلزی جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

در ادامه به بررسی رشته فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (جز دارو)» و «فلزات پایه» به‌دلیل ضریب بالای اهمیت این رشته فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین رشته فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی جز قند و شکر» و «دارو» به‌دلیل اثرپذیری از حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی در واردات نهاده‌های آنها پرداخت شده است.

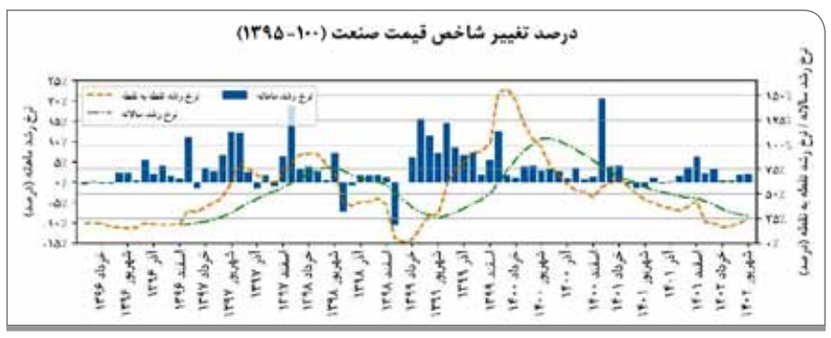
نگاهی جزئی به بخش‌های موثر صنعت

در شهریور ۱۴۰۲ شاخص تولید رشته فعالیت خودرو و قطعات برمبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال گذشته کاهش ۱۴.۵ درصدی و نسبت به ماه گذشته افزایش ۷.۲ درصدی و همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال گذشته، کاهش ۲۳.۲ درصدی و نسبت به ماه گذشته، افزایش ۴۳.۳ درصدی داشته است. در مدت زمان موردبحث، شاخص تولید رشته فعالیت شیمیایی (جز دارو) برمبنای داده‌های شرکت‌های بورسی، در مقایسه با مدت زمان مشابه در سال گذشته، افزایش ۷ درصدی و نسبت به ماه گذشته کاهش ۳.۹ درصدی داشته است. همچنین، شاخص فروش آن نسبت به ماه سال گذشته، کاهش ۲۴.۱ درصدی و نسبت به ماه گذشته کاهش ۹.۱ درصدی داشته است.بررسی جزئیات نشان می‌دهد که در مقایسه با مرداد امسال، شاخص فروش زیربخش «خوراک پالایشگاه‌ها» و «کودها و ترکیب نیتروژن‌دار» کاهش قابل‌ملاحظه‌ای داشته و همچنین شاخص تولید تمام زیربخش‌ها کاهش یافته است. از طرفی، در مقایسه با شهریور پارسال، شاخص فروش زیربخش‌های «خوراک پالایشگاه‌ها»، «کودها و ترکیبات نیتروژن دار» و «متانول» کاهش قابل‌ملاحظه‌ای یافته است. در شهریور ۱۴۰۲ شاخص تولید رشته فعالیت فلزات پایه برمبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال گذشته، کاهش ۹ درصدی و نسبت به ماه گذشته افزایش ۱۶.۹ درصدی داشته است. در مقابل، شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال گذشته، کاهش ۹.۹ درصدی و نسبت به ماه گذشته کاهش ۰.۱ درصدی داشته است.در زمان مذکور، شاخص تولید رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی جز قند و شکر برمبنای داده‌های شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه در سال گذشته کاهش ۸.۶ درصدی و نسبت به مرداد افزایش ۷.۷ درصدی داشته است. همچنین، شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال گذشته کاهش ۶ درصدی و نسبت به ماه مرداد هم افزایش ۱.۵ درصدی داشته است.

خروج شوک حذف ارز ترجیحی

در شهریور ۱۴۰۲، نرخ رشد ماهانه نرخ فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۲.۱ درصدی را ثبت کرده، همچنین رشد نقطه به نقطه با افزایش ۴.۱ واحد درصدی نسبت به ماه گذشته به به ۲۴.۹ درصد رسیده است.

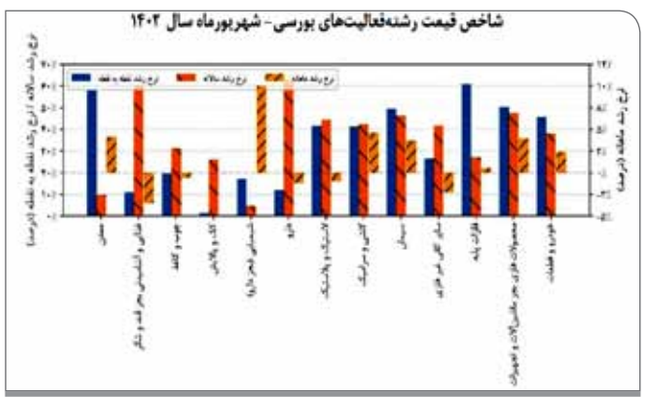
گفتنی است، میانگین سالانه شاخص نرخ نیز در پایان تابستان امسال، روند نزولی یک سال گذشته را ادامه داده است و با ۱.۴ واحد درصد کاهش نسبت به ماه پیش از آن، به اندازه ۲۷.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

بررسی شاخص نرخ رشته فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد که در شهریور امسال، رشته فعالیت‌های «شیمیایی جز دارو» و «کاشی و سرامیک» بالاترین نرخ رشد ماهانه و رشته فعالیت‌های «فلزات پایه» و «خودرو و قطعات» بالاترین نرخ رشد نقطه به نقطه را تجربه کرده‌اند. رشته فعالیت دارو در شهریور امسال، نرخ رشد ماهانه منفی یک درصدی داشته است.

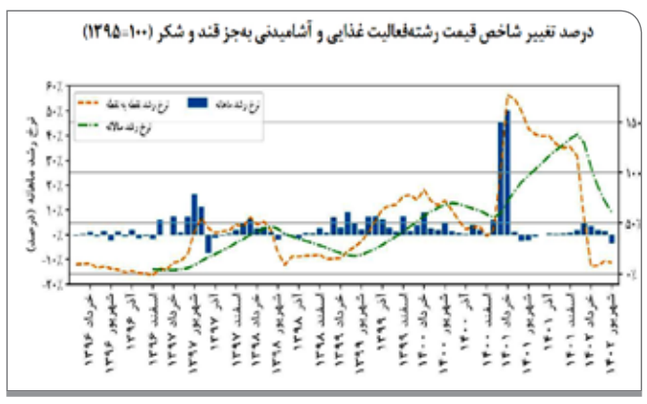
لازم به توضیح است که رشد نقطه به نقطه رشته فعالیت دارو، نسبت به مرداد کاهش یافته و به ۱۱ درصد رسیده و میانگین سالانه نرخ نیز ۶۳ درصد افزایش یافته است.

یکی از رشته فعالیت‌های دیگری که در ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۱ مشمول حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی شد، رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی جز قند و شکر بود.

بررسی روند قیمت‌ها در این رشته فعالیت هم، پس از گذشت بیش از یک سال از این اقدام، همچنان جالب‌توجه است. با حذف ارز ترجیحی مواد اولیه رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی جز قند و شکر، رشد ماهانه شاخص نرخ این رشته فعالیت در اردیبهشت و خرداد پارسال به حدود ۴۵ و ۵۰ درصد رسید، اما در ماه‌های بعد و پس از تخلیه اثر این شوک به‌شدت کاهش یافت، اما پس از افزایش در ماه‌های گذشته، در شهریور امسال رشد ماهانه منفی ۳ درصدی داشته است. به‌شکلی کاملا مشابه، رشد نقطه به نقطه شاخص نرخ در این رشته فعالیت هم کاهشی شده و در شهریور به ۱۱ درصد رسیده است.

گفتنی است، میانگین سالانه نرخ در این رشته فعالیت از فروردین نزولی بوده، به‌گونه‌ای که در پایان نیمه اول امسال به ۶۰ درصد رسیده است.

همچنین شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال گذشته با کاهش ۲۶.۶ درصدی و نسبت به ماه میانی تابستانی با کاهش ۰.۳ درصد مواجه شده است.

در ماه پایانی تابستان امسال، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به مدت مشابه در سال گذشته، با کاهش ۱۵.۹ درصدی و در قیاس با مرداد، افزایش ۶.۷ درصدی داشته و

گفت‌وگوی کارشناس اقتصاد با صمت:

رشد ناشی از واسطه‌گری، گمراه‌کننده است

امیرعباس آذرموند: عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی در مورد کیفیت رشد اقتصادی سه ماهه نخست سال به صمت گفت: «تنها در صورتی که رشد ۴۲ درصدی زیر گروه واسطه‌گری مالی، در خدمت تولید باشد منجر به رشد سرمایه‌گذاری خواهد شد، در غیر این صورت این رشد محصول دلالی بوده و چنین رشدهایی اگر از محل فعالیت‌های نامولد باشد، به این شکل است که سهام موجود در بورس را دست به‌دست می‌کنند که خود این امر سوددهی بورس‌بازان را بیشتر می‌کند ولی به طور واقعی اقتصاد تغییری نکرده است.»

محمد رجایی باغ‌سیایی، دانش‌آموخته اقتصاد دانشگاه دورهام و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی، در رابطه با تبعات بی‌توجهی به افزایش درآمدهای مالیاتی، تصریح کرد: «در فرآیند قروش نفت، ارز حاصل از آن به خزانه بانک مرکزی واریز شده و بانک مرکزی هم معادل همان ارز را به شکل ریال به حساب دولت بازمی‌گرداند. این اقدام به طور واضح نقدینگی را افزایش می‌دهد. درنتیجه اثرات آن مانند تامین کسری بودجه از طریق منابع بانکی است.»

مشروح این گفت‌وگو را می‌توانید در ادامه بخوانید.

◉ رئیس کل بانک مرکزی در ماه‌های گذشته، بر اجرای سیاست‌های تثبیتی تاکید کرده است. با این همه خبرها نشان می‌دهند صندوق توسعه ملی هزار میلیارد تومان از منابع این صندوق را برای تثبیت بازار سرمایه هزینه کرده است. این اقدام تا چه اندازه به سود اقتصاد خواهد بود؟

این اقدام شاید در کوتاه مدت تا اندازه‌ای بازار سرمایه را از وضعیت ریزشی خارج کند ولی در بلندمدت برای بازار زیان‌آور است. من فکر می‌کنم بهتر است که بازار سهام، راه خود را به شکلی شفاف بپیماید و دولت هم بهتر است از مداخله در این بخش خودداری کند. خبرهای دیگر هم نشان می‌دهند در هفته گذشته حدود ۱۵۹ میلیون دلار از منابع بانک مرکزی صرف کنترل نرخ دلار شده تا نرخ آن پس از رسیدن به ۵۴ هزار تومان با روند کاهشی همراه شده و در سطح ۵۰ هزار تومان باقی بماند.

◉ با این حساب به نظر شما این اقدام با سیاست‌های انقباضی که بانک مرکزی مدعی آن است، در تضاد نیست؟

این مهم پیش از هر چیز به این بستگی دارد به چگونگی استفاده از این پول دارد؛ به بیان دیگر، تزریق ارز به خودی خود چه به بازار سرمایه باشد و چه به شکل ارزی و برای کنترل نرخ دلار، به افزایش نقدینگی منجر نمی‌شود و به همین دلیل مهم این است که مشخص شود این تزریق ارز به چه شکلی انجام شده است. چنانچه دولت سراغ بانک مرکزی برود و ارز حاصل از فروش نفت و گاز را به این نهاد داده و معادل ریالی این دارایی را خرج کند، به طور یقین، حق با شماست و منجر به افزایش نقدینگی خواهد شد که در تقابل با سیاست‌های انبساطی است.

حال اگر این اقدام به این شکل صورت گیرد که با سازکاری دولت در حمایت از وارد کنندگان وارد عمل شده و با تحویل دلار به این دست از واردکنندگان نسبت به تسهیل ورود کالای واسطه‌ای و مواد اولیه تولید اقدام کرده و با تخصیص ارز ورود این کالاها را تسریع نماید، نقدینگی دستخوش تغییر نخواهد شد، زیرا با معادل ارزی که دولت هزینه کرده، نیازهای تولید رفع شده است. بنابراین باید ببینیم که بانک مرکزی چگونه اقدام به تزریق این میزان ارزی می‌کند تا بتوان با صراحت در مورد تبعات آن هم صحبت کرد.

◉ اجرای سیاست‌های پولی انقباضی گاه با اعتراض تولیدکنندگانی مواجه شده که می‌گویند امسال دشوارتر از هر زمانی می‌توانند به تسهیلات بانکی دسترسی پیدا کنند. فکر می‌کنید اجرای سیاست‌های انقباضی می‌تواند توجیهی برای کاهش حمایت از تولید باشد؟

پاسخ به این سوال زمانی می‌توان داد که بخشی از پیش‌فرض‌ها را یکبار دیگر مرور کنیم. در ادبیات اقتصادی گفته می‌شود از آنجا که افزایش نقدینگی منجر به افزایش تورم می‌شود، اغلب باید از آن حذر کرد. چراکه تورم بالا نه تنها مشکلات معیشتی مردم را افزایش می‌دهد، بلکه تولید را هم دچار مشکل می‌کند. مسئله تورم هم دو سو دارد؛ یک طرف آن کنترل نقدینگی است و طرف دیگر آن تقویت تولید است. به زبان ساده‌تر، اقتصاد اگر بتواند تولیدکننده واقعی را به گونه‌ای مورد حمایت قرار دهد که با تامین مالی این بنگاه‌ها، تولید بیشتر شود، به کاهش نرخ تورم کمک بالایی کرده است. با این روش در حقیقت با افزایش تولید، طرف عرضه در اقتصاد تقویت شده که به طور طبیعی کاهش قیمت‌ها را به‌دنبال خواهد داشت.

طبق ادبیات اقتصادی از آنجا که افزایش نقدینگی منجر به افزایش تورم می‌شود، اغلب باید از آن حذر کرد

◉ پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان هم چنین خصلتی دارد و منجر به افزایش نقدینگی نخواهد شد؟

پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان در شرایطی که اقتصاد دچار مشکل است، به تامین مالی بنگاه‌های کشور کمک می‌کند. هر چند در زمینه پرداخت تسهیلات هم می‌توان این اقدام را به‌گونه‌ای مدیریت کرد که نقدینگی، لااقل، زیاد افزایش نداشته باشد و به اصطلاح از شدت آن کاسته شود. با این وجود، من فکر می‌کنم اگر مبنا را اولویت‌های کشور و اقتصاد بدانیم، حتی اگر نقدینگی کشور از این رهگذر (یعنی حمایت از بخش تولید) افزایش یابد، موجب بهبود تولید و افزایش اشتغال می‌شود، در نهایت خسارات از مزایای آن به مراتب کمتر خواهد بود. به زبان صریح‌تر، حمایت از تولید ولو به نرخ تشدید رشد نقدینگی، به سود کشور خواهد بود. هر چند کتمان شدنی نیست که راه‌های حمایت از تامین مالی بنگاه‌های تولیدی متنوع است و می‌توان آن را به گونه‌ای مدیریت کرد که تبعات تورم‌زای آن کنترل شود و به قیمت‌ها اجازه جهش‌های دوباره را ندهد.

◉ برخی مدعی هستند که حمایت از تولید حتی اگر به افزایش نقدینگی هم منجر شود، باز هم به افزایش نرخ تورم دامن خواهد زد. چنین چیزی از نظر شما مردود است؟

همانطوری که در سوال پیش توضیح دادم، من معتقدم حتی اگر حمایت از تولید به افزایش نقدینگی هم منجر شود، مزایای آن بیش از معایبش است. هر چند باز هم تاکید می‌کنم، حمایت از تولید به شکل تسهیلات ارزان‌تر، می‌تواند به اشکالی انجام شود که به نقدینگی بیشتر منجر نشود.

ضمن اینکه افزایش نقدینگی در صورتی منجر به افزایش نرخ تورم خواهد شد که منابع در بخش‌های نامولد سرمایه‌گذاری شوند. به طور مثال هنگامی که این پول‌ها به‌دست متقاضیان، مثلا خانوارهای کشور برسد، با افزایش قدرت خرید و تقاضا، در بازارها مواجه خواهیم شد که به طور طبیعی به تورم بیشتر هم منجر می‌شود. از آن بدتر زمانی است که منابع به‌دست افراد سفته‌باز می‌رسد که پیامدهای منفی بالاتری به همراه خواهد داشت. در هر صورت حمایت از تولید در شرایط فعلی باید اولویت فوری کشور باشد و باید حمایت از تولیدکنندگان را در اولویت قرار داد.

◉ آمارهای بانک مرکزی رشد اقتصادی سه ماهه نخست امسال را ۶.۲ درصد و مرکز آمار ۷.۹ درصد برآورد کرده‌اند. شنیده می‌شود که بخشی از کارشناسان رشد بهار را مصداق رشدی بی‌کیفیت می‌دانند. شما چه تبیینی از این مسئله دارد؟

مسئله اصلی در رشد اقتصادی کشورهایی چون ایران، رشد بدون نفت است. زیرا رشدی که محصول افزایش فروش نفت باشد، نمی‌تواند رشدی مستمر و پایدار باشد و به شکل مقطعی رخ می‌دهد.

◉ اگر این رشد اقتصادی، محصول سودآوری بخش خدمات باشد؛ این فرآیند چگونه تعریف می‌شود و چه نتایجی به همراه خواهد داشت؟

حتی افزایش نقدینگی در بخش خدمات هم می‌تواند به افزایش اشتغال منجر شود، هر چند شدت آن مانند صنعت یا کشاورزی نیست. با این همه بخش خدمات نیز بخشی از تولید کشور است.

◉ بررسی ارقامی که مرکز آمار منتشر کرده نشان می‌دهد در زیرگروه خدمات در حالی گروه واسطه‌گری مالی ۴۲.۷ درصد رشد کرده که دیگر زیرگروه‌های بخش خدمات چنین جهشی را نداشتند. ضمن اینکه کشاورزی رشدی منفی داشته و مجموع رشد صنعت و معدن نیز کمتر از نیم درصد است. این رشد اعلام شده را چقدر می‌توان نتیجه رشد در حوزه واسطه‌گری و سفته بازی دانست؟

این ارقامی که شما بر مبنای آمار مرکز آمار اعلام کردید، نشانه خوبی نیست. واسطه‌گری مالی شاید از مهم‌ترین فعالیت‌های مرتبط با بخش‌های سفته بازانه باشد. هر چند هنوز من برای اینکه بخواهم صراحتا رشد اقتصادی اعلام شده برای امسال را بی‌کیفیت بدانم و محصول فعالیت‌های سوداگرانه، نیاز به بررسی جزییات و نحوه رشد بخش واسطه‌گری مالی دارم که به نظر نمی‌رسد در آمارهای رسمی منتشر شوند. چنانچه توسعه بخش واسطه‌گری مالی به‌گونه‌ای باشد که به تامین مالی تولید به شکل با کیفیت‌تر منجر شود، باز هم رشد این بخش را می‌توان به فال نیک گرفت. حال رشد چشمگیر این بخش اگر در خدمت تولید است باید رشد چشمگیری هم در میزان سرمایه‌گذاری کشور رخ دهد وگرنه همانطوری که اشاره کردید، این رشد محصول بورس‌بازی و دلالی بوده است. عمدتا چنین رشدهایی اگر از محل فعالیت‌های نامولد باشد، به این شکل است که سهام موجود در بورس را دست به‌دست می‌کنند که خود این امر سوددهی بورس‌بازان را بیشتر می‌کند ولی به طور واقعی شاخص‌های اصلی اقتصاد تغییری نکرده است.

فهم این مسئله که رشد بخش واسطه‌گری مالی، محصول کدام دسته از فعالیت‌ها است، نیاز به این دارد که مشخص کنند بازارهای اولیه چقدر به این رشد کمک کرده‌اند و بازار ثانویه چقدر در کسب این رشد موثر بوده است. هر چه سهم بازار اولیه بیشتر باشد، خود را در رشد سرمایه‌گذاری هم نشان می‌دهد و هر چه بازار ثانویه عامل این رشد باشد، فعالیت‌های سفته بازانه را رونق بخشیده است.

همانطوری که گفتم، قضاوت نهایی نیاز به جزییات بیشتری دارد ولی کلیت ارقامی که مطرح شده نشان می‌دهد رشد بهار امسال چندان قابل دفاع نیست. به همین دلیل اگر مسئولان دولتی به این آمار تکیه کنند، چون واقعا اقتصاد دچار افزایش تولید نشده، آمار گمراه کننده خواهد بود و در نهایت نمی‌توان به فهم و استدلال درستی از وقایع دست یافت.

◉ از ابتدای امسال میلادی، ایران موفق به افزایش فروش نفت تا سطح ۱.۵ میلیون بشکه در روز شده است. با توجه به اهمیت نقش مالیات در اقتصاد کشور، افزایش درآمدهای نفتی نمی‌تواند منجر به جلوگیری از اصلاح نظام مالیاتی کشور شود؟

واقعیت این است که تجربه ۴۴ سال گذشته در ایران و حتی سال‌های پیش از انقلاب، نشان می‌دهد که هر گاه دولت‌های ایران به درآمدهای سرشاری از درآمدهای حاصل از فروش نفت رسیده‌اند، اگر نخواهیم بگوییم درآمدهای مالیاتی را فراموش کردند، حداقل می‌توانیم تاکید کنیم که نسبت به این مسئله دچار بی‌توجهی شده‌اند. این مهم یک خطر برای دولت‌ها به شمار می‌رود و امیدوارم دولت سیزدهم نیز از تجارب گذشته درس گرفته باشند و اجازه ندهند چنین شود. چرا که از بین بردن بیماری نیم قرن اخیر اقتصاد کشورمان، یعنی تورم دو رقمی، نیازمند تامین هزینه‌های جاری دولت از طریق درآمدهای حاصل از اخذ مالیات است. برای رفع تورم چاره‌ای نیست جز اینکه دولت به درآمدهای پایدار دست پیدا کند. در این تعبیر درآمدهای حاصل از فروش نفت به دلیل نوسان فراوان نرخ طلای سیاه در بازارهای جهانی، به هیچ عنوان درآمد پایدار را تضمین نمی‌کند.

تورم بالا نه تنها مشکلات معیشتی مردم را افزایش می‌دهد، بلکه تولید را هم دچار مشکل می‌کند

◉ با این حساب به‌نظر شما، تامین هزینه از راهی چون فروش نفت تنها به دلیل پایدار نبودن آن تورم‌زا است؟

در شرایط نوسان نرخ نفت در بازارهای جهانی، نرخ تورم‌زایی آن بیشتر می‌شود زیرا درآمدهای کمتری حاصل شده که به کسری بودجه و تورم منجر می‌شود. با این همه حتی اگر درآمدهای نفتی ثابت هم بمانند، باز هم این روش تامین هزینه‌های جاری تورم‌زا است. هنگامی که دولت هزینه‌های خود را با مالیاتی که از جامعه اخذ کرده، تامین می‌کند، به این معناست که حقوق کارمندان یا شرکت‌های دولتی با پول مردم تامین شده است. این امر به این معناست که دولت بدون افزایش نقدینگی از منابع مردمی هزینه‌های خود را تامین می‌کند و هر چه کسب کرده را دوباره به جامعه می‌دهد.

این در حالی است که اگر این اتفاق از هر راه دیگری، از جمله فروش نفت در اقتصاد رخ دهد، نقدینگی رشد می‌کند. در فرآیند فروش نفت، ارز حاصل از آن به خزانه بانک مرکزی واریز شده و بانک مرکزی هم معادل همان ارز را به شکل ریال به حساب دولت بازمی‌گرداند. این اقدام به طور واضح نقدینگی را افزایش می‌دهد. درنتیجه اثرات آن مانند تامین کسری بودجه از طریق منابع بانکی است. این اقدام به طور واضح نقدینگی را افزایش می‌دهد. درنتیجه اثرات آن مانند تامین کسری بودجه از طریق منابع مالی هم ندارد. در بخش نظارت مجلس نهادی از نظر قانونی وظیفه نظارت بر عملکرد دولت را دارد و نظارت بر این دست از فعالیت‌های دولت‌ها بر عهده این نهاد ناظر است.

مالیاتی که در ایران اخذ می‌شود ناچیز است و حتی گفته می‌شود این رقم به ۴.۵ درصد تولید ناخالص داخلی می‌رسد. همین رقم در کشورهای توسعه یافته غرب و شمال اروپا، معادل نیمی از تولید ناخالص داخلی آنها است. به همین دلیل در این کشورها تورم بسیار ناچیزی مشاهده می‌شود.

◉ در زمینه نظارت بر عملکرد دولت‌ها، با توجه به اینکه خودتان هم در گذشته نماینده مجلس بودید، عملکرد مجلس را چطور ارزیابی می‌کند؟

از این منظر نمی‌توان نمره قبولی به مجلس داد. متاسفانه بارها مشاهده کردیم که رئیس مجلس یا نمایندگان می‌گویند ما قوانین مربوطه را تصویب کردیم ولی دولت حاضر به اجرای آن نیست! این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که یکی از وظایف مهم مجلس شورای اسلامی، نظارت بر حسن عملکرد دولت و حتی بازخواست قوه مجریه از طریق، پرسش و استیضاح وزرا است.

اینکه دولت یک قانون را اجرا نمی‌کند و نمایندگان هم به صرف وضع و تصویب قانون، کاری نمی‌کنند، بیش از هر چیز بیانگر قصوری است که از سوی نمایندگان مجلس بهعنوان نهاد ناظر بر دولت، صورت می‌گیرد.

شفافیت در کنار اراده نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌تواند دولت را ملزم به رعایت قوانین کند و در این مورد خاص گامی مهم در راستای اصلاح نظام بودجه‌ریزی و دخل و خرج کشور تلقی شود. در این صورت دولت برای تامین هزینه‌های جاری نیازمند درآمدهای دیگر نبوده و با اخذ مالیات ضمن اینکه اقتصاد کشور را با درآمدهای پایدار مواجه می‌کند، زمینه را برای افزایش شفافیت و رشد عدالت اجتماعی در کشور فراهم می‌آورد.

◉ به‌نظر نمی‌رسد دولت‌ها چندان تمایلی به این اقدام داشته باشند. کدام بخش می‌تواند دولت را وادار به رعایت قوانین و اصولی کند که به سود اقتصاد تمام می‌شود؟

به باور من در این بخش نقش مجلس پررنگ‌تر از نهادهای دیگر است. دولت‌ها اغلب به‌دنبال راحت‌ترین راه هستند، نه بهترین راه. دستگاه اجرایی به‌دنبال ساختن زیرساخت‌های کشور است و می‌خواهد هر چه زودتر و راحت‌تر اعتبار مورد نیاز برای پروژه‌های عمرانی خود را تامین کند و برای تحقق این هدف، ابایی از تزریق مالی هم ندارد. در بخش نظارت مجلس نهادی از نظر قانونی وظیفه نظارت بر عملکرد دولت را دارد و نظارت بر این دست از فعالیت‌های دولت‌ها بر عهده این نهاد ناظر است.

مالیاتی که در ایران اخذ می‌شود ناچیز است و حتی گفته می‌شود این رقم به ۴.۵ درصد تولید ناخالص داخلی می‌رسد. همین رقم در کشورهای توسعه یافته غرب و شمال اروپا، معادل نیمی از تولید ناخالص داخلی آنها است. به همین دلیل در این کشورها تورم بسیار ناچیزی مشاهده می‌شود.

◉ در زمینه نظارت بر عملکرد دولت‌ها، با توجه به اینکه خودتان هم در گذشته نماینده مجلس بودید، عملکرد مجلس را چطور ارزیابی می‌کند؟

از این منظر نمی‌توان نمره قبولی به مجلس داد. متاسفانه بارها مشاهده کردیم که رئیس مجلس یا نمایندگان می‌گویند ما قوانین مربوطه را تصویب کردیم ولی دولت حاضر به اجرای آن نیست! این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که یکی از وظایف مهم مجلس شورای اسلامی، نظارت بر حسن عملکرد دولت و حتی بازخواست قوه مجریه از طریق، پرسش و استیضاح وزرا است.

اینکه دولت یک قانون را اجرا نمی‌کند و نمایندگان هم به صرف وضع و تصویب قانون، کاری نمی‌کنند، بیش از هر چیز بیانگر قصوری است که از سوی نمایندگان مجلس بهعنوان نهاد ناظر بر دولت، صورت می‌گیرد.

شفافیت در کنار اراده نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌تواند دولت را ملزم به رعایت قوانین کند و در این مورد خاص گامی مهم در راستای اصلاح نظام بودجه‌ریزی و دخل و خرج کشور تلقی شود. در این صورت دولت برای تامین هزینه‌های جاری نیازمند درآمدهای دیگر نبوده و با اخذ مالیات ضمن اینکه اقتصاد کشور را با درآمدهای پایدار مواجه می‌کند، زمینه را برای افزایش شفافیت و رشد عدالت اجتماعی در کشور فراهم می‌آورد.

آگهی تحدید حدود اختصاصی

نظر به اینکه هیئت اختلاف مستقر در ثبت گناوه؛ مالکیت به تصرفات مفروزی و مالکانه آقای امیرحسین خسروانی را نسبت به ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه زمین کشاورزی مشهور به ویسو به مساحت ۷۶۰۰ مترمربع پلاک ۹۱۷ واقع در امامزاده گناوه بخش ۶ بوشهر که جهت آن پلاک ۹۱۷/۱۰۳۲۵ منظور گردیده برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۲۰۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۵ تایید نموده و آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی ساختمانهای فاقد سند رسمی و قانون ثبت نیز منتشر گردیده لذا آگهی تحدید حدود اختصاصی آن به استناد مادتین ۱۴ و ۱۵ قانون ثبت و تبصره ذیل ماده ۱۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی ساختمان فاقد سند رسمی جهت قسمت مورد تصرف آقای امیرحسین خسروانی منتشر و به اطلاع متصرف نامبرده و مجاورین و صاحبان حقوق ارتفاقی می‌رساند که عملیات تحدیدی در صبح مورخ ۱۴۰۲/۸/۲۰ در محل شروع به عمل خواهد آمد. لذا بدینوسیله از متصرف نامبرده و مجاورین دعوت می‌شود در وقت تعیین شده فوق در محل وقوع ملک حضور یابند واخواهی نسبت به حدود ارتفاقی برابر ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تنظیم صورت‌جلسه تحدید حدود به مدت ۳۰ روز پذیرفته می‌شود. معترضین نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی مکلفن مطابق تبصره ماده ۸۶ آیین‌نامه قانون ثبت و تبصره ۲ ماده واحده قانون تعیین تکلیف پرونده معترضین ثبتی مصوب ۷۳/۰۳/۲۵ ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض کتبی به اداره ثبت دادخواست به مراجع قضائی محل وقوع ملک تسلیم و تصدیق گواهی به جریان دعوی را به جهت ضبط در پرونده از دادگاه مربوط به اخذ و به ثبت تسلیم نمایند والا حق آنان ساقط می‌شود./

محمد چهابدار، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶

م الف ۶۹۲

گفت‌وگو

متخصص راهبرد و فناوری‌های برقی‌سازی در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

برقی‌سازی خودرو برای کشور گران تمام می‌شود

مسیر چین‌خورده ایران در ساخت خودرو برقی

با در نظر گرفتن تمام پیش‌فرض‌ها در ساخت و انبوه‌سازی خودرو برقی در کشور تنها به یک گزاره رسیدیم؛ اینکه انبوه‌سازی خودروهای برقی برای کشور گران تمام می‌شود. مسیر توسعه خودرو برقی که امروزه نقل محافل مسئولان در وزارت صمت شده است، بی‌شباهت معنایی و ظاهری با اصطلاح چین‌خوردگی در دانش زمین‌شناسی نیست. از یک‌سو، وابستگی ایران به چین را نشان می‌دهد و از سوی دیگر، اشاره به دشواری مسیر دارد. توسعه فناوری‌های مربوط به خودروهای برقی منوط به بلوغ فناوری و سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی است که احتمال هر دو عامل در شرایط فعلی در ایران دست‌کم تا ۲۰ سال آینده ضعیف است، اما با توجه به رشد روزافزون خودروهای برقی ساخت چین که در اروپا و امریکا بازار قابل توجهی کسب کرده، کمابیش می‌توان حدس زد که وابستگی ایران به چین و جهان شرق حتمی است، بنابراین بهتر است به‌جای شعار دادن‌ها، دست به سیاست آگاهانه‌تری زد. شاید تولید مشترک با چین (به‌شرط بازی برد ـ برد) و حمایت واقعی دولت از شرکت‌های دانش‌بنیان جسور، بتواند فرصت‌های جدیدی در ایران برای موفقیت این صنعت جدید ارائه بدهد. اما بدون شک، پیچیدگی گسترش خودروهای برقی فراتر از مرزهای ایران است که چالش‌های سیاسی ـ اقتصادی جهان این پیچیدگی را دوچندان کرده است. بی‌شک آینده موفق حمل‌ونقل برقی در ایران تحت‌تاثیر مسائل ژئوپلتیکی جهانی است و پویایی صنعتگران و واقعیت‌های اقتصادی و سیاست‌های کلان کشورمان و برنامه‌ریزی دقیق همکاری برد ـ برد بین‌الملل می‌تواند آن را به یک واقعیت تبدیل کند. صمت در گفت‌وگو با علی میرزایی‌سیسان، متخصص راهبرد و فناوری‌های برقی‌سازی، به اما و اگرهای گسترش خودروهای برقی در ایران که تحت‌تاثیر چالش‌های ژئوپلتیکی شرق و غرب است، پرداخت. میرزایی معتقد است، اروپا و ایالات‌متحده به زنجیره تامین وسایل نقلیه چینی، به‌ویژه در حوزه خودروهای برقی وابسته شده‌اند و حتی در حال بررسی فرصت‌هایی برای استفاده از سرمایه چینی برای کارخانه‌های خود هستند. بنابراین، باید گفت آینده خودروهای برقی به‌احتمال‌زیاد در اختیار جهان شرق به‌ویژه چین خواهد بود.

شرح کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

به نظر شما آیا می‌توان گفت چین پرچمدار خودرو برقی در جهان خواهد بود؟

بنا به گفته‌های تحلیلگران اروپایی، وقت آن رسیده است که اعتراف کنیم مسیر آینده حمل‌ونقل برقی هر کشوری ناگزیر از چین می‌گذرد. بنابراین، باید بگوییم تسلط چین در صنعت جهانی خودروهای برقی غیرقابل‌انکار است، چراکه شرکت‌های چینی در حال انجام سرمایه‌گذاری‌های بالغ بر میلیاردها دلار در چین و خارج چین (شامل ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا) در حوزه باتری‌سازی و خودروهای برقی هستند. به‌قدری میزان این سرمایه‌گذاری‌ها بالا است که هیچ کشور دیگری، قدرت مالی و فناوری‌های مشابهی را در این زمینه ندارد. بدون شک چنین اقداماتی نه‌تنها باعث رفاه و ایجاد شغل در خارج از مرزهای چین نیز می‌شوند، بلکه وابستگی جهانی به چین را نیز افزایش می‌دهند. علاقه فراوان تولیدکنندگان خودروهای برقی چینی به گسترش سریع جهانی، موجب برانگیخته شدن نگرانی‌های سیاسی ـ اقتصادی در اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده شده است.

باوجود سیاست‌های حمایتی ایالات‌متحده از گسترش خودروهای برقی در جهان به رهبری خودش، اما باز هم از توسعه و گسترش خودروهای برقی چینی نگران است. اگر تا به امروز کشورهای غربی برای توسعه فناوری‌های اصلی و به‌منظور تولید انبوه، کارخانه‌های خود را واگذار می‌کردند و از نیروی کار مقرون به صرفه چینی هم بهره می‌بردند، اما روند رو به رشد فناوری‌های سبز و به‌ویژه خودرو برقی در چین در حال تغییر زمین بازی است؛ این نوبت چین خود تولیدکننده است.

آیا می‌توان وابستگی اروپاییان و امریکایی‌ها در تولید خودرو برقی به چین را در آینده متصور شد؟

امروزه می‌توان نشانه‌هایی از این وابستگی را دید. اروپا و ایالات‌متحده به زنجیره تامین وسایل نقلیه چینی، به‌ویژه در حوزه خودروهای برقی وابسته شده‌اند و حتی در حال بررسی فرصت‌هایی برای استفاده از سرمایه چینی برای کارخانه‌های خود هستند، اما به هر حال دست به عصا حرکت می‌کنند و محتاط هستند. امریکایی‌ها حتی اروپاییان را با وضع قوانین حمایتی خود از محصولات امریکایی (IRA) در این کشمکش تنها گذاشتند. آنها خواهان رشد خودروهای برقی هستند، اما نه آنهایی که از چین سرچشمه می‌گیرند، اما بدون چین هم نمی‌توانند چرخه تولیدشان را کامل کنند. به‌عنوان‌مثال، چینی‌ها برنامه‌هایی برای تاسیس یک کارخانه باتری‌های برقی به ارزش ۲ میلیارد دلار در ایالات‌متحده دارند که ایالت میشیگان ۱۷۵ میلیون دلار به‌عنوان مشوق برای این پروژه اعطا می‌کند. با این وجود، منتقدان، به‌ویژه از حزب جمهوری‌خواه، منطقی بودن یارانه‌های برقی را زیرسوال می‌برند، زیرا معتقدند که یارانه‌های ایالات‌متحده به‌طورغیرمستقیم به‌نفع چین است. چنین پیچیدگی‌هایی در سرمایه‌گذاری و دسترسی به تکنولوژی خودرو برقی مشترک چین و غرب، روزبه‌روز به اهمیت ژئوپلتیکی گسترش خودروهای برقی در جهان می‌افزاید.

دلیل اصلی رشد قدرت‌طلبی چین در تولید خودروهای برقی چیست؟

مهارت چین در فناوری باتری خودروهای برقی قابل‌بحث نیست و بدیهی است در جایگاهی بالاتر از سایر کشورهای پیشرو در فناوری قرار دارد. این در حالی است که خودروهای برقی چینی با نرخ بسیار رقابتی ارائه می‌شوند و همین امر باعث شده است خودروسازان سنتی غربی به چالش کشیده شوند. حمایت دولت چین از شرکت‌های خودروهای برقی زیاد بوده و در نتیجه، صادرات خودروهای برقی چین به اروپا رو به افزایش است. خودروسازان چینی به‌شدت بازار اروپا را هدف قرار داده‌اند و درصدد هستند که سهم بیشتری را به خود اختصاص دهند. اروپا، به‌دلیل استقبال بالایی که از فناوری‌های سبز دارد، بازار ایده‌آلی برای نفوذ تولیدکنندگان چینی است؛ چراکه مصرف‌کنندگان، آمادگی ذهنی بیشتری نسبت به تغییر از سوخت فسیلی به برقی دارند. در عوض، بازار امریکا بزرگ‌تر است و در مقایسه با اروپا، تعرفه‌ها و محدودیت‌های بیشتری در ایالات‌متحده وجود دارد. این را هم باید در نظر داشته باشیم که نقدهای زیادی درباره شکست صنعت خودرو اروپا در رقابت با خودروهای برقی مقرون به صرفه در برابر چین وجود دارد. شاید دلیل این انتقادها این است که اروپا در تولید خودروهای برقی گران‌نرخ هنوز برتری نسبی دارد، اما در بخش تولید خودروی مقرون به صرفه در رقابت با چین بسیار عقب‌تر است.

با این وجود، باید گفت مشاغل مربوط به صنعت خودروسازی اروپا در خطر هستند؟

اتحادیه اروپا اکنون در حال بررسی یارانه‌ها در بخش خودروهای برقی چینی است که باعث ایجاد بحث‌هایی درباره عادلانه بودن شیوه‌های حمایتی دولت چین از خودروسازان چینی شده است. بعید است که این بررسی سیاسی ـ اقتصادی تغییری اساسی در نحوه مشارکت چین و غرب در تولید و توزیع خودروهای برقی در درازمدت ایجاد کند. اما واضح است که اروپا نگران است و در حال حاضر، زمان می‌خرد. هدف اصلی اتحادیه اروپا، حفاظت از مشاغل در صنعت خودروسازی است. به‌همین‌دلیل، در برابر واگذاری آسان بازار خود به شرکت‌های چینی مقاومت دارد. به‌همین‌علت احتمال افزایش تعرفه‌های وارداتی از چین به اروپا بسیار زیاد است. البته یادمان نرود که در صورت دسترسی ندادن به چینی‌ها در بازار اروپا، قاره سبز نیز دستش از بازار چین قطع می‌شود. واضح است که چین و غرب به هم وابسته هستند، اما حفاظت از «منافع تولید ملی» برای هر طرف بسیار مهم است. هم ایالات‌متحده و هم اتحادیه اروپا مصمم هستند که وابستگی خود به فناوری چین را در درازمدت کاهش دهند، اگرچه این چالش بزرگی است که راه‌حل ساده‌ای ندارد. بنابراین، خطر از بین رفتن مشاغل، امری محتمل است.

به نظر شما آیا چین قادر خواهد بود به تمام نیاز بازار در اروپا و امریکا پاسخ بدهد؟

تقاضای رو به افزایش برای خودروهای برقی، در اروپا، منجر به واردات زیاد خودروهای برقی ساخت چین به اروپا شده و چین به‌دنبال بازارهای جدید برای محصولات برقی خود و مایل به ارائه نرخ رقابتی برای ورود سریع به بازارهای جدید است. اما عرضه بیش از حد باتری و خودروهای برقی توسط سازندگان چینی عامل نگران‌کننده‌ای برای سیاست‌گذاران چینی شده، در حالی که چین در بخش جهانی خودروهای برقی پیشتاز است، حفظ این موقعیت، مستلزم سرمایه‌گذاری بیشتر در بهبود مستمر فناوری است. برخی شرکت‌های چینی فعال در زمینه خودرو برقی با چالش‌هایی روبه‌رو هستند. به‌عنوان‌مثال، Nio، یک برند چینی، همچنان در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کند، اما با ارقام فروش ضعیف دست‌وپنجه نرم می‌کند و ضرری حدود ۳۸ هزار دلار برای هر خودرو تولیدی متحمل می‌شود. با این حال، همه شرکت‌های چینی با چنین چالش‌هایی مواجه نیستند. برای مثال BYD، پیشرو جهانی در خودروهای برقی، افزایش ۳ برابری سود خود را به ۱.۵ میلیارد دلار در نیمه اول سال اعلام کرد. این شرکت به‌دلیل کارآیی بالای باتری مشهور است، اما نگرانی‌هایی درباره ظرفیت مازاد خود در این دهه دارد.

ارزیابی شما از سیاست‌های تولید خودرو برقی در ایران چیست و اینکه آیا ایران بازار جذابی برای خودروهای برقی چینی خواهد بود؟

خودروهای برقی چینی به‌طورغیرقابل‌انکاری در آینده حمل‌ونقل برقی مهم هستند و برای توسعه، نیاز به همکاری جهانی دارند. با این حال، چنین همکاری بین چین و هر کشوری باید با منافع متقابل مشخص شود. ایران، یک بازار آزاد بسیار جذاب برای خودروهای چینی است. متاسفانه تا امروز، سیاست بالادستی مشخصی برای خودروهای برقی در ایران ارائه نشده است. در حال حاضر، موفقیت یا شکست خودروهای برقی در جهان و ایران بسیار به نرخ اولیه آنها بستگی دارد. گفتنی است، کاهش نرخ خرید متوسط جهانی زیر ۳۰ هزار دلار می‌تواند به گسترش خودروهای برقی کمک کند که البته در بیشتر کشورها، دولت مشوق‌ها و سوبسیدهایی برای تشویق مصرف‌کنندگان در نظر می‌گیرد. در ایران، حتی خودرو ۱۵ هزار دلاری هم برای بسیاری از مصرف‌کنندگان عملی نخواهد بود. با این رقم، کمابیش هیچ خودرو وارداتی برقی با کیفیت و مطلوبیت برای مصرف‌کننده ایرانی نداریم جز خودروهای لوکس آن‌هم برای یک عده معدود. اگر دولت ایران بخواهد سوبسید خرید برای عموم بدهد، سیاست بالادستی باعث ایجاد حدس و گمان‌هایی می‌شود. حدس سوبسید ۱۵ هزار دلاری (۱۵ هزار-۳۰ هزار) برای دولت هم در تیراژ بالا امکان‌پذیر نخواهد بود. سوبسید مصرف انرژی برای برق مصرفی نیز هنوز یک مشکل اساسی برای ایران است. بومی‌سازی خودرو برقی در ایران نیز نرخ تولیدی این محصول را نمی‌تواند به‌مقدار قابل‌توجهی حداقل در ۲۰ سال آینده کاهش دهد، چون فاصله بلوغ فناوری ایران با چین و غرب بسیار جدی است. حتی خودروسازان مطرح غربی توانایی پر کردن عقب‌افتادگی خود از چین را در این حوزه ندارند. اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده به‌طور قابل‌درک در زمینه از دست دادن سهم بازار به تولیدکنندگان چینی نگران هستند، در حالی که چینی‌ها به همان اندازه، نگران دسترسی به بازارهای امریکا و اروپا برای حداکثر استفاده از کارخانه‌ها و امکانات تولید باتری خود هستند.

امکان گسترش انبوه حمل‌ونقل برقی در ایران چقدر است؟

اکوسیستم حمل‌ونقل برقی با هدف توسعه پایدار بسیار متفاوت‌تر از اکوسیستم حمل‌ونقل با سوخت فسیلی است. هر کشوری برای رسیدن به آمادگی حمل‌ونقل برقی باید بر چالش‌های خاص خود غلبه کند. کاهش وابستگی سیستم حمل‌ونقل به سوخت‌های فسیلی و یارانه‌های انرژی مرتبط، کمک قابل‌توجهی به اقتصاد ایران خواهد کرد. سیاست‌گذاران باید از هیجان تکنولوژی به‌دور باشند و واقعیت‌های اقتصادی تغییر تکنولوژی را در اولویت قرار دهند. انطباق سیاست و واقعیت‌های ملی باید در چارچوب محکم علمی ـ اقتصادی رخ دهد که امکان متناسب‌سازی قوانین بالادستی با شرایط منحصربه‌فرد کشور را فراهم کند. کشورها باید سیاست‌هایی را تدوین و منابع انرژی متنوع را به‌صورت پایدار و اقتصادی مصرف کنند. کشورهای در حال توسعه، اغلب با موانع اقتصادی چندوجهی روبه‌رو می‌شوند که توانایی عکس‌العمل آنها را برای واکنش به فناوری جدید کاهش می‌دهد. فقدان سیاست مالی کلان برای پاسخگویی به فناوری‌های جدید، دسترسی محدود به سرمایه، تلاطم بازار و سیستم نظارتی آماده‌نشده مانع انطباق فناوری در زمان مناسب می‌شود.

مسئله اولیه‌ای که کشورهای در حال توسعه از جمله ایران در سازگاری با فناوری جدید با آن مواجهند، پایه‌های اقتصادی آنها است که بتوانند توانایی لازم برای جذب به‌موقع تغییرات گسترده کل اکوسیستم را داشته باشند.

> اروپا، به‌دلیل استقبال بالایی که از فناوری‌های سبز دارد، بازار ایده‌آلی برای نفوذ تولیدکنندگان چینی است

> بومی‌سازی خودرو برقی نیز نرخ تولید این محصول را نمی‌تواند به‌مقدار قابل‌توجهی کاهش دهد، چون فاصله بلوغ فناوری ایران با چین و غرب بسیار زیاد است

سخن پایانی

موضوع گسترش خودرو برقی در جهان امروز از مرز صنعت عبور کرده و به یک مسئله سیاسی ـ اقتصادی تبدیل شده است. اگر ایران بخواهد گسترش خودروهای برقی را در سطح انبوه پیگیری کند، احتیاج به دادن سوبسید سرسام‌آوری برای خودروهای وارداتی یا تولیدی و مصرف انرژی خود دارد. در حالی که دسترسی به حمل‌ونقل پاک بی‌شک جذاب است، یک اقتصاد قوی و زیرساخت‌های تثبیت‌شده به‌عنوان اساس جذب موثر فناوری‌های حمل‌ونقل برقی عمل می‌کند.

یادداشت

ساخت قطعه روی خط فناوری

مهدی مطلب‌زاده، عضو هیات انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو

خودروهای امروزی به‌لحاظ امکانات، با محصولاتی که حتی یک دهه قبل به بازار عرضه می‌شدند، بسیار تفاوت دارند. میکروپروسسورها، سنسورها، دوربین‌ها و رادارها از جمله قطعاتی هستند که به‌طورگسترده در خودروها مورداستفاده قرار می‌گیرند.

این پیشرفت چشمگیر تکنولوژی موجب شده است تا سازندگان لوازم‌یدکی ناچار به افزایش بنیه علمی خود شوند و از متخصصان، ابزار، برقکارها و کارگران ماهرتری استفاده کنند تا بتوانند به حیات و رشد خود ادامه دهند.

بنابراین، اگر دانش‌بنیان‌ها سراغ ساخت قطعات پرسی ساده که قدرت تولید آن در کشور وجود دارد، بروند، ماهیت خود را از دست می‌دهند و فرقی با دیگر شرکت‌های قطعه‌سازی ندارند و راه برای همکاری قطعه‌سازان بسته می‌ماند. فعالان عرصه فناوری در حوزه قطعه‌سازی، باید سراغ ساخت آن دسته از قطعاتی بروند که توان ساخت آن تاکنون در کشور وجود نداشته است.

در واقع، آنها با فناوری‌های نوین باید مانع ارزبری در کشور شوند. بی‌شک هر آنچه تاکنون به‌دلیل کمبود فناوری در کشور ساخته نشده است، عرصه فعالیت دانش‌بنیان‌ها خواهد بود.

همچنین به‌واسطه کاربرد فناوری‌های روز در کنار ساخت قطعاتی که از ارزبری می‌کاهد، دانش‌بنیان‌ها خوب است به ساخت آن دسته از قطعاتی بپردازند که تیراژ لازم آن در کشور وجود دارد و به‌عبارت‌روشن‌تر، بازار دقیقی برای آن فراهم است. برای مثال، اگر دانش‌بنیان‌ها قطعات الکتریکی بسازند، صرفه اقتصادی نخواهند داشت. از آنجایی که در کشور؛ هم در واردات، هم در صادرات و هم در تعاملات بانکی در تحریم به‌سر می‌بریم، بنابراین تنها باید به مصرف داخل توجه کنیم.

گفتنی است، در مصرف داخل هم، هر آن چیزی که به‌عنوان قطعات خارجی وارد می‌شود، اگر در کشور تولید و بعد بومی شود، دانش‌بنیان‌ها در آن زمینه هم می‌توانند موفق عمل کنند.

آن موضوعی که برای شرکت‌های بزرگ قطعه‌سازی مهم است، یکسان بودن کیفیت تولید است. در واقع، اگر دانش‌بنیانی قطعه‌ای با کیفیت یکسان همتای خارجی خود داشته باشد، سازندگان قطعات خودرو با اعتماد بیشتری با دانش‌بنیان‌ها همکاری می‌کنند. باتوجه به اینکه فعالان دانش‌بنیان معمولا افرادی هستند که از سواد و توان کافی در مسیر تولید برخوردار هستند، می‌توان با ایجاد عرصه‌ای مسیر همکاری این افراد را با قطعه‌سازان هموار کرد. در واقع، دانش‌بنیان‌هایی که سرمایه لازم برای راه‌اندازی خط تولید ندارند، می‌توانند در قالب مشارکت‌های درصدی با قطعه‌سازان، خط تولید راه‌اندازی کنند. در جریان این همکاری، درصدی سهام برای افراد تولیدکننده، درصدی هم برای آن شرکت سرمایه‌گذار باید در نظر گرفته شود تا فناوران بتوانند زودتر خط تولید خود را راه بیندازند و موفق شوند. اما متاسفانه به‌دنبال اعمال محدودیت در تعیین نرخ فروش خودرو و گرانی مواد اولیه، قطعه‌سازان نیازمند منابع مالی و درآمد بیشتر به‌منظور تولیدات به‌روز و سرمایه‌گذاری هستند. قیمت‌گذاری دستوری، آزادسازی نرخ مواد اولیه و افزایش هزینه‌های سربار و تحمیل آن به خودروسازان و از سوی دیگر، تورم فعلی حاکم بر اقتصاد کشور، بودجه‌ای برای سرمایه‌گذاری در زمینه تولیدات دانش‌بنیان و صنایع نوپا مطابق با تکنولوژی روز باقی نمی‌گذارد.

قطعات یدکی خودرو در هر مدل، علاوه بر اینکه باید به تعداد زیاد و در زمانی مشخص تولید و به کارخانه‌ها ارسال شود، به‌لحاظ کیفیت و امنیت نیز باید از استانداردهای بالایی برخوردار باشد و این موجب ایجاد مشکلات و هزینه‌های سنگین برای تولیدکنندگان قطعات ماشین شده است. اما روی دیگر ماجرا این است که آزادسازی نرخ خودرو، پرداخت وام‌های کم‌بهره یا با ۲ تا ۳ سال تنفس و نوسازی صنعت قطعه‌سازی به پویایی و رشد واحدهای تحقیق و توسعه کمک می‌کند. بخش تحقیق و توسعه در صنعت خودروسازی و بروزرسانی قطعات نیازمند ساخت قالب، تکنسین، آموزش نیروی انسانی متخصص و تامین ماشین‌آلات است که در برخی واحدها، سرمایه‌گذاری‌هایی در این راستا انجام شده است، اما نرخ نهایی که موردتوافق خودروسازان قرار می‌گیرد، به‌دلیل زیان‌های انباشته صنعت خودروسازی، هزینه‌های تمام‌شده تولید قطعات را پوشش نمی‌دهد.

اگر دولت سیاست‌های تشویقی و حمایتی را در پیش بگیرد، به‌عنوان‌مثال از طریق پرداخت وام‌های کم‌بهره، معافیت‌های مالیاتی و اعمال معافیت در سهم کارفرما از تامین اجتماعی می‌تواند کمک‌های زیادی به دانش‌بنیان‌ها در ساخت قطعه کند. همچنین، دولت می‌تواند از طریق سفارتخانه‌ها و با بکارگیری کاردارهای صنعتی، واحدهایی را که به‌دنبال خرید ماشین‌آلات روز از کشورهای پیشرفته صنعتی و برقراری ارتباط با این شرکت‌ها هستند، موردحمایت قرار دهد. بسیاری از فعالان دانش‌بنیان که ارتباط مستمری با اکوسیستم خودرویی دارند، معتقدند خوشبختانه امروز بستر و درگاه استانداردی برای ارتباط بین خودروسازان و شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد، اما فقدان اصلی در نبود زبان مشترک است. به‌عبارت روشن‌تر، ظرفیت و توانایی لازم برای رایزنی با خودروسازان و معامله شرکت‌های دانش‌بنیان وجود ندارد.

روی خط خبر

افزایش ۳ برابری مصوبات سفر رئیس‌جمهوری به فارس

استاندار فارس با اشاره به آخرین وضعیت مصوبات سفر رئیس‌جمهور به این استان، گفت: مصوبات دور دوم سفر رئیس‌جمهوری و هیات دولت به فارس ۳ برابر دور اول سفر است. به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس محمدهادی ایمانیه در جلسه شورای برنامه‌ریزی این استان که با حضور رئیس‌جمهوری کشورمان و هیات دولت برگزار شد، گفت: مصوبات دور دوم سفر هیات دولت به فارس ۳ برابر دور اول سفر است. استاندار فارس با اشاره به اینکه اعتبارات مصوبات دور دوم سفر رئیس‌جمهوری و هیات دولت به فارس ۱۱ برابر اعتبارات مصوبات سفر اول است، افزود: فارس بیشترین تقسیمات کشور را با ۳۷ شهرستان و ۱۲۰ شهر دارد که جمعیتی معادل ۵ میلیون نفر در این استان ساکن هستند.

بنا به گفته ایمانیه، تعداد گردشگران خارجی و توریست سلامت در فارس ۵ برابر شده است و قطعاً می‌توان از ظرفیت‌های فارس و شهر شیراز در حوزه گردشگری سلامت بیش از پیش استفاده کرد. استاندار فارس پیشنهاد داد: اداره مناطق تاریخی نظیر تخت جمشید، پاسارگاد و حافظیه به صورت هیات امنایی به استان واگذار شود. وی گردشگری تفریحی را مورد توجه قرار داد و بیان کرد: در بسیاری از مناطق استان فارس شاهد رشد بومگردی‌ها با صدور ۴ برابری مجوزها هستیم. همچنین در صنایع دستی توانمندی بی‌نظیری وجود دارد چراکه شیراز از طرف یونسکو به عنوان پایتخت صنایع دستی انتخاب شده است. از این رو امیدواریم با همکاری وزارت امور خارجه، بازاریابی و نمایشگاه‌های دائمی در خارج از کشور داشته باشیم. فعالیت درون‌کشوری با تسهیلات بانکی می‌تواند کمک‌دهنده باشد. ایمانیه با بیان این‌که رهبر معظم انقلاب دانشگاه شیراز را دارالعلمی در دارالعلم دانستند، افزود: افزایش شرکت‌های دانش‌بنیان در دانشگاه شیراز شکل گرفته است و اتاق فکر استانداری در موضوعات گردشگری، سلامت، صنعت و معدن، انرژی و هوش مصنوعی با حضور اساتید دانشگاهی برای تصمیم‌سازی علمی تشکیل شده و به شوراهای مختلف استان پژوهش‌های تهیه شده توسط اتاق فکر تحویل داده می‌شود.

وی با اشاره به اینکه فارس در حوزه کشاورزی رتبه دوم کشور را دارا است، افزود: در دامداری فارس رتبه سوم و چهارم کشور را دارد اما نقش این استان در تامین امنیت غذایی ۱۰ درصد است از این رو خواستار مساعدت دولت در تسریع پروژه‌های آبخیزداری، کانال انتقال آب و آبیاری قطره‌ای در استان هستیم.

استاندار فارس گفت: در دوره اول سفر رئیس‌جمهوری و هیات دولت به فارس از سند مهندسی فرهنگی استان رونمایی شد و با اختصاص اعتبار ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی امیدواریم این سند عملیاتی شود.وی با اشاره به توقف ۸ ساله عملیات ساخت پروژه تالار مرکزی شیراز، گفت: امیدواریم تا پایان دولت سیزدهم پروژه تالار مرکزی شیراز تمام شود. همچنین خواستار آغاز ساخت کتابخانه مرکزی شیراز توسط شهرداری شیراز و راه و شهرسازی هستیم.

رکورد تولید گندله در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران شکست

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران از ثبت بالاترین میزان تولید گندله در شهریور امسال خبر داد و گفت: تولید بیش از ۴۶۸ هزار تن گندله در ماه، رکوردی جدید در شرکت سنگ آهن مرکزی است. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد مجتبی حمیدیان، با بیان این مطلب اظهار کرد: شهریور امسال بیش از ۴۶۸ هزار تن گندله در کارخانه گندله‌سازی سه چاهون تولید شده که در مقایسه با رکورد قبلی(اردیبهشت ۱۴۰۲) افزایش خوبی داشته است. وی با بیان اینکه در ۶ ماه نخست سال با وجود توقفات سرد برنامه‌ای ۲۰۰ هزار تن از برنامه هدف جلوتر هستیم افزود: در تلاشیم تا پایان سال به تولید ۴ میلیون تن گندله دست پیدا کنیم.

به نقل از مرکز اطلاع رسانی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، حمیدیان عوامل تاثیرگذار در ثبت رکورد جدید را برگزاری جلسات منظم قبل از تعمیرات، همکاری تنگاتنگ واحدهای مالی و بازرگانی برای تامین قطعات و انجام تعمیرات سرد در اوج مصرف برق دانست و گفت: تحویل کنسانتره با کمیت و کیفیت بالا و راه‌اندازی نیروگاه خودتامین شرکت و تولید برق پایدار از دیگر عوامل مهم در دستیابی به بالاترین رکورد تولید گندله است. حمیدیان اضافه کرد: مسئولیت پذیری، انگیزه بالا، همکاری خوب بین عوامل کارفرما، مشاور و پیمانکار در کنار تصمیمات به موقع موجب کسب موفقیت‌های خوبی در شرکت سنگ آهن مرکزی ایران شده است.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد که تا پایان سال به تولید بیش از ۴ میلیون تن دست پیدا کنیم.

افزایش صادرات، سند ترمیم روابط خارجی ایران با همسایه‌های شمالی است

صادرات ۶۰۸ هزار تن کالا در نیمه نخست سال

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

گمرگ منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد واقع در استان مازندران با جهشی قابل توجه این روزها در روند توسعه تجارت خارجی کشور یکه‌تازی می کند و واکاوی اعداد و ارقام از افزایش ۸۳ درصدی صادرات از این بندر به کشورهای حوزه cis در ۶ ماهه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حکایت دارد.

بندر امیرآباد و منطقه ویژه اقتصادی آن در شرق مازندران با وسعتی حدود هزار هکتار واقع شده و فعالیت خود را از سال ۱۳۸۰ با احداث واحد کمرگ شروع کرده است. این بندر بعد از استقرار گمرک به فعالیت‌های واردات مواد اولیه و مصرفی منطقه و صادرات تولیدات وارد شده و بعد از تدابیر اندیشیده‌شده و اخذ مجوزهای لازم به منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد تبدیل شده است.

این بندر از ابتدا فعالیت خود را با پنج اسکله آغاز کرد و اکنون ۱۳ اسکله در بندر امیرآباد مستقر بوده و وجود خط ریلی مجهز مختص منطقه ویژه اقتصادی از دیگر مزیت‌های آن است که با توجه به موارد گفته شده سالانه شاهد ترانزیت‌های مهم داخلی و خارجی از مرزهای آبی و زمینی از این منطقه هستیم و لازم به ذکر است که گمرک مستقر در منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد ظرفیت بارگیری ۷میلیون تن را در سال دارا است. با توجه به وجود چهار گمرک مستقر در استان مازندران (نوشهر، فریدونکنار، ساری و امیرآباد) گمرک امیرآباد بیشترین توانایی بارگیری در استان دارد به طوری که تا کنون بیش از ۲.۵ تن صادرات به کشورهای موسوم به آسیای مرکزی و روسیه داشته است.

از بیشترین کالاهای صادراتی این کمرگ و منطقه ویژه اقتصادی می‌توان به سیمان، کچ سفید، مواد خامی همچون سنگ آهن و کلینگر (مواد اولیه تولید سیمان) و مصنوعات فلزی را اشاره کرد و از عمده‌ترین کالاهای ترازیتی می توان به گازوئیل، بنزین و آهن‌آلات و... است. خدمات واردات کالا نیز به کالاهایی همچون گندم، جو و برنج در غلات، آهن‌آلات مختلف، ملزومات مصرفی متالوژی مثل کک، تخته و فرآورده‌های چوبی، کنستانتره مصرفی برای خوراک دام و طیور و ماشین‌آلات خطوط تولید مختلف و قطعات یدکی آنها تعلق می‌گیرد که از کشورهایی همچون روسیه، قزاقستان، ترکمنستان، ازبکستان، اوکراین و آذربایجان بوده است.

در این پیوند سرپرست گمرک منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد به وضعیت صادرات استان در ۶ ماهه نخست امسال اشاره کرد و گفت که با ۸۳ درصد افزایش تجارت خارجی این گمرک در این مدت نسبت به مدت مشابه پارسال، ارزش صادرات استان به ۹۷۱ میلیون و ۷۶۶ هزار دلار رسید.

رضا گرزین در گزارشی به خبرنگاران اعلام کرد: میزان صادرات غیرنفتی این گمرک در ۶ ماهه نخست امسال ۶۰۸ هزار تن کالا به ارزش ۳۰ میلیون و ۹۷۶ هزار دلار است که این میزان صادرات از حیث وزن ۴۱ درصد و به لحاظ ارزش ۴۰ درصد رشد داشته است.

وی در خصوص اقلام عمده صادراتی گمرک امیرآباد در ۶ ماهه نخست سال‌جاری آنها را شامل سیمان، مواد معدنی، محصولات شیمیایی، مواد پلاستیکی، ماشین‌آلات نام برد و گفت که این پنج قلم اول کالاهای صادراتی در این مدت بودند.

سرپرست گمرک منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد کشورهای عمده مقصد کالاهای صادراتی به گمرک منطقه ویژه امیرآباد را شامل ترکمنستان، روسیه، قزاقستان، عراق و ارمنستان نام برد.

وی در خصوص میزان واردات در ۶ ماهه نخست امسال نیز گفت: در این مدت یک میلیون و ۵۹۲ هزار تن کالا به ارزش ۹۴۰ میلیون و ۷۹۰ هزار دلار وارد شد که از حیث وزنی و ارزش به ترتیب ۹۷ و ۸۵ درصد افزایش داشته است.

گرزین، اقلام عمده کالاهای وارداتی به گمرک امیرآباد را جو دامی، ذرت دامی، گندم، کنجاله آفتابگردان، روغن آفتابگردان و کاغذشیمیایی، انواع کک و گندم اعلام و خاطرنشان کرد: این کالاها به طور عمده از کشورهای ترکمنستان، قزاقستان، روسیه، چین و ترکیه وارد مازندران شده‌اند.

وی با بیان رشد ۱۰۳ درصدی درآمد گمرک امیرآباد، گفت: در این مدت درآمد گمرک امیرآباد از تجارت خارجی بالغ بر ۷هزار و ۶۷۲ میلیارد ریال بود.

سرپرست گمرک امیرآباد با اشاره به ترانزیت خارجی از این گمرک اعلام کرد : کالاهایی نظیر کانتینر، محصولات شیمیایی، خودرو، انواع کک به ارزش ۱۱۰میلیون و ۷۴۰ هزار دلار از طریق گمرک امیرآباد به کشورهای حوزه cis و منطقه ترانزیت شده است.

اتحادیه کشورهای مستقل هم‌سود یا کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (به اختصار cis اتحادیه‌ای شامل برخی از جمهوری‌های مستقل اتحاد جماهیر شوروی سابق است.

تاسیس این اتحادیه به دست روسای مملکتی کشورهای روسیه، بلاروس و اوکراین بود. مرکز اصلی آن در مینسک پایتخت بلاروس، است و نشست‌های آن در کاخ تاوری در سن‌پترزبورگ انجام می‌شود. این اتحادیه در دسامبر سال ۱۹۹۱ در یک قرار رؤسای کشورهای روسیه، بلاروس و اوکراین و سپس عضو شدن ۸ کشور دیگر، شکل گرفت.

در سال ۱۹۹۳ پس از عضو شدن کشور گرجستان، که خود را تا آن زمان از این اتحادیه دور نگه می‌داشت، تعداد این کشورها افزایش یافت. گرجستان پس از جنگ مرداد سال ۱۳۸۷ در منطقه اوستیای جنوبی و دخالت روسیه از این سازمان خارج شد. همین مسئله موجب تقدیم پیش‌نویس قانونی به مجلس اوکراین برای خروج از این سازمان شد. هرچند هم‌اکنون نیز اوکراین فعالیت چندانی در این سازمان ندارد و عملا از آن خارج شده‌است. از فوریه ۲۰۰۶ کشور قزاقستان در نشست‌های وزرای دفاع اتحادیه شرکت نمی‌کند و ترکمنستان نیز از سال ۲۰۰۵ عضو جانبی به حساب می‌آید.

اهداف این اتحادیه، سعی در بازسازی فضای اقتصادی و امنیت کشورهای پیشین اتحاد جماهیر شوروی سابق است.

آذربایجان، ارمنستان، ازبکستان، بلاروس، تاجیکستان، روسیه، قرقیزستان، قزاقستان و مولداوی به عنوان عضو اصلی و کشورهای افغانستان و مغولستان به‌عنوان عضو ناظر و ترکمنستان به عنوان عضو همکار در این اتحادیه همکاری دارند.

سخن پایانی

جمهوری اسلامی ایران با چهار گذرگاه مرزی، حدود هزار کیلومتر مرز زمینی با ترکمنستان دارد که نیمی از آن در محدوده استان خراسان رضوی است و گمرک و گذرگاه‌های سرخس، لطف آباد و باجگیران در خراسان‌رضوی و اینچه‌برون در استان گلستان از طریق زمینی و بنادر انزلی و امیرآباد در گیلان و مازندران از طریق دریا، مراودات تجاری بین ۲ کشور را سر و سامان می‌دهند.

کالاهایی نظیر کانتینر، محصولات شیمیایی، خودرو، انواع کک به ارزش ۱۱۰ میلیون و ۷۴۰ هزار دلار از طریق گمرک امیرآباد به کشورهای حوزه cis و منطقه ترانزیت شده است

نمایشگاه شانگهای، فرصتی برای ارتقای صادرات

رئیس اتاق بازرگانی البرز با تاکید بر اهمیت بهبود سطح درآمدی بنگاه‌های اقتصادی فعال استان در نمایشگاه بین‌المللی واردات شانگهای چین گفت: این رویداد فرصتی برای معرفی ظرفیت‌های صادراتی واحدهای کوچک و متوسط(SMEs) است.

به گزارش خبرنگار صمت از استان البرز پرهام رضایی در نشست معرفی فرصت‌های حضور در نمایشگاه بین‌المللی واردات چین بیان کرد: این رویداد جز شناسایی نیازهای وارداتی کشور چین فرصتی را در اختیار صادرکنندگان دیگر کشورها برای معرفی و فروش محصولات تولیدی خود و ارتقای جایگاه در بازارهای جهانی قرار می‌دهد.

وی در ادامه وجود بیش از ۳هزار و ۵۰۰ واحد تولیدی و صنعتی در البرز را ظرفیت مهم اقتصادی این استان برشمرد و گفت: حضور ۱۶۰ برند ملی و اختصاص عمده تولیدات استان به واحدهای کوچک و متوسط(SMEs) از دیگر ظرفیت‌های این استان و فرصتی خوب برای صادرات است.

رئیس اتاق بازرگانی البرز گفت: بخش اعظمی از واحدهای تولیدی در البرز در حوزه صنایع غذایی، دارویی، کشاورزی، قطعات خودرو فعالیت دارند، در سالیان اخیر نیز با حضور پارک علم و فناوری در البرز و در کنار آن گسترش فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و صنایع های‌تک نیز رشد خوبی در این استان حاصل شده است.

وی با بیان اینکه تعداد کمی از واحدهای تولیدی و صنعتی البرز نیمه‌فعال یا تعطیل هستند، گفت: متاسفانه حدود ۸ سال قبل بسیاری از کارخانه‌های البرز تعطیل یا با کاهش میزان تولید مواجه شدند، اما امروز کمتر شاهد رکود فعالیت‌های اقتصادی بخش صنعت استان هستیم.

رضایی با اشاره به اینکه مشکلات سد راه تولید همیشه وجود دارد، افزود: باید به دنبال راهکارهایی برای بهبود سطح درآمدی بنگاه‌های اقتصادی باشیم که یکی از مهم‌ترین آنها تمرکز بر صادرات است.

وی ادامه داد: متاسفانه در سالیان اخیر به دلیل بالا بودن نرخ تورم در کشور، قدرت خرید در میان اقشار جامعه کاهش یافت و به تبع آن سفره‌های مردم کوچک‌تر شد، به همین دلیل صادرات در این برهه زمانی می‌تواند به جبران بخشی از رکودهای موجود کمک کند.

رئیس اتاق بازرگانی البرز عنوان کرد: در پی برگزاری نمایشگاه بین‌المللی واردات شانگهای چین بعد از محدودیت‌های سه سال اخیر ناشی از شیوع کرونا، فرصت خوبی برای بسط و گسترش صادرات محصولات ایرانی است، بدین منظور از چند ماه قبل با همکاری اتاق بازرگانی البرز و اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین برای برپایی پاویون اختصاصی استان البرز و حضور فعال در این نمایشگاه برنامه‌ریزی‌های لازم آغاز شد.

وی در ادامه با تاکید بر اهمیت تمرکز بر افزایش تراز تجاری فعالیت‌های

مختلف اقتصادی استان البرز گفت: حضور در نمایشگاه بین‌المللی واردات شانگهای چین روزنه‌ای برای فعالان اقتصادی به سمت گسترش سطح تولیدات یا حتی ورود به عرصه‌های جدید فعالیت‌های تجاری با توجه به ظرفیت‌های موجود است. رضایی با تاکید بر توجه به مسئله تقویت بخش‌های تحقیقاتی و به روز کردن ماشین‌آلات صنعتی در واحدهای تولیدی برای رقابت در بازارهای جهانی گفت: اتاق بازرگانی و صنایع ایران و چین در زمینه مراودات تجاری دوجانبه میان طرفین بسیار پرقدرت در حال فعالیت است و برنامه‌ریزی‌های مدت‌دار برای حضور فعالان اقتصادی ایران به ویژه واحدهای کوچک و متوسط(SMEs) در این عرصه دارد. وی با اشاره به برگزاری نمایشگاه بین‌المللی واردات شانگهای چین در بازه زمانی ۱۴ لغایت ۱۹ آبان امسال افزود: اتاق بازرگانی البرز با برپایی پاویون استان در این نمایشگاه تنها به دنبال تسهیل فرآیند صادرات محصولات شرکت‌های فعال ایرانی است، به همین دلیل در سال‌های آتی فضای بیشتری از نمایشگاه مذکور را برای معرفی ظرفیت‌های تولیدی و صنعتی البرز در اختیار خواهیم گرفت.

رضایی گفت: با توجه به فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف تولیدی و صنعتی در البرز، حضور در این رویداد می‌تواند فرصت خوبی را برای توسعه سطح صادرات استان فراهم کند.

عکس‌ها: آیدا فریدی

نمایشگاه‌ها، قدرت‌های نرم جهانی

آیدا فریدی: معرفی کالا و به‌زعم غربی‌ها، پرزنت کردن کالای تولیدشده اعم از فکر، ایده، دانش یا کالایی که محصول دست کارگر، هنرمند و متفکر است، حرف اول و آخر رویدادهای نمایشگاهی را می‌زند. یافتن یک مشتری حالا به‌قدری ارزش یافته که مبدل به شاخه تحصیلی و آموزشی و مهارتی بازرگانی شده است. مشتری نوعی سرمایه است؛ سرمایه‌ای که باید فکرش را دید و دستش را خواند و دست آخر به‌منظور قدم برداشتن برای خریدن و پول پرداختن برای کالایی ترغیب و اقناعش کرد، شبیه به آن اتفاقی که برای فروش ایده و افکار در رسانه هم دیده می‌شود. تماشای مجموع ایده‌ها در یک بستر نمایشگاهی با عنوانی خاص به‌منزله ایجاد شدن بازاری است کلان برای تولیدکننده‌ای که می‌خواهد کالای خود را به‌نمایش بگذارد و به‌شکلی گسترده و نه خرد به‌فروش برساند. نمایشگاه‌های بین‌المللی اگر نه شاهرگ‌های حیاتی و اصلی بازار و حوزه بازرگانی، اما سرنخ‌های ارتباطی مهمی در روابط بازرگانی هستند. به این سطور دقت کنید: «امروز کشورها در برندسازی ملی مانند تجارت با یکدیگر رقابت می‌کنند، تصویر یک ملت که نتیجه‌ای از برندسازی ملی است، بر قابلیت‌های رقابتی آن تاثیر می‌گذارد و به‌طورفزاینده‌ای در روابط خارجی آن نقش محوری دارد. ملت‌ها به‌طور قابل‌درکی مشتاق هستند تا جایگاه خود را در صحنه جهانی بالا ببرند و به‌حداکثر برسانند و تلاش برای به‌دست آوردن این قدرت نرم، اکنون بیش از هر زمان دیگری، پدیده‌ای جهانی است.» چند سطر نهایی برگرفته از کتاب «برندسازی ملی در اکسپو اوزاکا» است؛ نمایشگاهی جهانی که در سال ۲۰۲۵ برگزار خواهد شد. گزارش تصویری این شماره صمت با موضوع نقش جهانی نمایشگاه‌ها در عرصه جهانی به‌مثابه نوعی قدرت در نظر گرفته شده است. اکسپوها، رویدادها و در واقع رقابت‌هایی جهانی هستند که هر ۵ سال یک‌بار، در یکی از کشورهای جهان برگزار می‌شوند؛ رویدادی که بر سر انتخاب محل برگزاری و کشور برگزارکننده آن رقابتی سرسخت ایجاد می‌شود و کشور برگزیده به‌طورقطع از مزایای اقتصادی چنین رویدادی که از آن با عنوان قدرت نرم یاد می‌شود، بهره‌مند خواهد شد.

چهارشنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۲- ۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۱۸ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۲۶-پیاپی ۳۷۴۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

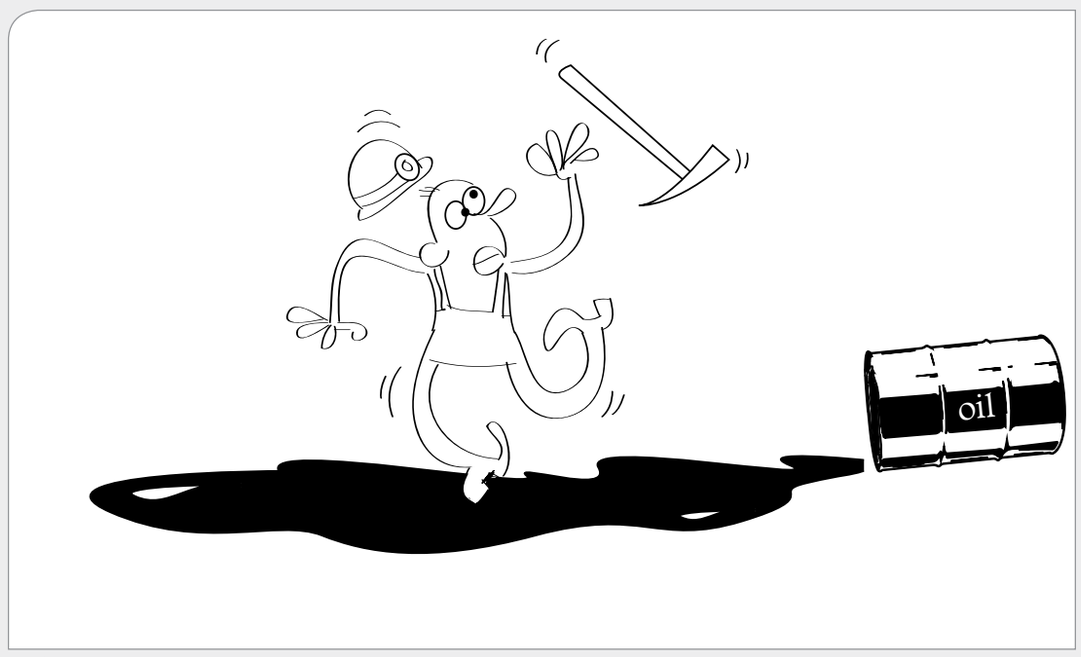
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

مرز بین واقعیت و تصویر کجاست؟

بابک بهاری- منتقد عکس:

بهترین عرصه خیال ورزی برای آدمی همانا موارد بالا هستند، از پیچیده‌ترین هایش رویاها و کابوس‌ها که آبشخور اصلی شان همانا ناخودآگاه است آغاز و تا موارد بعدی که در نهایت باز نمودشان در هنر تجلی و هستی می‌یابند ادامه دارد. ناخودآگاه پایه و مایه یکی از مهم‌ترین و فراگیرترین مکتب‌های هنری قرن بیستم همانا دادائیسم و سورئالیسم(فراواقعی) است. از برجسته‌ترین نمونه بازتاب‌ها و انعکاس‌ها در ادبیات جهان رمان تصویر دوریانگری(اسکار وایلد) و نمونه اساطیری‌اش افسانه نارسیس(خودشیفتگی، یونان و نرگس) است.

گرایش انسان به تصویر، بازتاب و سایه که خوانش جهان را پیچیده می‌کند گرایشی تقریبا همگانی و بالا است. در اهمیت نقش ناخودآگاه هم فروید در کتاب‌های مهم و مفصلش(تعبیر خواب، لطیفه و ناخودآگاه) اشاره دارد که: گنجینه بزرگ ما همانا ناخودآگاه‌مان است که سرچشمه رویاها و هنر است.

باری در سه عکس پیش‌رو مباحث و پرسش‌ها پیرامون واقعی و غیر واقعی بودن سوژه مطرح است.

اینکه ما اکنون چه می‌بینیم و مرز بین واقعیت و تصویر چیست و پرسش‌هایی از این دست که البته نکته درگیرکننده عکس‌ها همین سوال‌ها است و نقش چشم مهم‌ترین همرامان در این راه دراز.

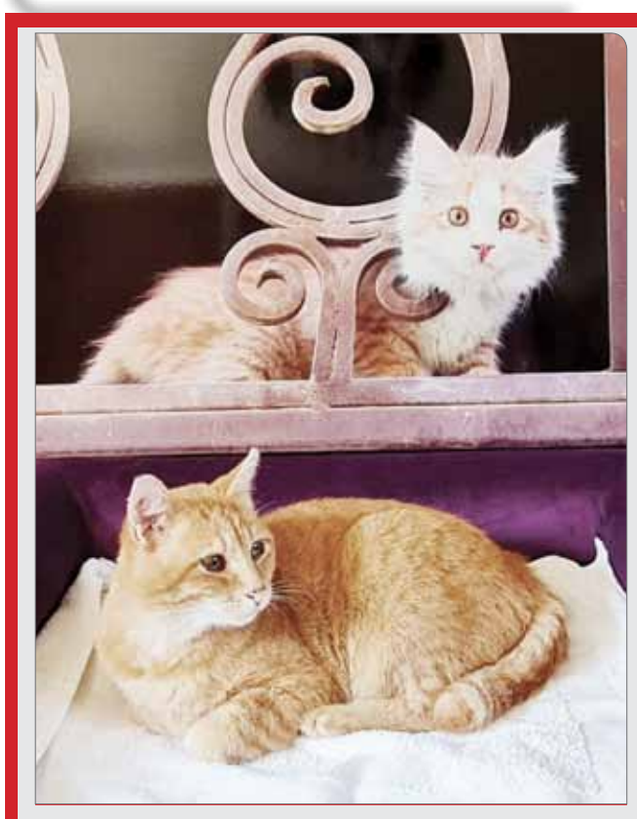
در چشمی باز/چشم دیگر باز می‌روید/ و در چشمی، باز/چشم باز دیگر می‌روید

عکاس: ارتین درویشی

عکس نخست: کادر عمودی، سیاه و سفید، چشم و قسمتی از سمت چپ صورت گربه‌ای سیاه رنگ به همراه بازتاب درخت‌ها در چشم حیوان و اندکی از سبیل‌های حیوان.

تصویر بخشی از چهره گربه‌ای سیاه رنگ با نمای درشت از چشمش، یادآور فیلم مستند مردی با دوربین فیلم‌برداری(ژیگا ورتوف، روس) است که ما را از سالن سینما بیرون می‌برد تا به تماشای جهان برویم و در این تصویر هنرمند ما را به تماشای درون و بیرون می‌برد. رنگ سیاه غالب در عکس و تضادش با روشنی چشم انتخاب مناسبی برای هدف هنرمند که همانا نمایش موازی دنیاهای بازتابی(انعکاس درختان و نمای پیش روی کارکتر) و شخصیت خود بازتاب‌دهنده(گربه) و نمایشگر(چشمش) را شاهد باشیم که جای‌گیری مناسب چشم در کادر(نقطه طلایی) و رعایت دیگر نکات تکنیکال نشان از شناخت هنرمند از آنها دارد. مباحثی همچون دامنه پویایی طیف خاکستری و تفاوتش از آنچه هست تا آنچه ثبت شده چنان از مقبولیتی برخوردار است که گویی هم اکنون اثر را نه به‌واسطه لنز دوربین(که نسبت به چشم انسان از توانایی کمتری برخوردار است!) بلکه مستقیم در حال تماشای خود گربه هستیم. نقش خطوط(موها) و چشم از تنافر جالبی بهره برده‌اند و بردن نگاه بیننده به خارج از تصویر از طریق موها و قدرت میخکوب کردن نگاه بر چشم گشوده حیوان، بازی جذاب دفع و جذب را به‌خوبی رقم زده‌اند. باری به پلکی این نقش را به نقش دیگری وا می‌گذاریم.

عکاس: چکامه بزرگمهر

عکس سوم: عمودی، رنگی، قاب عکسی از گربه‌ای زرد رنگ خیره به روبه‌رو، گربه‌ای واقعی نشسته روی مبلی بنفش با حوله سپید در زیرش و نگاهی به دوردست، جهت نگاه و نشستن‌ها خلاف یکدیگر است.

نکته مهم عکس رابطه بین عین و تصویر است و اینکه کدام مهم‌تر است و نقشش چیست؟ گرهی که هنرمند آنرا با یک کلیک به موقع آتش اجاق ذهن بیننده را روشن نگه داشته است.

گربه‌ای نشسته با قاب عکسی از گربه‌ای خیابانی محصور بین میله‌ها واقع در فضایی تاریک در بالای سرش که ما را با پرسش: آیا یک با یک مساوی است!؟ مواجه کرده است. کادر بندی عمودی و کنترل نور(عدم برق زدگی و بازتاب نور از قاب عکس) فنی و مناسب انجام شده و عکس توانسته کارکترهای ملوسش را به‌صورتی دلپذیر به نمایش گذارد. خلاف جهت هم نشستن گربه‌ها که توصیف جالبی از تفاوت وضعیت دو حیوان را در از موقعیت بالادستی و پایین‌دستی‌شان(تشابهت موقعیت‌های انسان) را تشدید و بیان می‌کند نیز از نکات کلیدی ماجراست و این تنها یک موقعیت جا مکانی پایین و بالا نیست که بیان توامانی از موقعیت اجتماعی گربه‌ها (گربه‌های خیابانی و گربه‌های خانگی) نیز هست. عکس به طرز ظریفی مقوله انعکاس و تکرار را که در آن اجرا شده را به نمایش در آورده است. انتخاب کادر بسته باعث نگهداشت حواس بیننده معطوف به سوژه‌هایش است. گربه‌ای ولگرد در بالا و گربه‌ای خانگی با موقعیت رفاهی در پایین تضاد و تشخص‌شان از نحوه نگریستن‌شان، بالایی وحشت‌زده و کاونده و در عوض پایینی آرام و نگاهش به دوردست نمایان و این تازه پرده نخست تراژدی در این تماشاخانه است. چنین نمایش جالبی با توجه به نوع قاب‌بندی عکس با مقابله وهم و واقعیت نیز مواجه هستیم. برخورداری عکس از بعد یکی دیگر از شعبده‌های عکاس که نه نقطه پایان بلکه در پرده آغازش هستیم.

عکاس: ادریس خسروی‌زاده

عکس دوم: سیاه و سفید، کادر افقی(مناسب داستان‌گویی و متناسب با سوژه)، نما از بالا، سگی خواب رفته پشت ویترین کفش فروشی، دو پرژکتور، سه عدد کیف کوچک، شش جفت کفش به همراه سیزده لنگه دیگر، دو گلدان سفالی با اندازه‌های متفاوت، چند دیوار دکوری که یکی از آنها دارای برش‌های درب و پنجره ایستاده روی کف پوشی از جنس موکت. هفت ردیف سنگ فرش مکعب و مربع جلوی مغازه.

آرامش و عدم تحرک نخستین نکته درگیرکننده اثر است. جای خوابیدن و شکل‌های به‌وجود آمده از وسایل داخل ویترین و سنگ فرش بیرون از مغازه(جلوی تصویر) نقش ریتم و توازن به همراه حرکت در سطح تصویر برای رسیدن به معناهای تازه و شراکت در احساس آرامش صحنه موفق از آب درآمده است. نقش سگ به‌عنوان نشانه‌شناسی: تقابل شئ و زندگی، حضور و همنشینی و زیست در تاریخ و در ادامه تا سرگرمی و... همه نکات قابل اعتنایی هستند که در ادامه نقش سگ بعنوان فرم(بزرگترین شکل) و نحوه قرار گیریش در برهم زدن توازن ریتم سنگ فرش‌ها که بواسطه هم رنگ نبودن سنگ‌ها این نا توازنی تشدید شده و دیگر نکات مهم و اثرگذار و قابل بررسی است. رابطه سگ با اشیای آن‌سوی شیشه‌ها علاوه بر روابط علت و معلولی مقوله همجواری چیزها در کنار همند که می‌شود برهم نهاد نامید. رابطه داستان سرایی صحنه می‌تواند هیچ نباشد مگر آنکه تصور کنیم احتمالا سگ نگهبان و آشنای صاحب مغازه است! باری آرامش خواب رفته از هرچه هست آنم آرزوست و کاش می‌دانستم که کابوس‌ها و رویاهایش چیستند و کدامند؟

جمع‌بندی

باری از این چشم در چشم شدن‌ها می‌گذریم و ادامه می‌دهیم خوانش چشمی مان را بدون نگرانی از چشم نرگس برای شقایقش همخوانی می‌کنیم با شناخته‌ها و ناشناخته‌های تصویر در تصویر در برابری با تصویر که همه این پیچیدگی‌ها به سادگی پلکیست در پشت دوربین:

و باز در چشمی /چشم دیگر می‌روید، باز /
و سرانجام در دوردست/ نمی‌دانم چیزی /
در چیزی که نمی‌دانم چیست/ می‌روید.
(یدالله رویایی)

دریچه

تحلیل اجتماع با زبان هنر

عضو پیوسته فرهنگستان هنر، درباره اظهارنظر هنرمندان در وقایع سیاسی و اجتماعی عنوان کرد: هنرمندان با زبان هنر و در مسیر تاریخی به بیان مسائل اجتماعی بپردازند.

محمدعلی رجبی، ماهیت هنر را خارج از شرایط و مسائل روز و ورای تاریخ دانست و افزود: هنر، امر محتوم در تاریخ نیست. اثری ۶۰۰سال پیش کار شده، شما از آن پاسداری می‌کنید و درباره‌اش می‌نویسید، چون زنده است و گویی که متعلق به امروز است. اما بسیاری از آثار هستند که گفته می‌شود متعلق به امروز نیستند و باید سال‌ها از آن بگذرد تا بتوان درباره‌شان صحبت کرد. ماهیت هنری این گونه است. عده‌ای هنرمند هستند که هنر را به معنای حقیقی در آن سطح می‌بینند. اما به‌عنوان انسان هم در جامعه زندگی می‌کنند و می‌توانند درباره مسائل و مشکلاتی که دارند اظهار نظر کنند، اما نظرشان ارتباطی به هنر ندارد، آنها مانند عضوی از جامعه محسوب می‌شوند و نظرشان با دیگر افراد جامعه یکسان دیده می‌شود که ارتباطی به هنر ندارد و نباید اظهارنظر این افراد را به حساب هنر گذاشت. هنرمندان در جایگاه خود فقط می‌توانند در وادی هنر سخن بگویند.

او در همین زمینه افزود: همان‌طور که می‌دانید، در عالم هنر حس و احساس قوی است و ورود هنرمندان به عرصه‌های سیاسی درست نیست؛ چراکه یا هنر را به‌درستی ادراک نکرده‌اند، یا اینکه گرفتار احساسات شده‌اند. اصلاً هنرمند با حس زندگی می‌کند و با حس خود با عالم و معنا ارتباط برقرار می‌کند و قوی‌بودن حس در هنرمندان این عیب را هم دارد که ممکن است از چیزی زودتر متأثر شوند که شاید دیگران با آن معقول برخورد کنند. به همین دلیل، اظهارنظر هنرمندان را، هر چه باشد، اظهارنظر هنری نمی‌دانم، بلکه اظهارنظر انسانی می‌دانم. آنها هم مانند دیگران در جامعه بوده‌اند و به‌اندازه درک خود به اظهارنظر می‌پردازند. آنها از وقایع سیاسی پشت پرده بی‌خبرند. مانند نوجوانانی که تحت‌تاثیر فضای مجازی‌اند، هنرمندان هم، به دلیل حس‌شان، ممکن است تندتر اظهارنظر کنند.

عضو پیوسته فرهنگستان هنر خاطرنشان کرد: نکته دیگر این است که آیا هنرمند در مقابل جریاناتی که در اجتماع می‌گذرد باید سکوت کند و بگوید من چون ورای تاریخ هستم، به این جریانات کاری ندارم؟ ورای تاریخ به این معنا نیست که در ملکوت هنر نشسته و آنجا صحبت می‌کند و خبر از زمین ندارد؛ این‌طور نیست. هنرمند باید مسیر تاریخ را ببیند و وقتی به موضوعی نگاه می‌کند، همه تجربیات را، از پیش از تاریخ تا آن چیزهایی که هنوز نیامده، مد نظر قرار دهد. همه درباره تابلوی مشهور «لبخند ژکوند» نوشتند که لئوناردو، در این اثر، تاریخِ نیامده را تفسیر کرد. ارزش آن هم به همین است، چون در این تابلو می‌گوید انسان‌مداری (اومانیسم) در حال آمدن است و دوره قبل تمام شده است. اول او بود که این مطلب را گفت، چون هنرمند پیش‌بینی هم می‌کند؛ بنابراین هنرمند باید مسائل را این‌گونه ببیند و بعد حرف بزند. اما حرف هنرمند حرف زبانش نیست. فرمایشی از پیامبر(ص) بزرگوار داریم که خیلی باید برای ما هنرمندان مهم باشد. ایشان می‌فرماید: افراد را دعوت کنیم و بخواهیم، اما نه با زبان تند، بلکه با اثر هنری‌تان.

محمدعلی رجبی در ادامه از هنرمندان بزرگ تاریخ نام برد و تصریح کرد: امروز شما از زندگی شخصی حافظ چه می‌دانید؟ حافظ یعنی دیوان حافظ، مولوی یعنی دیوان مولوی، سلطان محمد یعنی آثار نقاشی‌اش؛ یعنی هویت فرد اثرش است. به همین خاطر، امام رضا(ع) فرمودند: آثار ما نشان می‌دهد ما چه کسانی بودیم. به همین خاطر، اثری که آمیخته با سیاست، که پایین‌ترین مرتبه معرفت بشری است، و نیز آمیخته با احساسات زودگذر باشد اثر هنری نیست. سیاست آخرین روشی است که می‌گذاریم برای زندگی. حال اگر کسی سیاست را اولین مرتبه بگذارد، تفکرش به سمت ژورنالیستی می‌رود. چرا می‌گوییم ژورنالیست؟ چون می‌خواهد همه چیز را به هم ربط دهد. اما آیا اهل تفکر این‌طور به قضیه نگاه می‌کنند؟ آنها تا چیزی برای‌شان اثبات نشود، همین وضع موجود را هم قبول نمی‌کنند. باید همه چیز معلوم شود و به اثبات برسد تا بگویند اینکه می‌بینید چیست. چه برسد به اینکه تحلیل و تفسیر کنند. تحلیل و تفسیر فیلسوف به یک شیوه است، جامعه‌شناس جور دیگر است، اما هنرمند با اثر هنری خود سخن می‌گوید.

او به عنصر خیال در هنرمند پرداخت و ادامه داد: خیال عنصر اصلی هنر است که عبارت است از آن تصویری که از مجموعه چیزها به وجود می‌آید و هنرمند نسبت به آن حساس می‌شود. هنرمند با خیال به سوژه نگاه می‌کند. وقتی هنوز تصویری که جلو من است، از این تصویر به آن تصویر برمی‌گردد و صورت خیالی برای من ظاهر نشده است، پس من کدام اثر هنری را می‌توانم خلق کنم؟ من هم قرار است با هنرم حرف بزنم. اگر قرار باشد که درباره هر چیزی اظهارنظر کنم و بگویم من هم هستم و به من توجه کنید، این کارها دون شأن هنر است. معتقدم هنرمند باید از زاویه دید هنر و آن هم با خلق آثار هنری‌اش حرف بزند.

محمدعلی رجبی به خاطره‌ای درباره یکی از شاگردانش، که در جنگ به شهادت رسیده بود، اشاره کرد و گفت: من از این شاگردم خاطرات بی‌شماری داشتم، اما همان لحظه نمی‌توانستم اثری ارائه دهم. اما دیدن مادر آن شهید و مجموعه آن خاطرات بعدها به خلق اثری هنری منجر شد که نام آن تابلو را «معراج شهید» گذاشتند و این ماجرا به یک تابلو تبدیل شد و به مدت سه سال هم روی آن اثر کار کردم. همین‌طور، خاطرم هست وقتی که ماجرای حج پیش آمد و حجاج ما را آن جنایتکاران آن‌طور کشتار کردند، بسیار ناراحت بودم و این احساساتم بعدها به تابلویی در این زمینه تبدیل شد. اثر هنری این‌گونه است. من معتقدم هنرمندان نباید مواضع سیاسی بگیرند؛ چراکه هنرمند سیاست را نمی‌فهمد و هر جا وارد آن شود در آنجا شکست خواهد خورد. آنجایی که هنر صدایش می‌کند باید بیاید.

او با اشاره به این بیت حافظ که «حافظ، تو ختم کن که هنر خود عیان شود/ با مدعی نزاع و مُحاکا چه حاجت است»، در پایان سخنان خود، اظهار کرد: هنر همیشه معطوف به اراده هنرمند نیست؛ بنابراین هنرمندان باید به‌شدت مراقب باشند و صبر کنند تا وقایع آشکار شود. معتقدم هنرمندان تا حقیقتی از مسائل اجتماعی برای‌شان روشن نشده، نباید حرف بزنند و ساحت هنر را آلوده نکنند. باید با هنر حرف بزنند نه با زبانی که دور از شأن هنر است. شأن هنر را باید نگه دارند که خیلی بالاست. پیکاسو در مکتب کوبیسم می‌گوید: دوره ارزش‌های انسانی خُرد شده است و دیدم که بمب زدند و بدن‌ها تکه‌تکه شدند. دیگر دنبال زیبایی‌ها نگردید. اما بعد که همه اینها تمام می‌شود، وارد مرحله‌ای دیگر می‌شود و با زبانی دیگر سخن می‌گوید.